

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Strategický plán vybrané městské části

Strategic Plan of a Selected City District

STUDIJNÍ PROGRAM

Řízení rozvojových projektů

STUDIJNÍ OBOR

Projektové řízení inovací v podniku

VEDOUCÍ PRÁCE

Ing. arch. Ing. Petr Štěpánek, Ph.D.

VONDRA

LUKÁŠ

2021

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Vondra** Jméno: **Lukáš** Osobní číslo: **380817**
Fakulta/ústav: **Masarykův ústav vyšších studií**
Zadávající katedra/ústav: **Institut veřejné správy a regionálních studií**
Studijní program: **Řízení rozvojových projektů**
Studijní obor: **Projektové řízení inovací v podniku**

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce:

Strategický plán vybrané městské části

Název diplomové práce anglicky:

Strategic Plan of a Selected City District

Pokyny pro vypracování:

Cíl: zpracování strategického plánu městské části hl. m. Prahy

Obsah: Komplexní analýza území a kompatibility se SP HMP a Metropolitním plánem, zpracování plánu participace, zpracování návrhů opatření.

Metodologie: rešerše, místní šetření, kvalitativní výzkum, využití SW platformy PinCity, analýza území.

Seznam doporučené literatury:

- 1) IPR: Strategický plán hl. m. Prahy. IPR, Praha 2016 a IPR: Manuál participace v plánování města, IPR, Praha 2017.
- 2) Štěpánek, P.: Strategický plán MČ Praha-Kolovraty. ČVUT, Praha, 2018.
- 3) MMR: Dokumenty k strategickému plánování sídel a regionů, ESIF, participaci atd.
- 4) Blažek, J. Uhlíř, D. Teorie regionálního rozvoje. Karolinum, Praha, 2002.
- 5) Hudeček, T. Řízení a správa města. IPR, Praha 2020.

Jméno a pracoviště vedoucí(ho) diplomové práce:

Ing. arch. Petr Štěpánek, Ph.D., institut veřejné správy a regionálních studií MÚ

Jméno a pracoviště druhé(ho) vedoucí(ho) nebo konzultanta(ky) diplomové práce:

Datum zadání diplomové práce: **25.01.2021**

Termín odevzdání diplomové práce: **29.04.2021**

Platnost zadání diplomové práce: **19.09.2022**

Ing. arch. Petr Štěpánek, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) práce

podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry

prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, C.Sc.
podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Diplomant bere na vědomí, že je povinen vypracovat diplomovou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v diplomové práci.

_____
Datum převzetí zadání

_____
Podpis studenta

VONDRA, Lukáš. *Strategický plán vybrané městské části*. Praha: ČVUT 2021. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií.

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci vypracoval samostatně. Dále prohlašuji, že jsem všechny použité zdroje správně a úplně citoval a uvádím je v příloženém seznamu použité literatury.

Nemám závažný důvod proti zpřístupnění této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne: 13. 05. 2021

Podpis:

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu mé diplomové práce Ing. arch. Petru Štěpánkovi, Ph.D. za veškeré cenné rady, připomínky a čas, který mi po celou dobu zpracování diplomové práce věnoval. Dále bych rád poděkoval společnosti AQE advisors za poskytnutí mapových podkladů k území, Ing. Jetru Paruškovi za jeho rady ohledně analýzy dat a Bc. Lence Budilové za textové úpravy. Nakonec bych chtěl poděkovat své rodině a přátelům za podporu během mého celého vysokoškolského studia na ČVUT i v zahraničí.

Abstrakt

Hlavním cílem této práce je sestavení návrhu strategického plánu pro městskou část Praha-Lipence. Teoretická část seznamuje čtenáře s problematikou strategického plánování obcí s využitím moderních participačních metod a dále popisuje strukturu města se zaměřením na vývoj a členění Prahy. V rámci praktické části je provedena analýza městské části a jejího vnitřního prostředí, a také sociologické šetření v obci. Dále jsou aplikovány popsané participační metody. Výsledky z analytické části tvoří vstup pro návrhy opatření v rámci akčního plánu návrhové části práce.

Klíčová slova

analýza, participace, Praha, strategický plán, struktura města

Abstract

The main goal of this these is to prepare a design of the urban strategic plan of the city district of Prague-Lipence. The theoretical part is focused on explaining the concept of urban strategic planning with an emphasis on modern application of participatory planning projects and it also describes the urban structure and development of Prague. Within the practical part, an analysis of the city district and its internal environment is performed, as well as a sociological survey in the area. Furthermore, the described participatory methods are applied. The results of the analytical part are used as the input proposals of measures within the action plan of the design part of the work.

Key words

analysis, participatory planning, Prague, strategic plan, urban structure

Obsah

Úvod	5
1 Strategické plánování	7
1.1 Strategické plánování obcí.....	7
1.2 Participace.....	9
1.2.1 Manuál participace v plánování města	10
1.2.2 Příklady participace úspěšných zahraničních projektů	11
1.2.3 Metody participace	13
1.3 Dokumenty determinující Strategický plán MČ Praha – Lipence.....	16
1.3.1 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (SRR).....	16
1.3.2 Strategický plán hl.m. Prahy	18
1.3.3 Nový územní plán Prahy – Metropolitní plán	19
1.3.4 Koncepce pražských břehů.....	25
1.3.5 Projekt Soutok.....	26
2 Struktura města	28
2.1 Struktura Prahy.....	30
2.1.1 Prostorová pásma Prahy	32
2.2 Územní vývoj Prahy	34
2.3 Administrativní a územní členění Prahy.....	35
2.3.1 Městské části	35
2.3.2 Správní obvody.....	36
2.3.3 Katastrální území.....	36
2.3.4 Vedení Prahy a správa města.....	36
3 Analýza obce	39
3.1 Základní informace	39
3.1.1 Historie obce.....	40
3.1.2 Znak a prapor MČ.....	41
3.2 Geografická identita obce.....	42
3.2.1 Zastavěné území.....	43
3.2.2 Nezastavěné území	44

3.3	Obyvatelé Lipenců.....	45
3.3.1	Demografická analýza.....	45
3.3.2	Bydlení.....	46
3.3.3	Analýza developerských projektů.....	47
3.3.4	Práce a podnikání.....	49
3.3.5	Sport a rekreace.....	53
3.4	Infrastruktura.....	55
3.4.1	Občanská vybavenost.....	55
3.4.2	Silniční doprava.....	58
3.4.3	Železniční doprava.....	59
3.4.4	MHD.....	60
3.4.5	Studie dopravního zatížení.....	61
3.5	Samospráva obce.....	62
3.5.1	Zastupitelstvo a vedení obce.....	62
3.5.2	Úřad městské části Praha – Lipence.....	63
3.5.3	Hospodaření obce.....	64
3.5.4	Komunikace s obyvateli obce.....	64
4	Metodický rámec.....	65
5	Vlastní analytická část.....	68
5.1	Dotazníkové šetření.....	68
5.2	SWOT analýza.....	69
5.2.1	Silné stránky.....	69
5.2.2	Slabé stránky.....	70
5.2.3	Příležitosti.....	71
5.2.4	Hrozby.....	72
6	Návrhová část strategického plánu.....	73
6.1	Vize pro Lipence 2040.....	73
6.2	Strategické směry rozvoje.....	74
6.3	Akční plán 2022-2027.....	75
6.3.1	Lipence – přírodní klenot Prahy bez bariér.....	75
6.3.2	Lipence – kvalitní a poklidný život v metropoli.....	78
6.3.3	Lipence – prosperující městská část.....	83

Závěr	87
Reference	89
Seznam obrázků	92
Seznam tabulek a grafů	94
Seznam použitých zkratk.....	95
Přílohy	96
Příloha č. 1 – Dotazníkové šetření.....	96

Úvod

Neustále se zvyšující se urbanizace klade stále vyšší a vyšší nároky na řízení měst a také na zajištění jejich udržitelného rozvoje. To se neobejde bez kvalitního strategického plánování, které se stává standardem ve většině našich měst a obcí. Strategický plán obce, jakožto základní jednotky veřejné správy, je dokument určující budoucí směřování obce a její rozvojové priority. Vytváření těchto dokumentů není pro obce v České republice závazné, ale přináší mnoho benefitů ve formě zvýšené konkurenceschopnosti, lepšího řízení rozvojových aktivit a účelného využívání zdrojů. Existence rozvojového (strategického) plánu obce bývá také podmínkou pro čerpání evropských strukturálních a investičních fondů.

Hlavní motivací autora pro zvolení tohoto tématu je především jeho dlouholetý osobní zájem o městské plánování a rozvoj Prahy, a také možnost spolupracovat v rámci této práce na skutečném projektu přípravy strategického plánu, který od roku 2020 v MČ Praha-Lipence probíhá, a který má definovat rozvoj obce do roku 2040. V neposlední řadě se autor touto spoluprací na reálném projektu, kromě nabitých zkušeností pro osobní i pracovní budoucí rozvoj, také vyhne psaní další závěrečné vysokoškolské práce „do šuplíku“.

Pro tuto práci byla zvolena lokalita obce Lipence, která je součástí hlavního města Prahy a jeho území tvoří samostatnou městskou část. Lokalita obce na hranici Prahy se Středočeským krajem představuje specifika tohoto projektu. Ačkoliv pojmy „Lipence“, „obec“ a „městská část Praha-Lipence“ mají určité rozdíly ve svém významu, jsou autorem v této práci používány volně jako synonyma, vztahující se k území městské části Praha-Lipence.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Strategické plánování

Strategické plánování je využíváno jako klíčový nástroj regionálního managementu při rozvoji obcí, měst a regionů. Program rozvoje obce, města či kraje, který stanovuje hlavní oblasti rozvoje ve vazbě na územní plán, je východiskem pro rozhodování orgánů obce, sladuje představy jednotlivých aktérů rozvoje obce a formuluje možná řešení dalšího rozvoje. Klíčovým termínem v rámci celého strategického plánování je strategie. Podle Slavíka se „jedná o dlouhodobý směr a cíl podniku (či jiné organizace) k uspokojení potřeb svých vlastníků a dalších zainteresovaných subjektů tím, že dosahuje konkurenčních výhod v měnícím se prostředí skrze své schopnosti a zdroje.“ (Slavík, 2014)

Mezi přínosy strategického plánování lze zařadit důležitost a pochopení prováděných změn, aktivní zapojení zainteresovaných stran na budoucím vývoji, poznání konkurence a jejích kroků, efektivní rozdělení zdrojů nebo rychlejší adaptaci na změny. (Fotr, a další, 2017)

1.1 Strategické plánování obcí

Strategické plánování obcí je specifickým nástrojem řízení, který podporuje účast občanů na místních politických rozhodnutích. Partnerství, která vycházejí z městského strategického plánování, jsou vytvořena zejména pro navrhování a řízení udržitelných projektů pro město. Tyto procesy a zapojení občanů do nich však nejsou spontánní a je úkolem místních samospráv vytvářet příležitosti pro podporu aktivní občanské společnosti.

Kvalitní strategické plánování obcí musí dále zahrnovat účastníky se silnou technickou orientací, kteří jsou schopni řešit potřeby a požadavky společnosti. Tento druh spolupráce veřejného a soukromého sektoru vyžaduje jasně stanovená pravidla, aby se vytvářely kolektivní a individuální výhody, které zase posilují motivaci aktérů k další účasti na projektu. (Půček, a další, 2012)

Městské strategické plánování umožňuje místním samosprávám zapojit do plánování místní obyvatele a organizace, dosáhnout konsensu o pravidlech a projektech a podpořit partnerství zaměřená na navrhování, provádění a hodnocení projektů. Městské strategické plánování je však možné, pouze pokud je samospráva ochotna sdílet moc a respektovat rozhodnutí, která vyplynou z procesu vyjednávání.

Rozlišujeme tři základní zdroje vstupů do těchto procesů:

- politická rozhodnutí
- know-how odborníků
- know-how místních aktérů (obyvatel a organizací)

Během fází strategického plánování (analýza, plánování, strategické řízení, monitoring a vyhodnocování) místní a političtí aktéři spolupracují pomocí konkrétní metodiky. Ve fázi strategického plánování si aktéři definují vlastní odpovědnost v projektech a navrhují monitorovací systémy, jako jsou systémy městských indikátorů. V závislosti na změnách v sociálním kontextu je agenda přizpůsobena různým podmínkám nebo okolnostem. (United Cities and Local Governments)

Výsledkem strategického plánování je strategický plán, který se v kontextu strategického plánování měst soustředí na budoucnost města. Je chápán jako základní nástroj veřejné správy pro plánování sociálního a ekonomického rozvoje (Perlín, 2006). Příprava strategického plánu obce není v ČR definována žádným zákonem, a tak ani obce nejsou nuceni ze zákona tyto plány vytvářet.

1.2 Participace

Participace představuje nový způsob myšlení o tom, jakým způsobem plánujeme rozvoj našich sídel. Do plánování rozvoje města jsou zapojeni jak soukromí aktéři, tak občané spolu s místními politiky. Protože pro občany má budoucnost jejich města zásadní význam, je nezbytné zahrnout je do procesu strategického plánování. (Wates, 2000)

Občanská společnost je v tomto případě důležitým prvkem moderních demokracií, neboť v nich plní důležitou úlohu prostředníka mezi státem a soukromou sférou. Společně pak nastolují nová témata, zabývají se různými výzvami a řešením aktuálních a reálných problémů. Soukromí aktéři představují důležitou součást hospodářské, kulturní nebo společenské činnosti města, a proto jsou pro jeho rozvoj zásadní. Vzniká nový systém aktérů „veřejného a soukromého sektoru“. Navíc vztah a spolupráce mezi těmito různými aktéry mohou vytvořit aktivní a produktivní skupiny. (Participativní metody)

Proměny vztahů mezi státem, občanskou společností a trhem přinášejí dalekosáhlé změny tradičních způsobů vládnutí. Zavádějí se například úpravy v koncepci a provádění veřejné politiky, a to nejen prostřednictvím závazku občanské společnosti k poskytování sociálních služeb, ale také prostřednictvím vytváření spojeních, takzvaných „partnerství veřejného a soukromého sektoru“ (Public Private Partnership – PPP), která formují politická rozhodnutí. Tato spojení přispívají ke vzniku nového stylu řízení založeného na participaci, spolupráci a sdílené odpovědnosti. (United Cities and Local Governments, 2015)

1.2.1 Manuál participace v plánování města

Praha má od roku 2016 svůj vlastní manuál, který má usnadnit zaměstnancům Magistrátu hl. m. Prahy, úřadů městských částí i příspěvkových organizací města zapojení veřejnosti do tvorby dokumentů pro územní plánování a strategický rozvoj města. Tento dokument, který dostal název Manuál participace v plánování města, obsahuje jak obecné principy, kterými by se měl řídit každý participační proces, tak i případové scénáře využití a popis jednotlivých metod participace s jejich postupy, nezbytnými zdroji a časovou a finanční náročností.

Obrázek 1: Manuál participace popisující jak celý proces participačního plánování v podmínkách České republiky, tak i jednotlivé participační metody, zdroj: IPR Praha

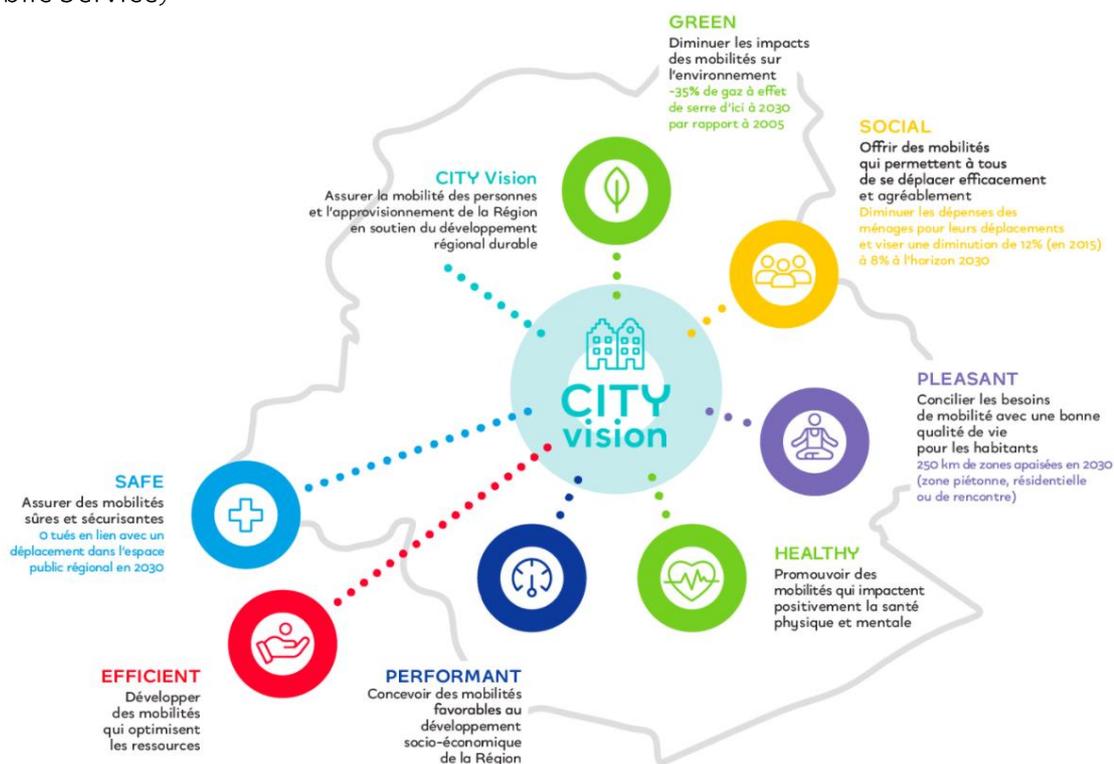
Už při přípravě tohoto dokumentu byla využita forma Metropolitní ozvučné desky, což je jedna z participativních metod, při které expertní skupina poskytuje odbornou zpětnou vazbu a doporučení k řešení konkrétních otázek souvisejících s rozvojem města. Manuál participace slouží jako hlavní zdroj pro sestavení plánu participace v praktické části této práce. (IPR Praha, 2016)

1.2.2 Příklady participace úspěšných zahraničních projektů

Následující dva příklady ze zahraničí ilustrují, jak silný může mít participace vliv na rozvojové projekty města a jak zapojení jedné části veřejnosti inspiruje další, a tak znatelně urychluje celý projekt a vede k jeho rychlé akceptaci.

Brusel – „Good Move“ projekt

Projekt Good Move oblasti belgického hlavního města Bruselu má za cíl transformovat dopravu ve městě, tak aby se snížila celková zátěž automobilové dopravy a veškerá tranzitní doprava byla odvedena mimo residenční čtvrti. Desetiletý plán na období 2020-2030 rozděluje celé město na 50 oblastí, a každý rok plánuje transformovat dopravu v 5 oblastech a tím vytvořit více prostoru pro chodce, cyklisty a místní residenty. Veškerá tranzitní doprava se má postupně převést do vyhrazených koridorů, což je princip inspirovaný systémem „Superblocks“ z Barcelony. (Brussels Regional Public Service)

Obrázek 2: Vize Bruselu pro projekt Good Move zaměřená na bezpečnost obyvatel pohybujících se po městě, účinnou a optimalizovanou dopravu, rozvoj celého regionu, zdraví životní styl, poklidné prostředí pro residenty, sociální kohezi a minimální zátěž na životní prostředí.

zdroj: <https://mobilite-mobiliteit.brussels/en/good-move>

Velký důraz při přípravě byl kladen na participaci místních obyvatel, kteří mají díky vytvořené platformě možnost sami navrhnout menší transformaci území v okolí jejich bydliště a získat na tento lokální projekt finanční podporu od města. Díky této platformě se obyvatelé navzájem inspirují a snaží se sami navrhnout zlepšení prostředí ve svém okolí. Projekt Good Move byl oceněn v soutěži Evropské komise pro projekty udržitelné městské mobility „SUMP“ (Sustainable Urban Mobility Plans), jako vítězný projekt osmého ročníku v roce 2019. (EIT Urban Mobility, 2020)

Hamburk – „Nexthamburg“ projekt

Druhé největší německé město Hamburk spustilo v roce 2009 občansky založený Think Tank s názvem Nexthamburg zaměřený na rozvoj města. Tento projekt dává občanům možnost přispět do aktuálních diskusí o rozvoji města vlastními nápady. Přináší prostor k diskusi a zpětné vazbě od více než 5 000 členů komunity, stejně jako od odborníků a týmu Nexthamburgu.

Think tanky jsou nevládní, nezávislé a nestranné instituce, korporace nebo jinak organizované skupiny zaměřující se na mezioborový výzkum s cílem poskytnutí odborného pohledu na danou problematiku co nejširší části společnosti. (europeum.org)

Každý účastník může vytvořit vlastní vizi pro Hamburk na webu www.nexthamburg.de, hlasovat pro jiné vize nebo nápady a účastnit se akcí zaměřených na pochopení rozvoje města. Občané mohou také přispívat vlastními nápady a diskutovat o nich s ostatními, spojovat se s ostatními občany, organizacemi a jejich zástupci. Nexthamburg pro tyto události vyvinul různé nástroje a formáty, například takzvaný „speed dating“. (Urban Matters)

Obrázek 3: Náhled prostředí interaktivní mapy v rámci projektu Nexthamburg, kde mohou zainteresovaní obyvatelé přímo diskutovat nad jednotlivými projekty v rámci rozvoje města a sdílet tak svoje nápady a myšlenky pro nalezení přijatelného konsensu širokou veřejností.

zdroj: <https://nexthamburg.de/>

1.2.3 Metody participace

Metod participace existuje velké množství. Samotný Manuál participace detailně popisuje celkem 22 různých metod:

- Den otevřených dveří
- **Dotazníkové šetření**
- Fórum o budoucnosti
- Komunitní plánovací kancelář
- Komunitní vycházka / cyklo vyjížďka
- **Konzultační stánek**
- **Kulatý stůl**
- Mediace
- Metropolitní ozvučná deska
- Online nástroje pro sběr informací
- **Online platforma**
- Plánovací turné
- Plánovací víkend
- Pracovní skupina
- **Sociologické šetření**
- Sousedské setkání nad mapou
- Tvorba modelů
- Uživatelské skupiny
- Veřejné projednání
- Visioning
- Výstava ve veřejném prostoru
- World Café

V této kapitole jsou blíže popsány metody participace, které jsou navrženy v praktické části této práce, a to jak v analytické části plánu, tak i pro navržený plán navazující participace v návrhové části.

Dotazníkové šetření

- Cíle metody: sběr dat a sběr podnětů, konzultace návrhů a zapojení účastníků

Metoda určená ke sběru statistických dat. Patří do skupiny metod sociologického šetření. Klíčový je v této metodě správný výběr otázek do dotazníku, které by měli být předem konzultovány se specialistou (ideálně sociologem), tak aby byla zajištěna jejich správná formulace. Předem je také nutno zvážit formu distribuce dotazníku, která může výrazně ovlivnit návratnost odpovědí. Dotazník může mít jak papírovou formu, tak i formu online dotazníku. Papírovou formu je vhodné umístit do prostor veřejných institucí a využít také oficiální komunikační kanály samosprávy. V neposlední řadě je důležité vyhrazení dostatečného času pro sběr a vyhodnocení dat, zvláště při použití papírové podoby.

Konzultační stánek

- Cíle metody: informování, sběr podnětů a připomínek a konzultace návrhů

Metoda je zaměřena na oslovení široké veřejnosti. Jejím účelem je prezentovat ve veřejném prostranství návrh, ke kterému se občané mohou vyjádřit. Výhodou konzultačního stánku je možnost vysvětlení plánovaných opatření a vyvrácení případných nepochopení občanů přímo na místě přítomnými zodpovědnými osobami (investor, zpracovatel, zástupce samosprávy).

Na místě stánku je důležité mít připraveny formuláře pro získání zpětné vazby od veřejnosti, či tuto možnost připravit v rámci online formuláře na internetu. Všechny komentáře se po ukončení sběru dat zpracují a rozdělí podle jednotlivých témat. Nakonec jsou sepsány do souhrnné zprávy.

Obrázek 4: Konzultační stánek, zdroj: *Manuál participace*

Kulatý stůl

- Cíle metody: informování, sběr podnětů a připomínek a budování konsensu

K diskusi ke kulatému stolu jsou přizváni klíčoví aktéři pro danou problematiku (veřejné instituce, podnikatelský a neziskový sektor). Celá debata je řízena facilitátorem, který je předem seznámen s širšími souvislostmi probírané problematiky. Klíčem této otevřené řízené diskuse je zmapování dané problematiky a případně hledání dohody na možných řešeních. Celá diskuse by měla probíhat v uzavřené místnosti s připraveným technickým vybavením a občerstvením, ideálně chlebíčky. Přizvaným aktérům je nutné předem poskytnout podklady k diskutovanému tématu.

Počet účastníků kulatého stolu by neměl přesáhnout 20 osob. Výstupem kulatého stolu je zápis diskuse a zpráva shrnující její hlavní oblasti a výsledky. V případě nedostupnosti kulatého stolu v prostorách hostících tuto metodu participace je v krajním případě možno využít i stolu hranatého.

Online platforma

- Cíle metody: sběr podnětů, konzultace návrhů, učení a aktivizace komunity

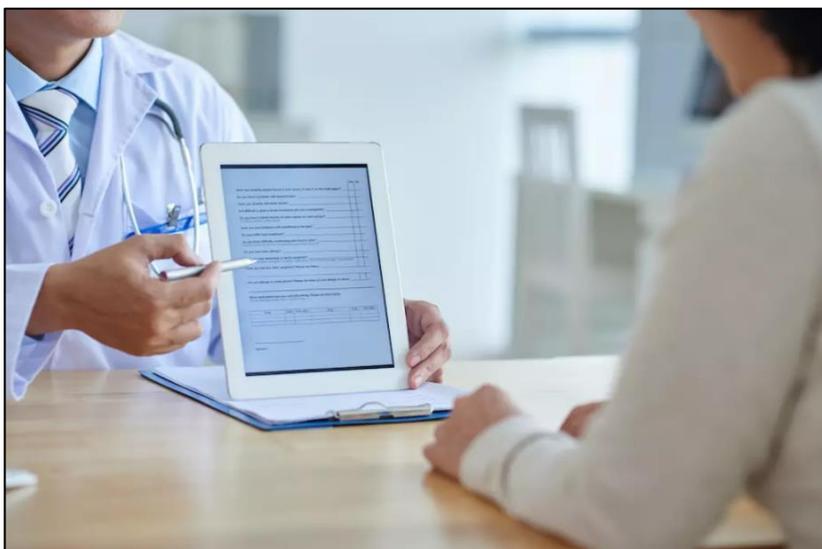
Cílem online platformy je poskytnout atraktivní a kreativní prostor pro sběr podnětů veřejnosti ve fázi analýzy. Funguje jako interaktivní a dynamická aplikace, která umožňuje, aby se participující seznámili s reakcemi jiných uživatelů, případně na ně mohli reagovat. Může zahrnovat i více online nástrojů. Online platforma umožňuje zapojení velkého množství uživatelů v krátkém časovém úseku.

Tato metoda byla využita například v Amsterdamu při projektu „The Free State of Amsterdam“ nebo v Hamburku při diskusi o rozvoji města v rámci projektu online platformy „NextHamburg“.

Sociologické šetření

- Cíle metody: sběr dat

Tato metoda využívá soubor otázek sestavený tak, aby zjišťoval priority, potřeby a postoje obyvatel/uživatelů k daným problémům města podle jednotlivých témat. Šetření se může zaměřit jak na reprezentativní vzorek obyvatel, tak i na specifické zájmové či demografické skupiny a zjištění jejich konkrétních potřeb a očekávání. Sociologické šetření používá jak kvalitativní, tak kvantitativní metody výzkumu.

Obrázek 5: Asistované dotazování jako jedna z nejefektivnějších forem kvantitativního šetření, zdroj: Wikimedia Commons

Mezi nejpoužívanější techniky pro kvalitativní výzkum patří rozhovory s obyvateli a uživateli dané lokality, MČ nebo města a dále v kombinaci s rozhovory s klíčovými aktéry strategického rozvoje. Výsledky kvalitativního šetření vytváří dobré podklady pro přípravu kvantitativního typu průzkumu.

Cílem kvantitativního průzkumu je získat data reprezentující určitou skupinu jedinců a jejich (statisticky reprezentativní) pohled na dané téma. Výsledky je možné prezentovat číselně a graficky. Struktura vzorku pro kvantitativní šetření by měla co nejlépe odpovídat složení populace města, MČ nebo lokality. (IPR Praha, 2016)

1.3 Dokumenty determinující Strategický plán MČ Praha – Lipence

Návrh strategického plánu obce musí odrážet také strategické a územně plánovací dokumenty a regulace sousedních a vyšších celků. V této kapitole jsou popsány důležité dokumenty celostátního a pražského lokálního charakteru, které vytváří startovací podmínky pro návrh Strategického plánu Lipenců. Výsledná opatření vznikajícího plánu by tedy měla respektovat hranice a naplánované směry rozvoje těchto dokumentů. Důraz je kladen zejména na Strategický plán hlavního města Prahy a Metropolitní plán.

1.3.1 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (SRR)

SRR má ambice definovat hlavní cíle regionální politiky státu v období let 2021–2027. SRR není nadřazena ostatním strategickým dokumentům státu, nicméně vstupuje do nich při definování jejich územní dimenze. SRR je rozvojovým dokumentem, z něhož by měly vycházet strategie rozvoje krajů (SRK), v našem případě hlavního města Prahy. SRK by měly rozpracovávat témata řešená v SRR do větších podrobností s ohledem na specifika daného kraje.

SRR geograficky vymezuje jednotlivá území podle jejich typu na témata regionálního rozvoje, a to konkrétně na:

- **Metropolitní území** – do tohoto území patří také oblast MČ Praha-Lipence
- Aglomerace
- Regionální centra a jejich venkovské zázemí
- Strukturálně postižené kraje
- Hospodářsky a sociálně ohrožená území

Metropolitní území (tj. území obsahující jádrové město a jeho zázemí), mají ambici plnit roli centra střeoevropského významu a zároveň ekonomicky výrazně rostou a přibližují se evropskému průměru v ekonomických ukazatelích. Dvě nejrychleji rostoucí české metropolitní oblasti (pražská a brněnská) mají do určité míry obdobné problémy a obdobné rozvojové potenciály.

Z publikovaných analýz metropolitních území v ČR vyplývá, že se jedná o oblasti s nejvyšší ekonomickou silou (HDP na obyvatele). Praha má dominantní pozici v oblasti výzkumu a vývoje, a spolu s Jihomoravským krajem vykazuje nejvyšší hodnoty produktivity práce. Negativním aspektem metropolitních oblastí (zejména MO Prahy) je pak zvýšení znečištění z dopravy dané vyšší mobilitou celé aglomerace.

Území aglomerací musí řešit problém populačního růstu v zázemí měst, tzv. projevy suburbanizace, stejně jako velké rostoucí metropole. Projevy a dopady suburbanizace na fyzické a sociální prostředí obcí v zázemí měst je stejné jako u metropolí, liší se jen mírou intenzity tlaku na přírodní prostředí a změnu využití krajiny (od tlaku na zábor půdního fondu, rostoucí intenzity individuální automobilové dopravy, tlaku na dostatečnou kapacitu veřejných služeb, dopravní a technickou infrastrukturu jak v příměstských obcích, tak i v samotných městech).

SRR také definuje řadu cílů pro budoucí rozvoj metropolitních oblastí. Mezi specifické cíle patří například:

- Zajistit občanskou vybavenost v dostatečném rozsahu a dostupnosti v jádrech metropolitních oblastí, předměstích i v širším zázemí a omezit riziko vzniku sociální polarizace a segregovaných či vyloučených lokalit
- Lépe integrovat systém veřejné dopravy a rozvíjet městskou mobilitu
- Efektivně využívat zastavěné území, omezit zastavování volné krajiny vyvolávané růstem metropolitních území, rozšiřovat a propojovat plochy a hmoty zeleně v intravilánech a zefektivnit hospodaření s vodou a energií v metropolitních územích
- Zajištění dostatečného rozsahu služeb a předcházení vzniku a prohlubování sociálního vyloučení
- Efektivně řešit problémy životního prostředí spojené s koncentrací velkého množství obyvatel a adaptovat aglomerace na změnu klimatu
- Posilovat koordinaci strategického a územního plánování
- Rozvíjet strategické plánování na bázi funkčních regionů a posilovat spolupráci aktérů v území

Můžeme tedy pozorovat celorepublikovou snahu o posílení důležitosti strategického plánování obcí a systému efektivního využívání území. Dalším z cílů, který má potenciál pro aplikaci v oblasti Lipenců je rozvoj udržitelného cestovního ruchu. Vzhledem k dosaženému stavu rozvoje sektoru cestovního ruchu je i nadále důležitá vyvážená podpora rozvoje všech tří pilířů udržitelného cestovního ruchu (socio-ekonomický, kulturní, environmentální). V rámci tohoto opatření je vhodné podporovat rozvoj udržitelných forem cestovního ruchu (např. pěší turistika a cykloturistika, ekoturismus) ve spojení s místní produkcí, venkovský cestovní ruch, zachování místních tradic a řemesel atd. Zajištění kvalitní občanské vybavenosti je v případě rychle rostoucí části města také důležitou výzvou pro zachování kvality života v oblasti. (Ministerstvo pro místní rozvoj)

1.3.2 Strategický plán hl.m. Prahy

Strategický plán je klíčovým dokumentem, který určuje směřování a rozvoj města v následujících desítkách let. První strategický plán hl. m. Prahy byl schválen v roce 2000 s aktualizací v roce 2008. Jedním z hlavních cílů tohoto plánu byl projekt Praha olympijská, který počítal s kandidaturou na pořádání letních olympijských her v roce 2016, které se nakonec konaly v brazilském Rio de Janeiru. V roce 2013 se začala připravovat současná verze strategického plánu, jehož poslední aktualizace je z roku 2016, která představuje vizi hlavního města Prahy pro rok 2030.

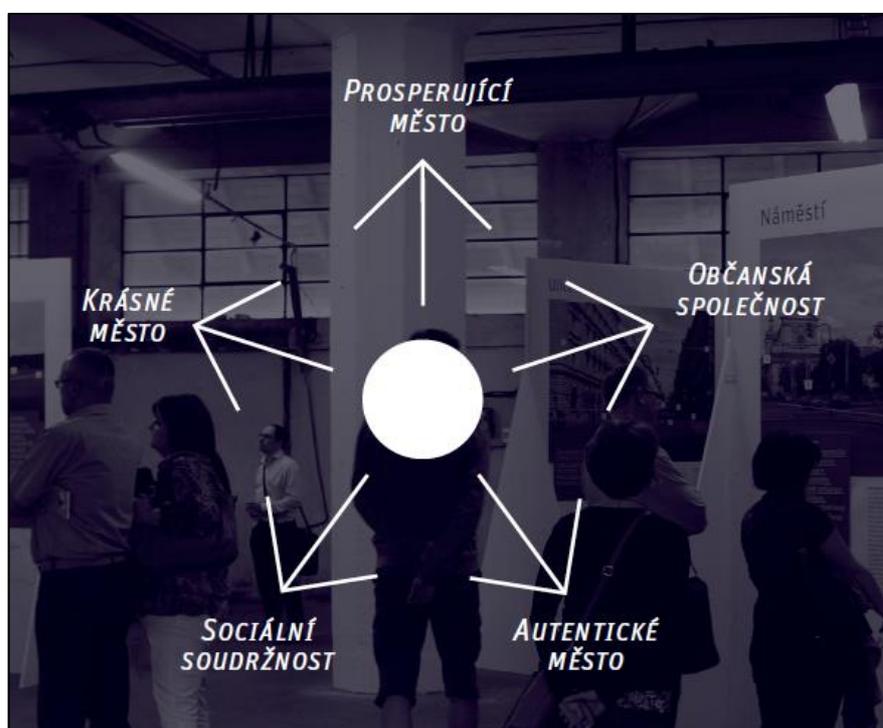
Strategický plán řadí Prahu mezi města, která se zaměřují na dlouhodobou udržitelnost svého rozvoje a hospodaření s územím. Jedním ze tří klíčových aspektů udržitelného rozvoje je ekonomická udržitelnost měst (2030 Agenda OSN), která je také stěžejní rovinou konceptu Smart City. Praha se tedy tímto novým hlavním strategickým dokumentem přibližuje oběma těmto koncepcím.

Priority Strategického plánu

Strategický plán Prahy obsahuje celkem 5 prioritních oblastí, díky kterým se má město přiblížit ke své budoucí vizi, která je postavena na kultuře, promyšleném rozvoji prostředí, společenské stabilitě a dobré správě. To vše Praze má pomoci stát se preferovaným městem pro život i podnikání (IPR Praha, 2016).

Prioritní oblasti Strategického plánu Prahy jsou:

- o prosperující město
- o občanská společnost
- o autentické město
- o sociální soudržnost
- o krásné město

Obrázek 6: Prioritní oblasti Strategického plánu Prahy, zdroj: Strategický plán Prahy

1.3.3 Nový územní plán Prahy – Metropolitní plán

Aktuálně platný Územní plán sídelního útvaru hl. m. Prahy byl schválen v roce 1999 a jeho platnost končí v roce 2022. Současný pohled na užívání města a jeho další rozvoj se však za posledních dvacet let v mnohém změnily a Praha se tak rozhodla vytvořit nový územní plán, který dostal své specifické jméno – Metropolitní plán (MP).

Obrázek 7: Metropolitní plán, zdroj: <https://www.iprpraha.cz/metropolitniplanverejneprojednani>

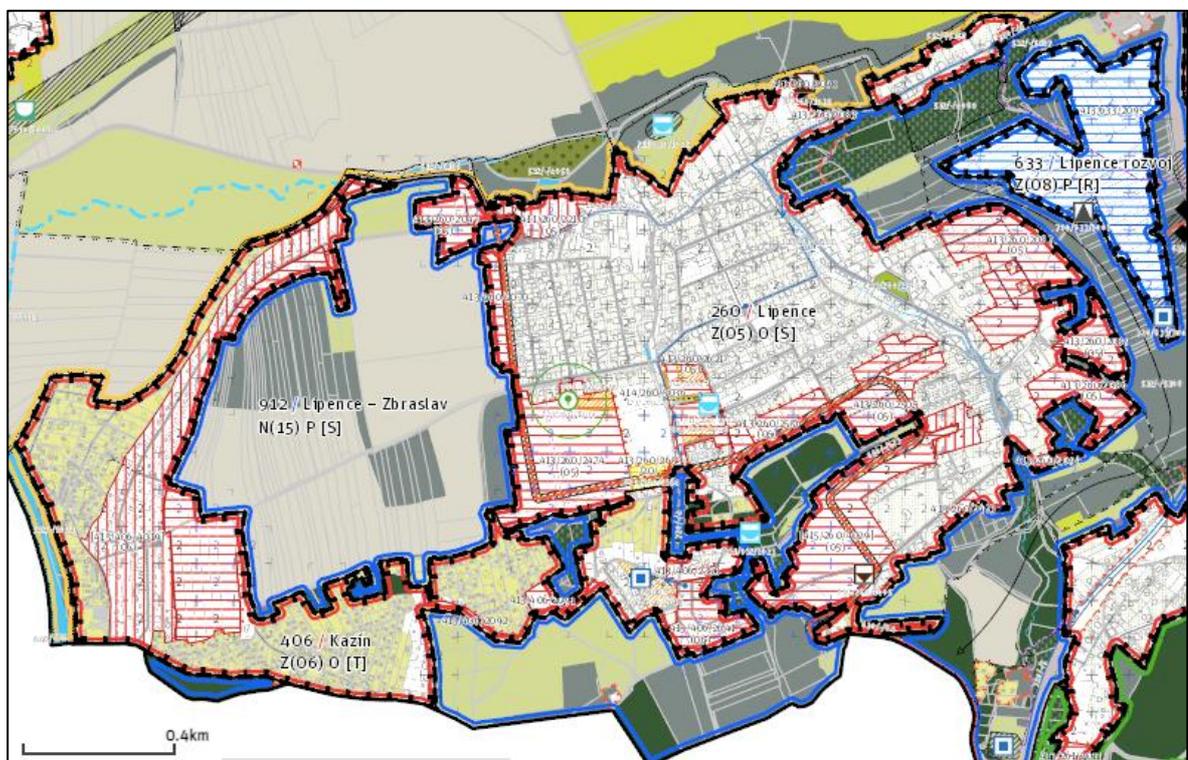
Na přípravě MP se podíleli zástupci mnoha oborů a institucí z oblasti státní správy. Zadavatelem práce bylo v roce 2012 hlavní město Praha a projektantem Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy. Tým autorů pod vedením prof. Ing. arch. Romana Kouckého předal v polovině dubna 2018 návrh MP včetně Vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj území pořizovateli (Odboru územního rozvoje Magistrátu hl. m. Prahy). Do konce července 2018 pak následovala doba pro podávání připomínek, které jsou nyní ve fázi vyhodnocování. Fáze vyhodnocování a zapracování připomínek plánu by měla skončit v roce 2022, tak aby na konci tohoto roku mohlo o konečné podobě plánu město hlasovat. MP navrhuje pravidla rozvoje Prahy na příštích patnáct až dvacet let a měl by začít platit od roku 2023. (IPR Praha)

Jedním z hlavních cílů MP je definování transformačních ploch pro jejich zaplnění a přiblížení se tak konceptu města krátkých vzdáleností, kdy lidé nebudou narážet na překážky v pohybu z jedné části města do části sousední a budou tak preferovat především chůzi a dopravu pomocí MHD. Nový MP se také snaží definovat, co v lokalitě vzniknout může, a ne pouze nařizovat, co vzniknout musí, což je filozofie většiny současné české legislativy. (Hudeček, 2019)

MP definuje využití území hlavního města o ploše bezmála 500 km² a jeho hlavní výkresová část je zpracována v měřítku 1:10 000. Součástí základní koncepce je rozdělení celého území Prahy na jednotlivé lokality vymezené na základě jejich charakteru a také rozdělení území na zastavitelné a nezastavitelné. Praha je velmi specifické město díky velkým přírodním plochám (lesy, vodní plochy, vrchy a údolí), které spadají do území hlavního města. Definováním těchto ploch jako nezastavitelné území je zajištěna jejich ochrana před stavební činností.

Základní jednotkou MP je lokalita. Celé území Prahy je takto rozděleno na několik set lokalit, kde každá lokalita je definovaná typem zastavitelnosti, svojí strukturou, primárním využitím a stabilitou. (Koucký, 2018)

- zastavitelnost
  - zastavitelné lokality – lze do nich umisťovat nové stavby
  - nezastavitelné lokality – nelze do nich umisťovat nové budovy ani jiné stavby
- struktura
  - deset typů struktur pro zastavitelné stavební lokality
  - tři typy struktur pro zastavitelné nestavební lokality
  - sedm typů struktur pro nezastavitelné lokality

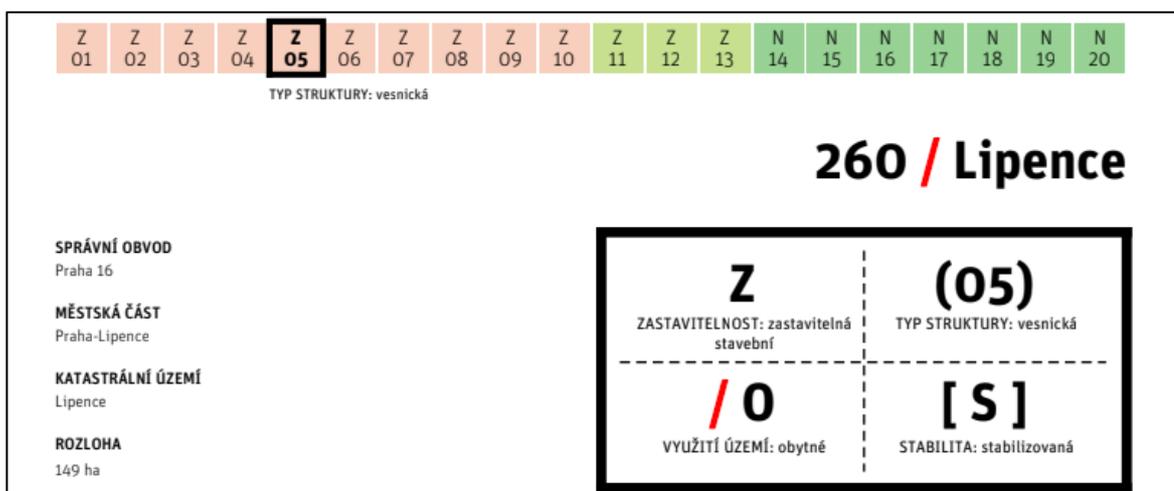

Obrázek 8: Metropolitní plán oblasti MČ Praha – Lipence, zdroj: <https://plan.app.iprpraha.cz/vykresy>

- využití
  - produkční – vyznačeno modrou barvou
  - obytné – vyznačeno červenou barvou
  - rekreační – vyznačeno žlutou barvou
  - přírodní – vyznačeno zelenou barvou
- stabilita
  - stabilizovaná lokalita [S]
  - transformační lokalita [T] - vyznačena svislým šrafováním
  - rozvojová lokalita [R] - vyznačena vodorovným šrafováním

Lokalita 260 / Lipence

Lokalita číslo 260 Metropolitního plánu Prahy pokrývá zastavitelné území MČ Lipence určené k obytnému využití o rozloze 149 ha. Tato lokalita se skládá jak z již stabilizovaného území, kde se již nachází obytná zástavba, tak i z transformačního a rozvojového území (plochy vyznačené červenou šrafou), kde by v budoucnu mohla vzniknout nová obytná zástavba.

Obrázek 9: Lokalita 260 – Lipence, zdroj: Metropolitní plán

Tato lokalita popisující účel využití území, kde bydlí obyvatelé MČ Praha – Lipence je v MP definována jako "smíšené obytné město, které zahrnuje bydlení, veřejnou vybavenost a veškeré služby zahrnující i pracovní příležitosti a jejich kombinaci" (Metropolitní plán, článek 63 - Zastavitelná obytná lokalita). Lokalita má vesnický typ struktury, u které se mísí kompaktní zástavba historické obce a budovy s vlastními zahradami. Celá lokalita má stabilizovaný charakter, který je dán historickou obcí zasazenou do okolní krajiny. (Koucký, 2018)

Všechny lokality na území MČ Praha – Lipence

číslo	jméno lokality	zastavitelnost	typ struktury	využití	stabilita
259	Dolní Černošice	zastavitelná	vesnická	obytná	stabilizovaná
260	Lipence	zastavitelná	vesnická	obytná	stabilizovaná
406	Kazín	zastavitelná	zahradní město	obytná	transformační
633	Lipence rozvoj	zastavitelná	areál produkce	produkční	rozvojová
912	Lipence – Zbraslav	nezastavitelná	leso-zemědělská krajina	produkční	stabilizovaná
930	Údolní niva Berounky západ	nezastavitelná	zemědělská krajina v rovině	rekreační	stabilizovaná

Tabulka 1: Lokality MP na území MČ Praha-Lipence, zdroj: autor

Území MČ Praha Lipence je v rámci MP řešeno celkem v rámci 7 lokalit. Lokality č. 259 má stejné charakteristiky jako výše popsaná lokalita č. 260 a tvoří ji zastavěná obytná oblast Dolních Černošic v těsné blízkosti východního břehu řeky Berounky. Lokality č. 406 - Kazín má strukturu zahradního města a obsahuje značné transformační a rozvojové plochy pro další obytné využití.

Lokalita č. 633 je produkční území na východní straně Lipenců na hranici s MČ Praha – Zbraslav využívané převážně pro zemědělskou činnost. Podstatná část lokality č. 633 je určena k dalšímu rozvoji, díky povolené zástavbě pro další produkční činnosti.

Lokalita č. 912 se nachází na východ od hlavní obytné lokality č. 260 Lipence a je celá tvořena zemědělskou půdou bez možnosti budoucí zástavby. Poslední lokality č. 930 tvoří západní část údolní nivy řeky Berounky, tato oblast je detailněji řešena v (kapitole 1.3.5. Projekt Soutok), díky kterému by mělo dojít ke zatraktivnění této lokality, jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky. (Koucký, 2018)

Budeme-li předpokládat, že nedojde k výrazným změnám v Metropolitním plánu, čeká MČ Praha – Lipence výrazný budoucí rozvoj v rámci jejího území, a to jak v obytné a produkční oblasti, tak i v přilehlé rekreační lokalitě, což je velká příležitost pro Lipence.

Návaznost Metropolitního plánu na další územně plánovací dokumenty

Z pohledu územního plánování České republiky se Praha nachází ve specifické situaci, jelikož je z hlediska státní správy jak městem, tak i krajem. Díky tomu narozdíl od ostatních českých měst sama rozhoduje o podobě více stupňů územně plánovacích předpisů (Územní plán a Zásady územního rozvoje), které mají v obecné rovině podřízený a nadřízený charakter.

Stavební zákon

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu představuje hlavní právní dokument stanovující pravidla pro veškeré stavební činnosti a územní plánování v České republice. Všechny další dokumenty popsané v této kapitole se tedy musí řídit stavebním zákonem. V současné době (květen 2021) jsou podávány pozměňovací návrhy k nové podobě stavebního zákona zpracované zástupci Prahy ve spolupráci s dalšími českými městy, které mají za cíl především urychlení povolovacích procesů výstavby, což je jeden z hlavních předpokladů pro zastavení extrémního nárůstu cen nemovitostí v ČR v posledních letech. (IPR Praha, 2021)

Pražské stavební předpisy (PSP)

Praha je specifickým městem díky své velikosti, významu a charakteru oproti ostatním městům v ČR, a tudíž i její potřeby pro stavební předpisy jsou specifické a liší se od potřeb průměrně velkého českého města. Tyto specifické potřeby jsou reflektovány existencí Pražských stavební předpisů, což jsou prováděcí dokumenty ke stavebnímu zákonu vydávané ve formě nařízení a stanovující pro hlavní město Prahu „obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby“.

Obrázek 10: Prvky vymezující uliční prostranství podle Pražských stavebních předpisů, zdroj: PSP

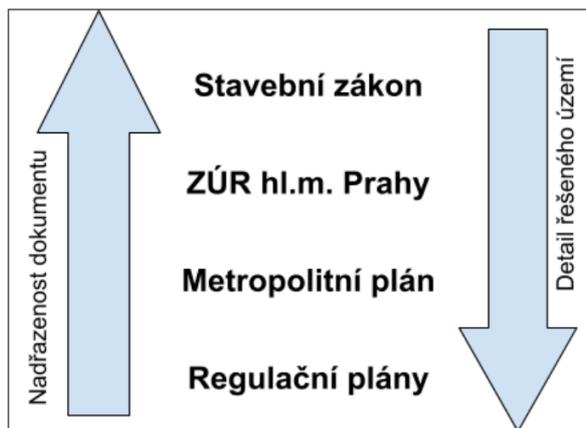
Současná verze PSP byla schválena v roce 2018 radou hl. m. Prahy, a tato novelizace například upouští od podmínky určitého oslunění každé obytné místnosti, což představovalo velkou překážku především v částech města s blokovou strukturou bytových domů. Nové PSP se věnují především problémům města spojeným s rozpadem městské struktury, a zároveň zavádí takové podmínky, které určují prostorové limity staveb ve vztahu k charakteru okolní zástavby. (IPR Praha)

Zásady územního rozvoje hl.m. Prahy

Zásady územního rozvoje (ZÚR) jsou nástrojem územního plánování na úrovni krajů a jsou nadřazeny územním plánům obcí. V případě Prahy tak ZÚR slouží ke stanovení priorit pro rozvoj města a řeší také projekty, které jsou zásadní pro fungování města jako celku, například stavby dopravní a technické infrastruktury. ZÚR jsou nadřazeny Metropolitnímu plánu a jejich grafická část v platném znění po aktualizaci z roku 2019 je tvořena celkem 8 výkresy v měřítku 1:100 000. Stavební zákon předepisuje aktualizaci ZÚR minimálně každé 4 roky. (IPR Praha)

Regulační plány

Regulační plán je nejpodrobnějším nástrojem územního plánování. Regulační plán řeší území v detailu jednotlivých pozemků a prostorového uspořádání staveb. Typické měřítko regulačního plánu je 1:1000 nebo 1:500. Regulační plány se hojně používali v minulosti a v současné době má Praha pouze 1 platný a 5 rozpracovaných plánů. Regulační plány musí být v souladu se ZÚR Prahy a Metropolitním plánem. Žádný regulační plán se v současné době netýká území MČ Praha – Lipence. (IPR Praha)

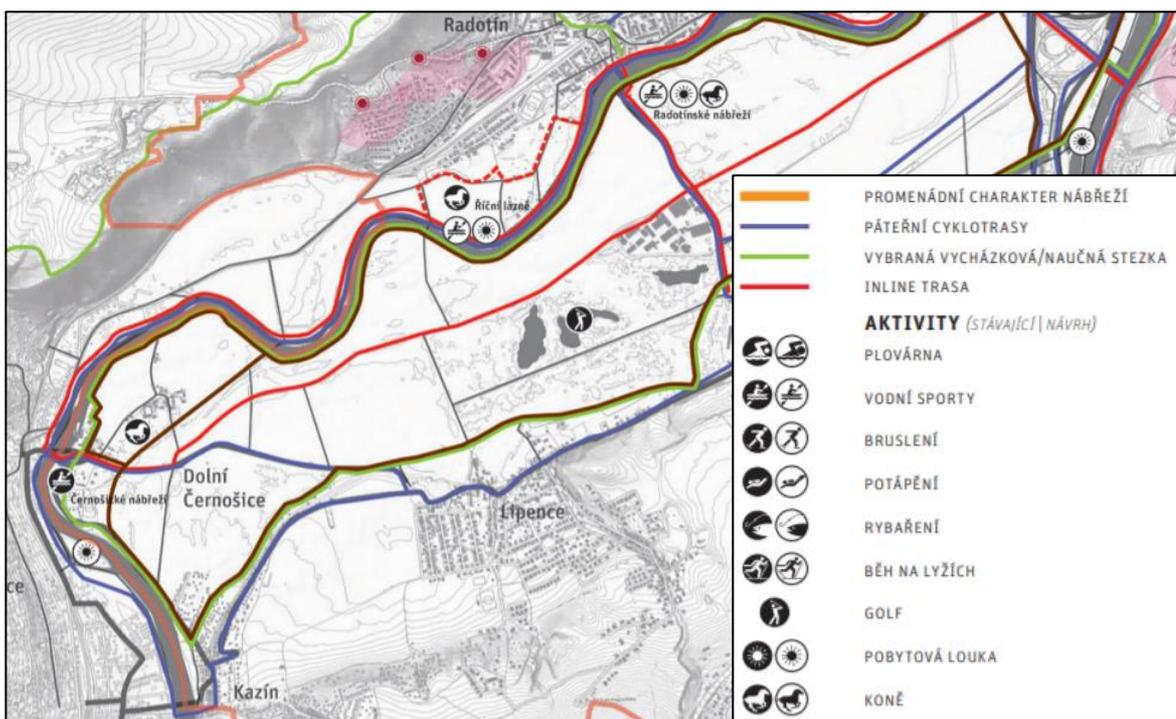
Obrázek 11: Vztah a nadřazenost územně plánovacích dokumentů, zdroj: autor

1.3.4 Koncepce pražských břehů

“Řeka je celoměstsky významný veřejný prostor. Prostor řeky v celém městě je souvztažný celek a její rozvoj, i v dílčích částech, je vždy třeba řešit v celoměstských souvislostech.” (Koncepce pražských břehů, 2014)

Koncepce pražských břehů je vize hl. m. Prahy o kvalitním rozvoji prostoru řeky zejména jako celoměstsky významného veřejného prostoru. Rada hl.m. Prahy uložila vypracovat tuto koncepci v roce 2013 Institutu plánování a rozvoje (IPR). Koncepce je součástí strategické a koncepční činnosti IPR a je provázána s řadou souběžně vznikajících dokumentů IPR (Metropolitní plán, Strategický plán hl.m. Prahy apod.)

V rámci Koncepce je oblast pražských břehů rozdělena na tři úseky: sever, centrum a jih. Okolí Lipenců je řešeno v oblasti jih. Koncepce mimo jiné definuje princip mobility kolem řeky, kde nejbližše řece má být veden nejkldnější a nejpomalejší pohyb, a naopak prostor s motorový pohybem má být co nejdále od řeky až za všemi ostatními druhy pohybu, jako je rekreace, pohyb pěších, cykloturistika atd.

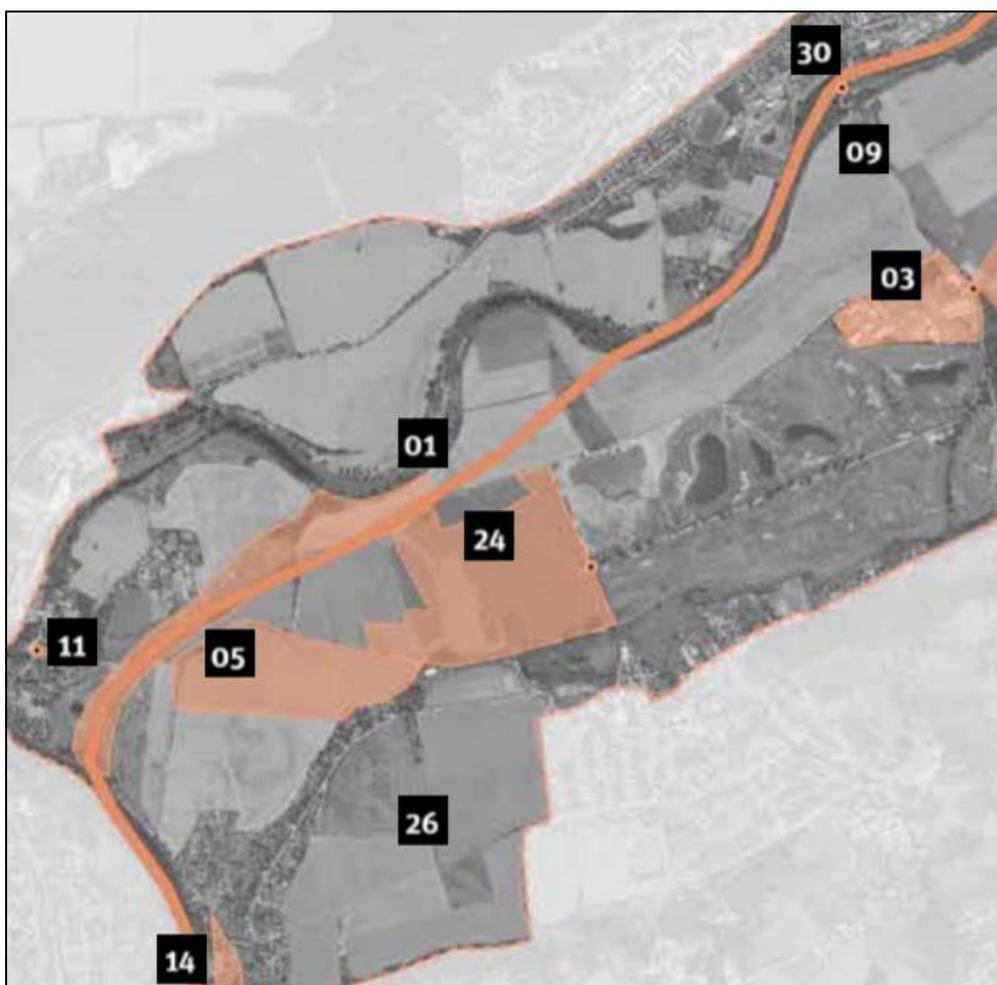
Obrázek 12: Schéma tras bezmotorového pohybu v oblasti jih, zdroj: Koncepce pražských břehů

Z tohoto principu je plánován velký rozvoj břehů Berounky také v oblasti Lipenců, zejména pro bezmotorovou dopravu (viz. Obrázek 29). Okolí břehu v Lipencích se stane vyhledávaným místem pro rekreaci, vodní sporty, inline bruslení, jízdu na koni, golf a plánován je také velký rozvoj cyklotras v oblasti. Splavněním jezu v Černošicích a kvalitní úpravou břehu v Radotíně se také vytvoří možnost prodloužení vodácké cesty o další plavební úsek až do Radotína, s možností otevření nových služeb pro vodáky na území Lipenců (momentálně již existuje přístaviště a restaurační zařízení pro vodáky v oblasti Kazín). (Melková, 2014)

1.3.5 Projekt Soutok

Projekt Soutok je tvořen formou příměstského parku, což je osvědčený manažerský nástroj, který prostřednictvím koordinované správy založené na dohodě místních aktérů zajišťuje vyvážený rozvoj území. Projekt zahrnuje oblast kolem soutoku řek Berounky a Vltavy spadající do území celkem pěti městských částí. Kromě Lipenců zasahuje ještě do území Černošic, Prahy 16, Radotína, Velké Chuchle a Zbraslavi.

V roce 2016 vznikla platforma SPOLEČNĚ NA SOUTOKU, kterou tvoří zástupci MHMP, městských částí, vlastníci pozemků, instituce vykonávající státní správu v oblasti a další aktivní subjekty včetně IPR Praha. V srpnu 2018 poté vznikla aktualizace akčního plánu pro založení Příměstského parku Soutok, který navazuje na Koncepti pražských břehů (viz. kapitola 2.3.5) a Memorandum o spolupráci na rozvoji a budoucím využití území kolem soutoku Berounky a Vltavy v Praze. Příměstský park Soutok má zajistit stabilizaci a posílení hospodářského rozvoje a zlepšování přírodních hodnot území, a také podporovat rozvoj biodiverzity, ekosystémových služeb a vhodných forem zemědělství a rekreace při respektování vlastnických práv majitelů pozemků. (IPR Praha, 2018)

Obrázek 13: Strategické oblasti, projekty a záměry v území projektu Soutok, zdroj: Akční plán "Soutok bude ok"

Akční plán definuje celkem 30 strategických oblastí, projektů a záměrů (viz. obrázek 29) z nichž se následující nachází na území MČ Praha-Lipence:

- (01) – řeka Berounka

Řeka je klíčovým prvkem Příměstského parku Soutok. Je třeba podpořit přírodní kvality a rozvinout její potenciál atraktivního krajinného fenoménu. V rozporu s tímto požadavkem v území existuje záměr Ministerstva dopravy ČR na splavnění Berounky z Prahy do Berouna (zákon č. 114/1995 Sb.), jehož realizace by přinesla zničení nezregulované řeky Berounky jako nejvýraznější hodnoty zdejší krajiny.

- (03) – areál Velkotržnice Lipence (VTL)

Nejaktuálnější potřebou území je vyřešit status areálu VTL, jejíž umístění je v záplavovém území a v rozporu s platným územním plánem hl. m. Prahy. Vlastníci pozemků, nájemci i dotčené městské části usilují o změnu územního plánu a o zachování areálu. Nabízejí areál více otevřít veřejnosti a vybavit jej službami pro návštěvníky parku. Otevírá se tak možnost integrovat VTL do fungování parku a využítí jejího potenciálu pro rozvoj rekreace a zajištění ekonomické udržitelnosti Příměstského parku Soutok.

- (05) – obnova údolnice v Lipencích
- (09) – ustavení správy příměstského parku
- (11) – vstupní bod Černošice, rekonstrukce lávky a evakuační bod Dolní Černošice
- (14) – jihozápadní brána Soutoku
- (24) – rozšíření golfového hřiště Zbraslav-Lipence
- (26) – zemědělská činnost v oblasti
- (30) – revitalizace bývalé jahodárny

V současné době probíhá příprava „Masterplánu krajiny“, který má formu závazné územně plánovací dokumentace (obdoba regulačního plánu). Tento dokument společně s „Management plánem Příměstský park Soutok“ bude vznikat na základě diskusí stakeholderů sdružených ve spolku Příměstský park Soutok z. s. a bude určovat dlouhodobý koordinační rámec pro vyvážený rozvoj území.

(IPR Praha, 2018)

2 Struktura města

Struktura je jednou z nejvýznamnějších charakteristik území, jelikož se jedná o prvek, který je ve městech většinou zachován i po působení významných změn v území. Struktura společně s výškou ovlivňuje míru využití území. V jednotlivých pásmech města převažují určité typy struktury ve vazbě na dobu vzniku, polohu a charakter veřejných prostranství, který je pro rozlišení základních forem struktury určující. (IPR Praha, 2010)

Na strukturu města můžeme nahlížet z několika hledisek. Z pohledu geografie města, jako vědy, je podstatný především vývoj prostorových struktur (centrum, předměstí, čtvrti, funkční zóny apod.) v čase. Geografie rozeznává tři základní složky vnitřní prostorové struktury města, které jsou vzájemně provázané:

- fyzická prostorová struktura
  - zahrnuje prostorovou stavbu města a fyzický stav objektů
  - rozlišuje základní prvky měst jako komunikace, pozemky a budovy
- funkční prostorová struktura
  - rozděluje jednotlivé části města podle funkce
  - plochy bytových a nebytových celků
  - složky vázané na aktivity obyvatelstva – bydlení, zaměstnání, doprava, služby, volný čas
- sociální prostorová struktura
  - popisuje základní demografické charakteristiky trvale bydlícího obyvatelstva
  - velikost domácností, věkové a národnostní složení, struktura příjmů atd.

Procesy změn ve struktuře města:

Urbanizace

Urbanizace je proces, při kterém společnost mění svůj způsob života z venkovského na městský. Je spojena se stěhováním obyvatel z venkova do měst. V roce 2007 dosáhla urbanizace světově na 50 %, tzn. že více než polovina obyvatel naší planety již žije ve městech a toto procento stále stoupá.

Suburbanizace

Proces rozvoje zástavby na okrajích měst určený pro vyšší nebo v současnosti spíše střední společenskou třídu, transformace venkovské krajiny na městskou. Suburbánní zástavba má charakter rodinných domů v soukromém vlastnictví a zahrady. V souvislosti s přesuny služeb do suburbanizovaných oblastí hovoříme o vzniku tzv. „edge cities“, která nejsou závislá na městských centrech.

Gentrifikace

Gentrifikace spočívá v revitalizaci městského centra a zároveň v postupném nahrazení původního obyvatelstva obyvateli s vyšším sociálním statusem. Pro gentrifikované oblasti jsou charakteristické malé domácnosti (jednočlenné, dvoučlenné) a luxusní byty.

Komercializace

Komercializace se týká především centrálních částí města, kde dochází k vytlačování bydlení komerční zástavbou.

Ghettoizace

Vytváří se čtvrti obyvatel (obyvatelstvo je často etnicky homogenní a tvořeno přistěhovalci) s nízkou sociální i ekonomickou úrovní, zároveň dochází k úpadku bytového fondu – tzv. dlouhodobě vyloučená vrstva obyvatel. Ke vzniku ghett dochází většinou ve zdevastovaných oblastech vnitřního města.

Revitalizace (oživení)

Revitalizace se projevuje ve znovuoživení (rekonstrukce, dopravní sítě, služby) městských čtvrtí nebo částí.

Úpadek

Opak revitalizace, souvisí s poklesem kvality bytového fondu, dopravních struktur a také s odlivem obyvatelstva. Úpadkem jsou často postižené tzv. dělnické čtvrti, zvláště poválečné.

Všechny výše zmíněné procesy v sobě kombinují všechny tři složky struktury města. V další části této práce se budeme zaměřovat převážně na fyzickou prostorovou strukturu a její projevy v různých pásmech Prahy.

2.1 Struktura Prahy

Nový Metropolitní plán Prahy definuje 10 typů struktury pro zastavitelné obytné území, které byly stanoveny na základě zkoumání stávající zástavby Prahy a jejich podobností. Pro určení typů struktury bylo zkoumáno především uspořádání a kompozice veřejných prostranství a jejich skladba, vztah uliční a stavební čáry, jejich uspořádání a způsob vymezení veřejného prostranství, uspořádání zástavby v rámci stavebních bloků, její měřítko a výška. Stanovené typy struktury odpovídají i vývoji zástavby z hlediska historického. (Koucký, 2018)

a) rostlá struktura

- představuje nejstarší vrstvu pražské zástavby původně koncentrovanou uvnitř barokních hradeb
- struktura historického jádra města složená z nepravidelných kompaktních bloků
- například části Starého Města, které neprošly asanací

Obrázek 14: Rostlá struktura města, zdroj: IPR Praha

b) bloková struktura

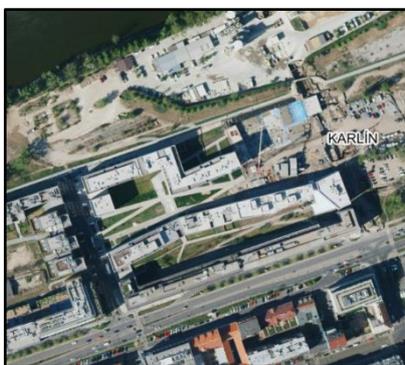
- struktura pravidelných kompaktních bloků, které zpravidla vytváří typické vnitrobloky
- vznikající zejména na přelomu 19. a 20. století za zbouranými hradbami
- například Vinohrady

Obrázek 15: Bloková struktura města, zdroj: IPR Praha

c) hybridní struktura

- urbánní struktura kompaktních a rozvolněných bloků, případně solitérů výrazně kombinující různé využití rozložené zpravidla v různých podlažích nad sebou
- reflektuje nároky současné zástavby podobně, jako rostlá struktura svým hustým prostavěním, ale myšlenkově navazuje spíše na blokovou strukturu
- například Rohanské nábřeží v Karlíně

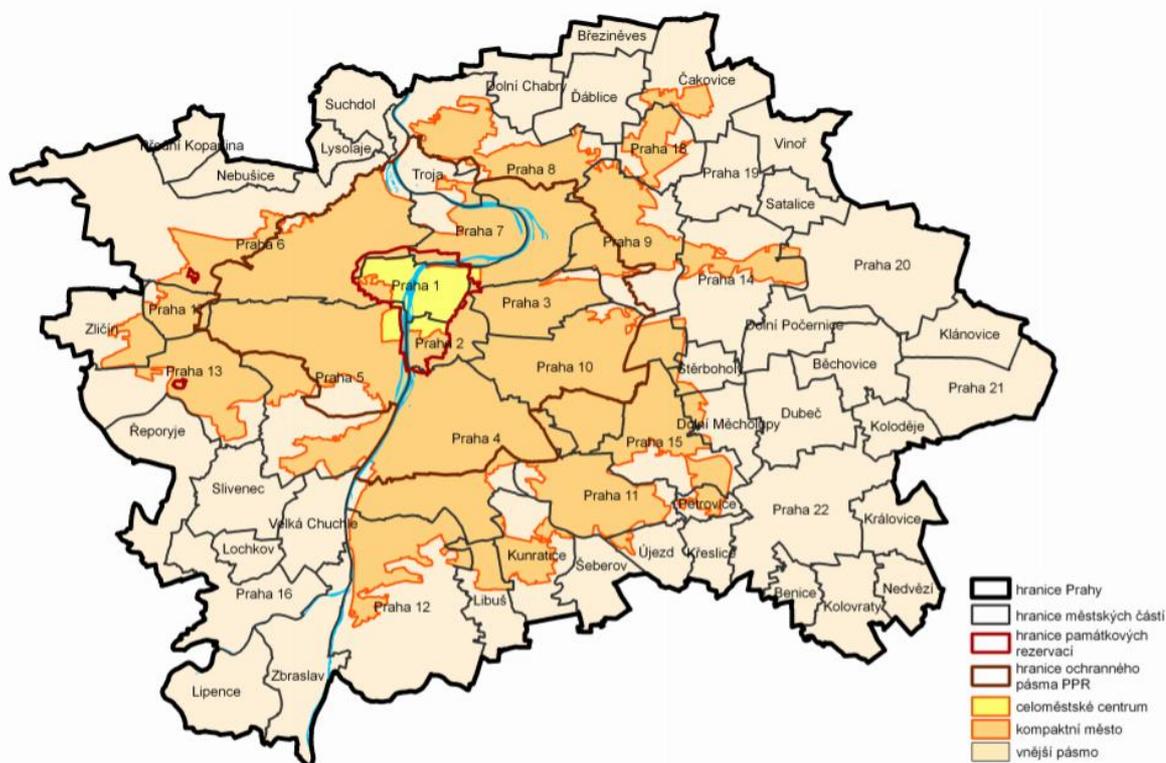
Obrázek 16: Hybridní struktura města, zdroj: mapy.cz

- d) **heterogenní struktura**
  - struktura kombinující více typů zástavby a různého využití zpravidla v oddělených budovách vedle sebe
  - například Podbaba

- e) **vesnická struktura**
  - struktura kombinující kompaktní zástavbu v jádru historické obce a navazující zástavbu samostatných budov ve vlastních zahradách
  - například centrální část Lipenců

- f) **struktura zahradního města**
  - struktura samostatných budov, zpravidla rodinných domů a vil, umístěných ve vlastních zahradách
  - zahrnuje nejen zástavbu v duchu původních koncepcí zejména z 20. a 30. let, ale také současnou vrstvu rezidenční zástavby především při okrajích souvisle zastavěného území sídel
  - například oblast Kazín v Lipencích

- g) **modernistická struktura**
  - zachycuje modernistické vize druhé poloviny 20. století
  - například sídliště Strašnice

- h) **struktura areálů produkce**
  - struktura flexibilní zástavby uzavřených areálů
  - například Hostivařská průmyslová oblast

- i) **struktura areálů vybavenosti**
  - zástavba veřejně přístupných areálů
  - například univerzitní areály (Dejvice, Suchdol)

- j) **lineární struktura**
  - je vytvářena velkými dopravními stavbami, které v území vytváří výraznou bariéru
  - například magistrála v oblasti Hlavního nádraží

Pro každý typ struktury Metropolitní plán stanovuje zásady prostorového uspořádání. Jde zejména o požadavky na vztah uliční a stavební čáry, způsob zastavění stavebního bloku a výškové uspořádání zástavby.

2.1.1 Prostorová pásma Prahy

Prahu můžeme rozdělit na 3 základní prostorová pásma, podle typu zástavby, hustoty zástavby a těsnosti vazeb v prostoru města.

Obrázek 17: Prostorová pásma Prahy, zdroj: IPR Praha

Celoměstské centrum

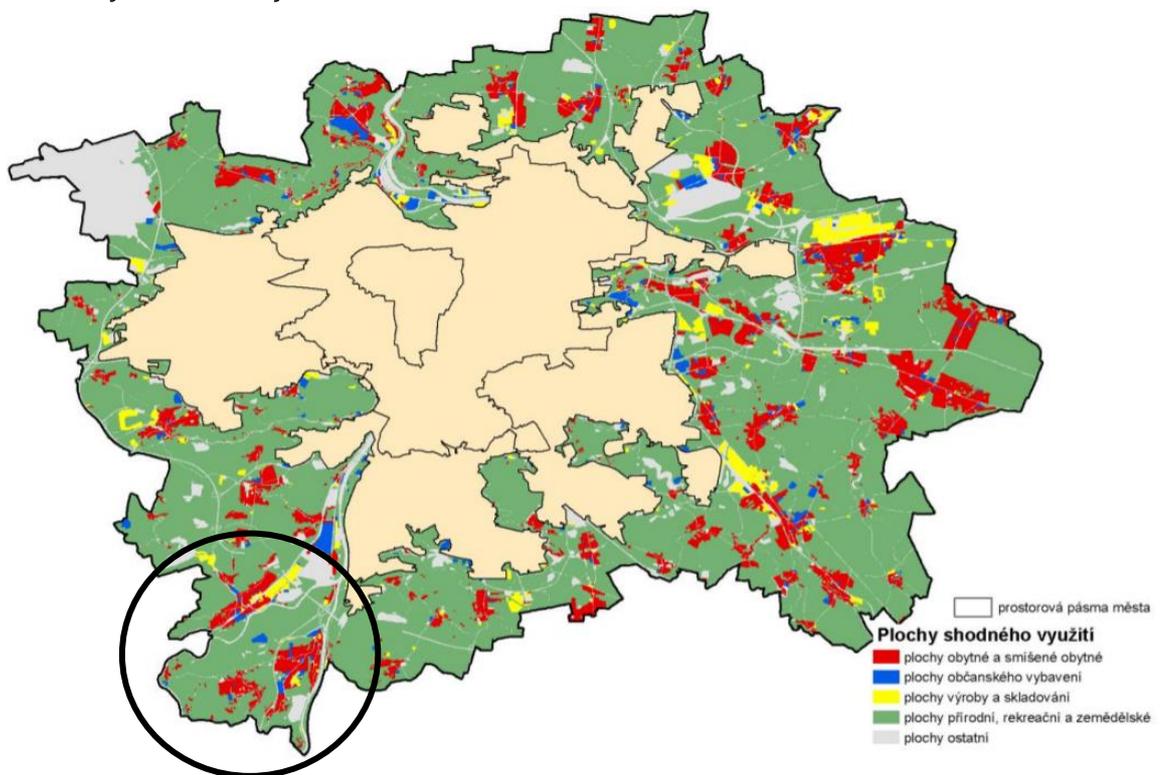
Celoměstské centrum je jádrem města a je tvořeno převážně historickou zástavbou Pražské památkové rezervace (PPR) a částečně také navazující zástavbou okolních čtvrtí (Vinohrady, Smíchov, Karlín). Nachází se zde důležité instituce a také celostátní symboly (Pražský hrad). Na území celoměstského centra se soustřeďuje významná nabídka občanské vybavenosti, pracovních příležitostí a správy města.

Kompaktní město

Kompaktní město zahrnuje zástavbu 19. a 20. stol. a dnes i 21. století, která tvoří souvisle zastavěné území. Nachází se zde atraktivní městské čtvrti (např. Žižkov, Dejvice) s kvalitní městskou vybaveností a zelení. Tyto čtvrti také vytváří lokální centra a architektura jejich zástavby přechází od secese či funkcionalismu (Vinohrady) přes socialistickou zástavbu druhé poloviny 20. století (Bohnice) s občasnou oblastí moderní architektury až po vilové čtvrti či zahradní město.

Vnější pásmo

Vnější pásmo je tvořeno převážně z obcí přidružených k Praze a nově postavených obytných celků. Je charakteristické ve velké míře rozvolněnou zástavbou obytných území, rodinných domů, venkovskou zástavbou obcí a velkým podílem volné krajiny. V tomto pásmu se také střetává území Prahy s územím Středočeského kraje což přispívá k rostoucí suburbanizaci, a také se zde dochází k přibližování a spojování původně samostatných obcí. V tomto pásmu můžeme také nalézt typická velkokapacitní nákupní centra a rostoucí dopravní problémy způsobené využíváním především individuální automobilové dopravy místních obyvatel a návštěvníků těchto nákupních a zábavních zón. Součástí vnějšího pásma jsou také často rozsáhlé dosud plně nevyužité rozvojové oblasti.

Obrázek 18: Funkční využití území vnějšího pásma Prahy, zdroj: IPR Praha

Nová bytová výstavba obytných a rodinných domů je mnohdy poměrně kapacitní, s vysokou hustotou využití území, často pouze s bytovou funkcí a bez občanského vybavení, jak je vidět na obrázku 42. Z charakteru vnějšího pásma je patrné, že výstavba administrativních budov nebo komplexů je zcela výjimečná. Jde převážně o kancelářské budovy podél dálničních tahů – zejména podél D1, nebo jako součást obchodních zón. V ostatním území jsou převážně zastoupeny jen drobné administrativní objekty jako vybavenost podniků a firem.

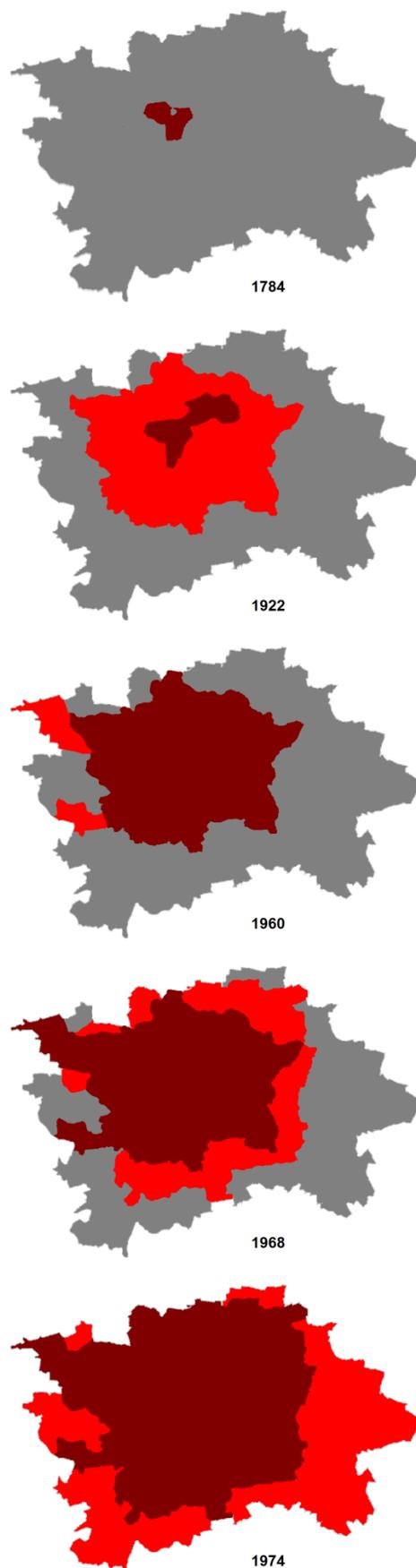
Jihozápadní část vnějšího pásma tvoří Velká Chuchle, Lochkov, Praha 16 (Radotín), Lipence a Zbraslav. Jde o obytná území v atraktivním přírodním území, s původními jádry obcí s venkovským charakterem bydlení a dnes s převažující rodinnou zástavbou, která jsou charakteristická pro Lochkov, Lipence, Velkou Chuchli. (IPR Praha)

2.2 Územní vývoj Prahy

Území Prahy, tak jak ho vnímáme dnes, bylo vytvářeno po staletí vlivy spojování jednotlivých částí a předměstí již od středověku. Historická románská Praha se utvářela v prostoru Starého Města, Malé Strany, Hradčan a Vyšehradu. Praha byla původně souměstím, od 13. století samostatně se rozvíjejících měst: Starého Města, Malé Strany, Hradčan a Nového Města. Vrcholem tohoto období byla Praha za vlády Karla IV., která se založením Nového Města pražského v roce 1348 zařadila mezi největší a nejvýznamnější města Evropy. Ke spojení těchto měst došlo až roku 1784, kdy byla oficiálně čtyři historická města spojena v jeden celek, v Královské hlavní město Prahu, s cca 70.000 obyvateli na území 8 km².

Po rozpadu Rakouska-Uherska v roce 1918 se Praha stává hlavní městem nově vzniklé samostatné Československé republiky a její význam tak značně roste. Milníkem pro rozšiřování území hlavního města byl pak rok 1922, kdy bylo k Praze připojeno dalších 37 měst a obcí, které předtím vyrostli do průmyslových předměstí historického centra či samostatných měst. Tímto spojením vznikla tzn. Velká Praha s rozlohou 172 km² a 676.000 obyvateli.

Poslední rozmach území Prahy nastal v době komunismu v 60. a 70. letech dvacátého století, kdy bylo postupně ve třech krocích připojeno velké území původně Středočeského kraje se značně vesnickým charakterem a dnešní celkovou rozlohou 496 km². Během posledního rozšíření v roce 1974 byly k Praze také připojeny Lipence.

Obrázek 19: Jednotlivé fáze rozšiřování území Prahy: tmavě rudou barvou je vždy vyznačeno předchozí území před rozšířením v dané roce, červenou barvou nově připojená území a šedou barvou pak zbytek současného území města, zdroj: Wikimedia Commons, upraveno autorem

2.3 Administrativní a územní členění Prahy

Hlavní města Praha je současně obcí, krajem i statutárním městem. Současné členění Prahy vypadá na první pohled značně složitě. Prahu totiž můžeme rozdělit na 22 správních obvodů, 57 městských částí a 112 katastrálních území.

2.3.1 Městské části

Podle Zákona o hlavním městě Praze se Praha člení na městské části, kterých je v současnosti 57. Každá MČ má své vedení ve formě zastupitelstva, jehož velikost (počet členů) se odvíjí od počtu obyvatel MČ, a také svůj vlastní rozpočet, podle kterého hospodaří. Zastupitelstva všech MČ v Praze mají dohromady více než 1.100 členů. Zastupitelstvo volí do vedení MČ starostu a další členy rady MČ. Do samostatné působnosti MČ patří také schvalování strategie rozvoje MČ. Městské části založily v roce 2012 platformu pro společný postup s názvem Svaz městských částí. (Zákon č. 131/2000 Sb.)

Mezi městskými částmi panují velké rozdíly, především v jejich velikosti. Zatímco největší městské části mají přes 100.000 obyvatel, nejmenší MČ Praha-Královice má pouhých 381 obyvatel. (Hudeček, 2019)

Správní členění hl. m. Prahy podle vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy
Administrative districts according to Decree of the Capital City of Prague No 55/2000

Obrázek 20: Správní členění hl.m. Prahy podle vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl.m. Prahy, zdroj: ČSÚ

2.3.2 Správní obvody

Praha se člení na 22 správních obvodů (viz. obrázek 44). Úřady městských částí, které jsou sídlem těchto obvodů, vykonávají přenesenou působnost státu pro ostatní městské části ve svém obvodu. Zatímco tedy každý obyvatel nalezne instituci městského úřadu přímo ve své MČ, další instituce jako například stavební úřad jsou v oblasti vnějšího pásma Prahy (viz. kap. 3.1.1) společné pro více MČ v rámci jednoho správního obvodu. (ČŠÚ)

2.3.3 Katastrální území

Katastrální území je základní jednotka, na které je územně rozdělen katastr nemovitostí v ČR. Využívá se tedy pro evidování nemovitostí a většinou částečně kopíruje území obcí s tím, že obec může být rozdělena i na více katastrálních území, což je patrné zejména u statutárních. Praha je takto rozdělena na celkem 112 katastrálních území. Toto rozdělení je často používáno obyvateli Prahy v běžné komunikaci, například pro popis oblasti jejich bydliště či cíle cesty (např. „bydlím na Žižkově“, „jedu do Dejvic“).

V Praze sice zůstalo původní členění na katastrální území, avšak od roku 1949 se správní a samosprávné členění na obvody a městské části začalo vyvíjet odlišně, takže některá katastrální území, například Vinohrady, jsou roztržena až do pěti městských částí nebo obvodů. Čtvrť Žižkov je tak například rozdělena mezi Prahu 3, Prahu 8 a Prahu 10.

2.3.4 Vedení Prahy a správa města

Kromě přenesené státní správy na jednotlivé městské části má Praha také své celoměstské vedení.

Zastupitelstvo hlavního města Prahy

Hlavním orgánem je stejně jako ve všech obcích v ČR zastupitelstvo. Zastupitelstvo hl. m. Prahy tvoří 65 členů, kteří jsou voleni občany hl. města Prahy v komunálních volbách na 4 roky. Pro volební období 2018–2022 jsou zastoupeny tyto strany, hnutí a koalice: Česká pirátská strana, PRAHA SOBĚ, koalice „TOP 09, STAN a KDU-ČSL“, ODS a ANO 2011. Zastupitelstvo dále volí Radu hlavního města Prahy (11 členů) a primátora Prahy (od roku 2018 je primátorem Zdeněk Hřib). (Praha.eu)

Zastupitelstvo hlavního města není hierarchicky nadřazené zastupitelstvům jednotlivých MČ. Toto způsobuje značné problémy při prosazování dílčích opatření rozvojových plánů, jelikož potřeby městských částí jdou často proti potřebám Prahy jako celku. (Hudeček, 2019)

Magistrát hlavního města Prahy

MHMP je fakticky obecním a krajským úřadem hlavního města Prahy. Magistrát plní úkoly uložené zastupitelstvem nebo radou města a vykonává přenesenou státní působnost hlavního města. Základními organizačními jednotkami Magistrátu jsou odbory, které se dále člení na oddělení, součástí jsou také zvláštní organizační jednotky. (Praha.eu)

MHMP má více než 2000 zaměstnanců a v jeho čele stojí ředitel Magistrátu. Sečtou-li se však zaměstnanci všech MČ, městských organizací (zahrnuje také školy) a složek integrovaného záchranného systému má Praha celkem téměř 60.000 zaměstnanců. Hudeček (2019) popisuje tento úřednický aparát a celou administrativu města jako jeho „podvědomí“, které musí rychle reagovat na každý nový impuls ve městě podle svých zažitých zkušeností. Na druhé straně potom stojí „vědomí“ města, které je tvořeno politiky v jeho vedení. Vědomí města by mělo přijímat včasné rozhodnutí, často strategického významu, tak aby bylo město připraveno na budoucí vývoj.

PRAKTICKÁ ČÁST

3 Analýza obce

3.1 Základní informace

Obec Lipence jsou samosprávnou městskou částí hl.m. Prahy tvořící území městské části Praha-Lipence. Je zde evidováno 50 ulic a 869 adres. Na konci roku 2020 zde žilo celkem 2969 obyvatel, což Lipence řadí k jedné z nejmenších pražských městských částí podle počtu obyvatel.

Obrázek 21: Lipence v dnešním administrativním členění Prahy, zdroj:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Lipence#/media/Soubor:Prague_municipal_district_Lipence.svg

Status:	městská část	Počet obyvatel:	2969 (2020)
Statutární město:	Praha	Rozloha:	8,246 km² (2015)
Správní obvod:	Praha 16	PSČ:	155 31
Katastrální území:	Lipence	Historická země:	Čechy

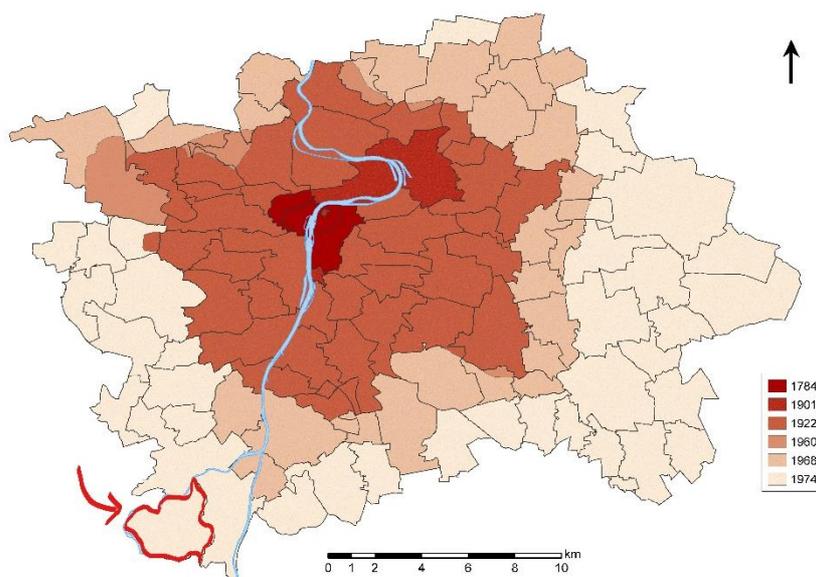
3.1.1 Historie obce

Městská část Praha Lipence prošla v minulosti pestrým vývojem. Její základ vznikl spojením dvou historických obcí – Lipenec s osadou “pod Kyjovem”, a Lipany s panským hospodářským dvorem. Delší dobu patřila k Lipencům i osada Báně, založená na lipeneckém katastru, dnes součást městské části Praha Zbraslav, a zaniklá osada Lhotka.

První písemná zmínka o části obce zvané Lipenec (Lipenez, Lipence) se zachovala z roku 1268, kdy byla majetkem biskupství pražského. První písemné zmínky o obci Lipany, části dnešních Lipenců, pocházejí z roku 1115, kdy český kníže Vladislav I. daroval právě zakládanému kladrubskému benediktinskému klášteru jednoho lipanského poddaného na církevních statcích i s jeho pozemkem. V roce 1292 daroval osady Lipenec a Lipany král Václav II. cisterciákům nově založeného kláštera Aula Regia ve Zbraslavi. S nepatrnými výjimkami patřily zbraslavskému klášteru až do reforem v roce 1785, kdy se stala majetkem Náboženského fondu a poté vystřídala několik majitelů.

Poprvé se Lipenec a Lipany spojily v jednu obec v polovině 19. století. Jako samostatná “městská část Praha – Lipence” byla obec přičleněna k obvodu Prahy 5 (z obvodu okresu Praha – západ, kam předtím patřila), zákonem č. 31/1974 Sb. o změně území Hlavního města Prahy (Praha-Lipence).

Rok 1974 tedy představoval pomyslný milník v dějinách obce, kdy při posledním masivním rozšíření území Prahy (viz. Obrázek 2) došlo k připojení obce Lipence pod území hlavního města spolu s dalšími 29 obcemi ze Středočeského kraje.

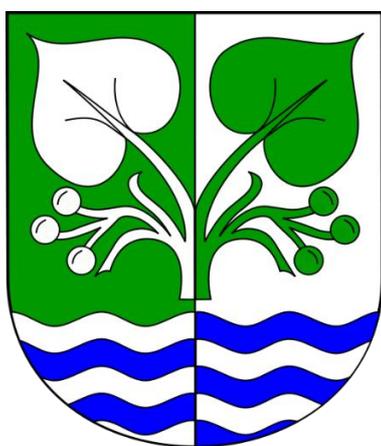

Obrázek 22: Vývoj území Prahy 1784–1974, zdroj: upraveno autorem

3.1.2 Znak a prapor MČ

Každá obec se touží zviditelnit a prosadit ve svém regionu, v cestovním ruchu, ale i v povědomí svých vlastních obyvatel. Obecní samosprávy hledají různé cesty, jak upevnit pozici obce v širších územních strukturách, a jak vstoupit do povědomí veřejnosti. Vhodným pomocníkem v tomto snažení jsou lokální symboly jako znaky, loga, vlajky a prapory, které přispívají k budování identity obce.

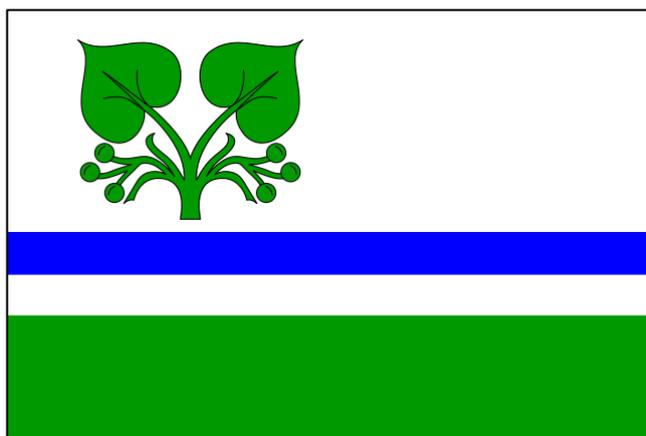
Autorem znaku a praporu městské části Praha-Lipence je Dr. Josef Šolc. Dekret o udělení znaku a praporu městské části Praha-Lipence byl v Parlamentu České republiky slavnostně předán do rukou starosty Ing. Miroslava Čížka v roce 2003.

Štít má čtyři pole symbolizující čtyři historická území dnešních Lipenců – Lipenec, Lipany, Bluk (Dolní Černošice) a Kazín. Vzhledem ke jménům dvou dominujících územních celků – Lipenec (první pole štítu – pravé, zelené) a Lipany (druhé pole štítu – levé, stříbrné), jsou jako obecné heraldické figury použity lipové listy s ratolestí se třemi bobulemi a kapkovitým lístkem. Jejich tinktura se střídá v kombinaci: zelená tinktura pole – stříbrná ratolest (kov) a stříbrné pole – zelená ratolest.

Obrázek 23: Znak MČ Praha – Lipence, zdroj:
https://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Praha-Lipence_CoA.svg

List praporu tvoří čtyři vodorovné pruhy – shora bílý, modrý, stříbrný a zelený v poměru 5:1:1:3. V levé polovině horního bílého pruhu je lipová ratolest ze znaku městské části Praha Lipence, celá v zelené barvě. Poměr šířky k délce listu praporu je 2:3. (Šalánská, 2020)

Obrázek 24: Prapor Lipenců, zdroj:
<https://www.wikiwand.com/cs/Lipence>

3.2 Geografická identita obce

Obec Lipence leží na jihozápadním okraji Prahy nedaleko soutoku Berounky s Vltavou ve správním obvodu Praha 16 (viz. obrázek 21). Hranice obce jsou v krajině jasně definovány buď přírodními poměry (řeka, začátek zalesněného území) či technickou infrastrukturou (pozemní komunikace).

Katastrální území městské části je ze západu a severu přirozeně ohraničeno řekou Berouňkou (vyznačeno modře v Obrázku 25). Východní hranici tvoří rychlostní silnice R4 (Strakonická ulice – vyznačeno červeně v Obrázku 25), která spojuje Prahu s Příbramí a dále vede na Strakonice a směrem na hranice s Německem. Jižní hranice městské části je potom tvořena počátkem zalesněného území „Údolí hvězd“ (vyznačeno zeleně v obrázku 25).

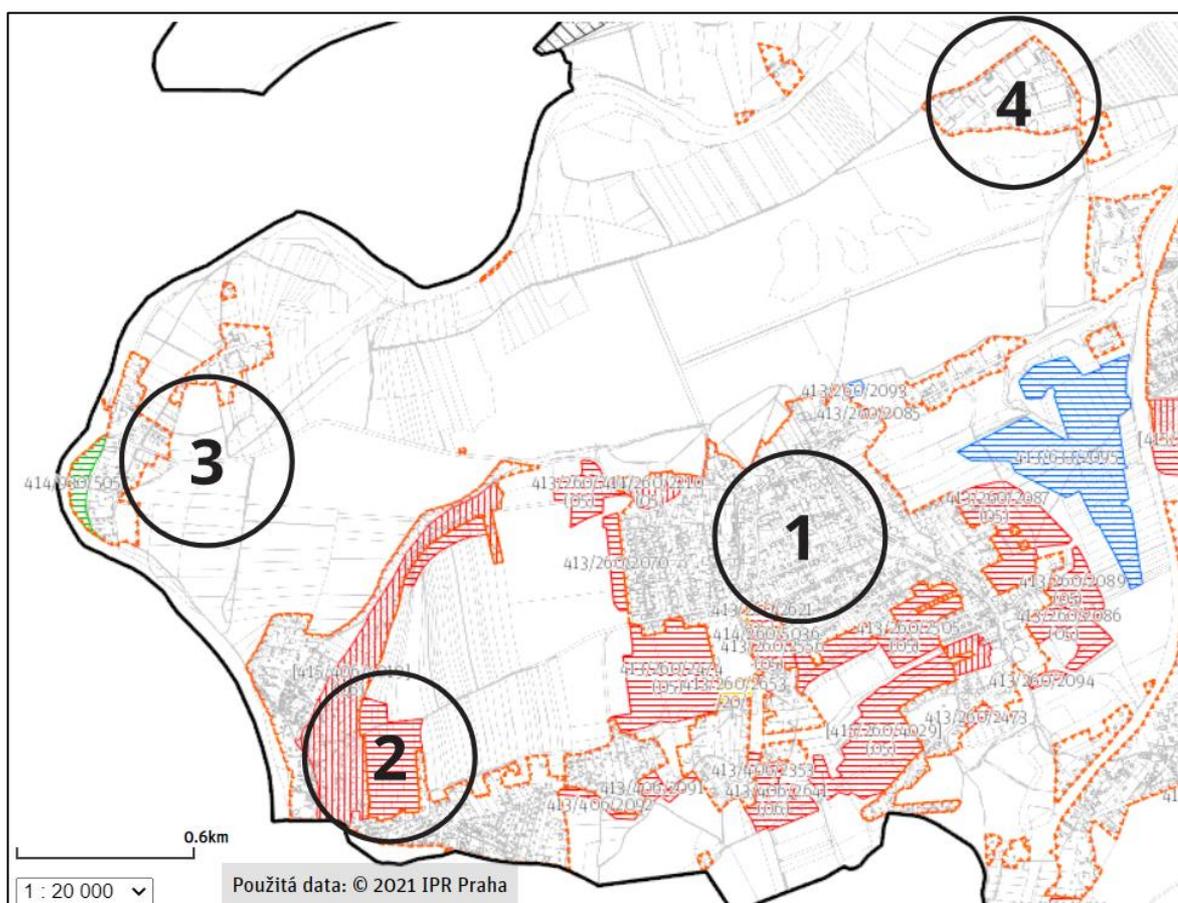

Obrázek 25: Přírodní hranice MČ Praha – Lipence, zdroj: <http://georeport.iprpraha.cz> upraveno autorem

Administrativně tvoří Lipence na západě a na jihu hranici Hlavního města Prahy se Středočeským krajem, na východě sousedí s MČ Praha-Zbraslav a na severu s MČ Praha 16 a její součástí Radotínem. V severovýchodním cípu končí území Lipenců objektem Velkotržnice, za kterým začíná oblast MČ Praha-Zbraslav (vyznačeno šedě v obrázku 25).

Území MČ Praha – Lipence je tvořeno několika zastavěnými oblastmi, které jsou propojeny místními komunikacemi a zbylý prostor je tvořen zemědělskou půdou, drobnými oblastmi s lesním porostem, a především velkými parkovými plochami pro sport a rekreaci.

3.2.1 Zastavěné území

Obrázek 26: Zastavěné území MČ Praha – Lipence,
zdroj: <https://plan.app.iprpraha.cz/vykresy/>, upraveno autorem

Zastavěné území v Lipencích není tvořeno jednou kompaktní oblastí nýbrž několika oddělenými lokalitami ohraničenými v obrázku 26 značkou:

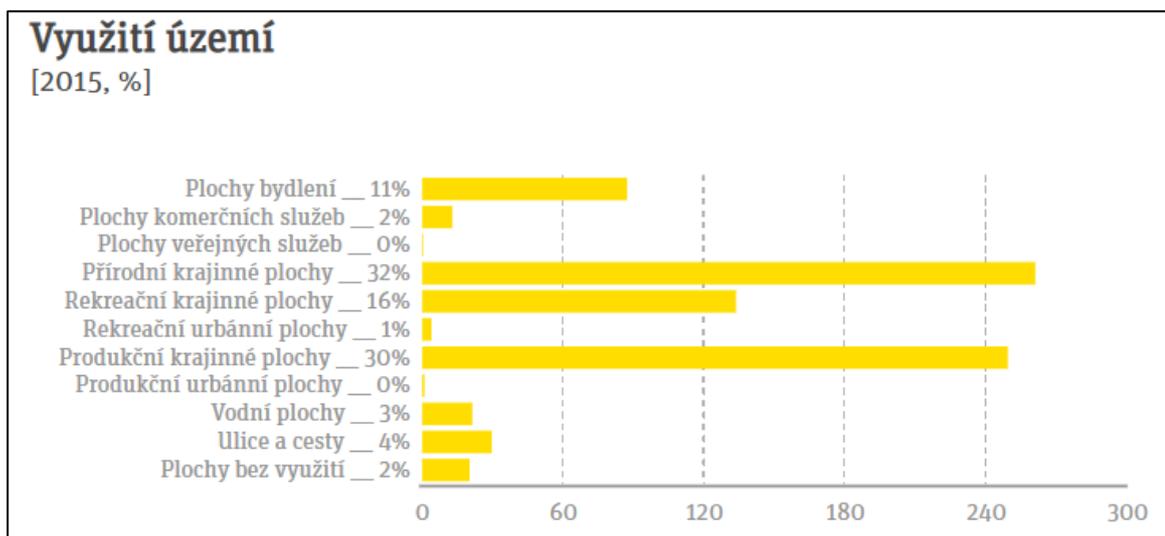
Nejvýznamnější zastavěné lokality jsou:

- Lipence ① historické centrum obce, hlavní obytná část
- Kazín ② chatová osada na pravém břehu Berounky
- Dolní Černošice ③ obytná oblast na pravém břehu Berounky
- Velkotržnice Lipence ④ průmyslový areál Velkotržnice (více kap. 3.3.4)

Podle stavu z roku 2015 bylo v Lipencích zastavěno 156.6 ha, což představuje 19 % území (v celé Praze je zastavěno 41.7 % území). Hustota zastavění je 80.2 m²/obyvatele (pražský průměr je 30.6 m²/obyvatele). Zastavěna je tedy v porovnání s pražským průměrem pouze poloviční plocha území, ale hustota zastavění na obyvatele je skoro třikrát větší než pražský průměr, což je dáno typem nízké zástavby rodinnými domy. (IPR Praha)

3.2.2 Nezastavěné území

Nezastavěné území tvoří v Lipencích více než 80 % území. Detailní rozdělení využití území je vidět v grafu na obrázku 7.

Graf 1: Lipence – využití území, zdroj: IPR Praha

Zemědělství

30 % celého území Lipenců zaujímají produkční plochy, z nichž kromě Velkotržnice Lipence (kap. 3.3.4) naprostá většina slouží k zemědělské činnosti. Polnosti mezi Lipencemi a Kazínem patří soukromým majitelům. Ti je většinou pronajímají a obhospodařuje je Pražská agrární společnost spol. s r. o. se sídlem v nedalekém Slivenci. Pěstuje se zde především pšenice, ječmen a řepka. (Šalánská, 2020)

Obrázek 27: Polnosti v Lipencích, zdroj: Kronika Lipence 2019

Přírodní krajinné plochy

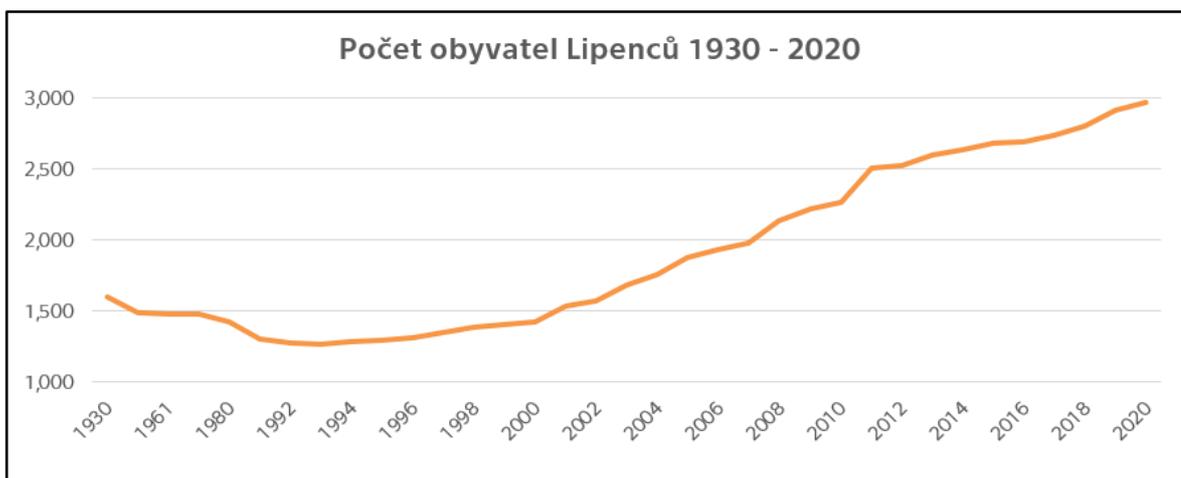
48 % území Lipenců zaujímají přírodní a rekreační krajinné plochy, především pak v oblasti údolní nivy Berounky, která je součástí plánovaného příměstského parku Soutok (kap. 1.3.5).

3.3 Obyvatelé Lipenců

Obyvatelé tvoří nejdůležitější část každé obce. V této kapitole je popsán vývoj obyvatelstva v Lipencích a současné aktivity jejich obyvatel. Znalost změn a trendů ve vývoji obyvatelstva jsou také jedním z klíčových předpokladů pro tvorbu strategického plánu, který by měl reflektovat právě budoucí demografické poměry v obci.

3.3.1 Demografická analýza

Počet obyvatel Lipenců nezaznamenal podle sčítání obyvatel v Československu a ČR mezi lety 1930 až 2001 velkých výkyvů. Po roce 2000 ovšem můžeme vidět jasný trend výrazného nárůstu počtu obyvatel v obci (viz. graf 2).

Graf 2: Graf vývoje počtu obyvatel Lipenců, data: ČSÚ

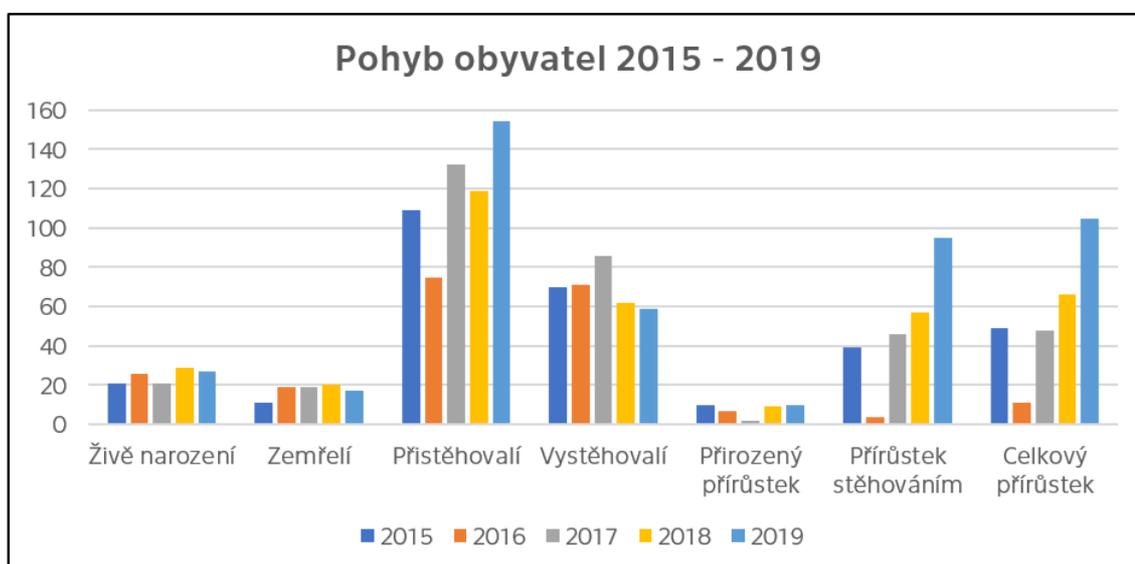
Jak je vidět z tabulky 2 a následujícího grafu je současný nárůst obyvatel dán z naprosté většiny přistěhováním nových obyvatel do obce. V období 2016–2019 se navíc celkový přírůstek obyvatel každým rokem zvyšuje. Zatímco v roce 2016 se celkově zvýšil počet obyvatel Lipenců o 11, v roce 2019 už to bylo o 105. Na tento trend je tedy nutné v plánu budoucího rozvoje obce reagovat.

I přes výrazný trend zvyšování počtu nových obyvatel, kteří se do Lipenců stěhují z jiných částí a měst, tvoří stále nadpoloviční většinu obyvatel Lipenců rodáci, kteří se zde narodili (okolo 60 %).

Pohyb obyvatel

	2015	2016	2017	2018	2019
Živě narození	21	26	21	29	27
Zemřelí	11	19	19	20	17
Přistěhovalí	109	75	132	119	154
Vystěhovalí	70	71	86	62	59
Přirozený přírůstek	10	7	2	9	10
Přírůstek stěhováním	39	4	46	57	95
Celkový přírůstek	49	11	48	66	105

Tabulka 2: Pohyb obyvatel 2015-2019, zdroj: Český statistický úřad

Graf 3: Pohyb obyvatel v Lipencích 2015-2019, zdroj: autor

3.3.2 Bydlení

Většina obyvatel Lipenců žije ve vlastních rodinných domech a do nedávna měla většina zástavby v obci vesnický charakter. Díky atraktivitě lokality, která nabízí bydlení na území hlavního města v těsném kontaktu s přírodou a celkovém nedostatku bytové výstavby v Praze, začala nedávno i v Lipencích developerská bytová výstavba.

Nová developerská výstavba však často naráží na nesouhlas místních obyvatel, kteří by rádi zachovali tradiční vesnický ráz obce a obávají se hustějšího provozu na silnicích, nutnosti navýšení kapacit školky a školy, potíží se sítěmi a dalších potencionálních problémů, které rychlý rozvoj obce může přinést. Proto vydávání stavebních povolení pro developery provází často bouřlivá debata.

(Šalánská, 2020)

3.3.3 Analýza developerských projektů

Lipenecký park

Velký projekt, který realizuje investiční skupina Natland od roku 2017. Lipenecký park je umístěn v ulici Černošická u konečné a točny autobusu. Celkově zde vzniká 43 bytových jednotek od dispozic 1+kk do 4+kk o velikosti 30–130 m², 19 řadových rodinných domů 7+kk nebo 8+kk a dále také podzemní garáže. Cena bytu s dispozicí 3+kk o velikosti 86 m² + balkon 6 m² činila v době prodeje 5 470 000 Kč, což představovalo jednu z nejnižších cen za nový byt v Praze. Ke konci roku 2019 (tedy ještě před dokončením a možností nastěhování) byly prodány všechny nabízené byty.

Obrázek 28: Vizualizace projektu Lipenecký park po dokončení výstavby i následné revitalizace navazujícího parku, zdroj: <https://www.lipeneckypark.cz/cenik>

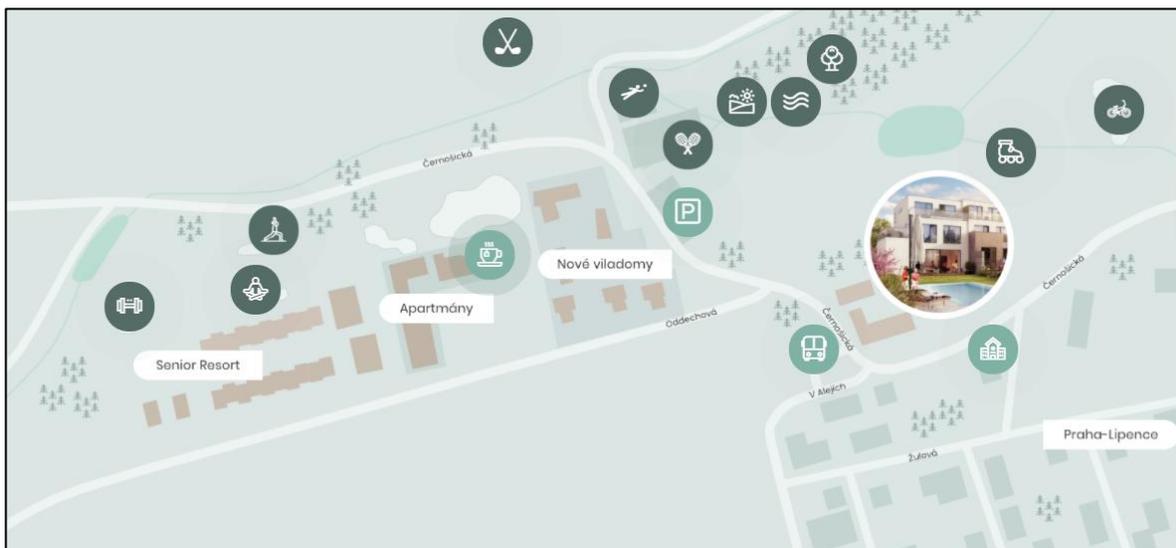
V současné době jsou také dokončovány rodinné domy (podle harmonogramu výstavby 09/2020 až 03/2021). Podle webových stránek projektu jsou nyní i všechny domy již prodané či rezervované (Lipenecký park).

Obrázek 29: Lipenecký park – aktuální stav projektu 05/2021, zdroj: autor

Výstavba v ulici Oddechová

Největší stavební rozvoj probíhal a nadále bude probíhat v ulici Oddechová. Skupina Natland zde navazuje stavbou dvou apartmánových domů a sportovního klubu s restaurací a nebytovými prostory. Celkem by mělo vzniknout dalších 33 ubytovacích jednotek. Stejná investiční skupina vlastní i další pozemek v Oddechové – louku o výměře 11 000 m². Původním záměrem investora bylo zde vybudovat nadstandardní bydlení pro seniory. Nicméně narazil jak na nesouhlas Magistrátu hl. m. Prahy na jaře 2019, tak i na zamítavé stanovisko zastupitelstva MČ Lipence na podzim téhož roku.

Obrázek 30: Developerské projekty skupiny Natland v Lipencích, zdroj: <https://www.lipeneckypark.cz/lokalita>

V Lipencích probíhá také výstavba rodinných domů. V obci se stále nachází několik parcel v zástavbě, které je možné využít na stavbu nových domů a vil. Územní rozhodnutí získal například záměr výstavby asi 30 rodinných domů v lokalitě Pod Panoramou, dále byly zasíťované pozemky pro cca 10–15 rodinných domů v nové Boudově ulici. Oblíbenou lokalitou pro jednotlivé stavebníky byla ulice Na Lhotkách.

Obrázek 31: Oddechová ulice – aktuální pohled, stav 05/2021, zdroj: autor

3.3.4 Práce a podnikání

I když většina obyvatel Lipenců dojíždí za prací do centra Prahy, je v obci registrováno poměrně velké množství podniků a podnikatelů. Mnoho z těchto podnikatelských subjektů však má své provozovny v jiných částech města, a tudíž budou v této kapitole popsány pouze ty podniky a živnostníci, kteří mají své provozovny přímo v lokalitě MČ Lipence.

Velkotržnice Lipence (VTL)

Velkotržnice vznikla již v roce 1991 a pyšní se hned několika unikáty. Jedná se o jedinou velkotržnici na území České republiky a zároveň je díky svému členství součástí Světové unie velkotržnic. Její rozloha činí více než 11 hektarů s celkovou prodejní a skladovací plochou více než 32 000 m².

Obrázek 32: Velkotržnice Lipence, zdroj: <https://vt.cz/galerie/>

Z hlediska sortimentu zde maloobchodní odběratel nalezne vše, co potřebuje k provozování své podnikatelské činnosti, jako například potraviny v čerstvém, konzervovaném či mraženém stavu, květiny čerstvé či umělé, dekorativní předměty a další sortiment určený pro specializované maloobchody či restaurační zařízení. Mezi zákazníky Velkotržnice se tedy řadí maloobchodníci, pouliční zelinářské stánky, restaurace apod. (Velkotržnice Lipence)

Více o problémovém umístění VTL a současných plánech využití v kapitole 1.3.5 Projekt Soutok.

Potraviny

Kromě již popsané Velkotržnice Lipence se nachází v obci další dvě provozovny s potravinami. První z nich sídlí v ulici Jílovištská a je součástí rozsáhlé sítě večerek Žabka. Slouží především k malým nákupům základních potravin. Díky své otevírací době (každý den 6:00 – 23:00) je k dispozici obyvatelům většinu dne. Žabka také nabízí doplňkové služby jako je dobíjení telefonů, prodej losů či platba složenek. Večerka tvoří i výdejní a prodejní místo pro balíkové zásilky PPL, čehož obyvatelé Lipenců často využívají. Další alternativou k nákupu potravin je samoobsluha v ulici Na Bambouzku, která je rozlohou větší než zmíněná Žabka. Provozovna je svým vybavením velmi zastaralá, a i její okolí je omšelé a v neutěšeném stavu.

Obrázek 33: samoobsluha, zdroj: autor

Obrázek 34: potraviny Žabka, zdroj: autor

Restaurační zařízení

V Lipencích se nachází několik zařízení pro občerstvení jak místních, tak i návštěvníků.

- **Cukrárna Lip KAFE**
  - sídlí v ulici Černošická, hned naproti základní škole
  - jedná se o rodinnou firmu, která se zaměřuje na vlastní výrobu bezpečných pochutin

Obrázek 35: Lip KAFE, zdroj: autor

- **U chytrého klandru**
  - klasická hospoda, která se nachází hned u fotbalového hřiště
  - pro většinu místních nazývaná „Na hřišti“
- **Restaurace Tornádo**
  - v západní části obce v oblasti Kazín
  - známá také jako „U Tetaurů“
  - country hospoda, která vznikla především na popud obyvatel místní chatové osady
- **Restaurace U Kubíčků**
  - klasická restaurace
  - leží v půvabném prostředí na břehu Berounky
- **Bifé Lipe**
  - sídlí ve Velkotržnici Lipence
  - především pro zaměstnance a návštěvníky tržnice
  - nabízí širokou paletu denních jídel (otevřeno 5:30 – 14:00)

Služby a řemesla

Tato podkapitola si neklade za cíl vytvořit výčet všech živnostníků v Lipencích, ale uvádí příklady některých služeb a řemesel, které se v obci nacházejí:

- Česká pošta
- Autoservis
- Odtahová firma
- Kominictví
- Truhlářství
- Zámečnictví
- Zahradnictví
- Krejčovství
- Daňové poradenství
- Vzduchotechnika
- Kosmetický salón
- Kadeřnictví
- Fotografické služby

Obrázek 36: Místní služby v Lipencích, zdroj: autor

3.3.5 Sport a rekreace

Umístění Lipenců v blízkosti toku řeky Berounky a místní krajina představují ideální podmínky pro rozvoj sportovních a rekreačních aktivit. Velká část území vhodná pro sport a rekreaci je dále řešena v Projektu Soutok (kap. 1.3.5).

Sokol Lipence

TJ Sokol Lipence je místní fotbalový klub. Tým „A“ soutěží v I.B třídě skupině A v rámci Pražského fotbalového svazu. Kromě hlavnímu „A“ týmu funguje také tým „B“, „Stará garda“ (Gentlemen 40+) a mládežnické týmy starších žáků, mladších žáků a mladší přípravky. Fotbalové hřiště se nachází na adrese K Průhonu 379 a vedle něj funguje také víceúčelové hřiště, na kterém je možno hrát tenis, volejbal, nohejbal, basketbal a malou kopanou. Hřiště má tartanový povrch a rozměry 18x36 metrů. (Sokol Lipence)

Obrázek 37: Fotbalové hřiště v Lipencích. zdroj: autor

Tenisový klub Černošice

V oblasti Dolní Černošice se nachází kurty a tenisový klub s tenisovou školou. Klub má k dispozici celkem 4 kurty. K 31.12.2019 měl klub 173 registrovaných členů. Tenis má v Černošicích dlouhou tradici, první tenisový klub byl zde založen již v roce 1912. (Tenisový klub Černošice)

Chatová osada Nad Jezem

Chatová osada se nachází na pravém břehu Berounky v lokalitě Dolní Černošice. Osada nabízí dlouhodobé pronájmy chat vhodných pro rybáře, rodiny s dětmi a pro všechny, kteří rádi tráví čas v krásném prostředí Berounky s výbornou dostupností na okraji Prahy. (Nad Jezem)

Přívoz Kazín

V lokalitě Kazín je možno využít přívozu ve dvou zastávkách a to: přístaviště Lipence a přístaviště Kazín (viz. Obrázek 17). Oblast od černošického jezu po Kazín také představuje jedinou část řeky Berounky pravidelně využívanou vodáky, která leží na území hlavního města.

Kromě přístavišť se zde nachází několik občerstvovacích zařízení (restaurací), což představuje oblíbený cíl místních i návštěvníků, který v centrální části obce zatím chybí. Převážně v letním období se zde konají také pravidelné kulturní a společenské akce.

Na hranici obce se zde také nachází pozůstatky hradu Kazín, který byl podle legendy sídlem bájné Krokovy dcery Kazi.
(Přívoz Kazín)

Obrázek 38: Přívoz Kazín, zdroj: <https://www.privozkazin.cz/>

Prague City Golf Club

Golfové hřiště, klub a restaurace nacházející se v oblasti Peluňek spadá sice administrativně již do území MČ Praha-Zbraslav, avšak díky hraniční poloze s MČ Lipence a budoucími plány na rozvoj golfových aktivit také v oblasti příměstského parku Soutok je vhodné tento podnik zmínit i pro naši analýzu. Samotné golfové hřiště se navíc většinou své plochy nachází na území MČ Praha-Lipence.

Prague City Golf Zbraslav představuje 18jamkové mistrovské hřiště, které je navíc hostitelem European Challenge Tour. Hřiště obsahuje driving range s 18 krytými a 30 nekrytými odpališti na největší ploše v České republice, tréninkové středisko pro mládež a dospělé a také restauraci s klubovnou. Pravidelně se zde připravuje tým profesionálních hráčů Czech Golf Team a reprezentační týmy České golfové federace.
(Prague City Golf)

3.4 Infrastruktura

3.4.1 Občanská vybavenost

Kromě soukromých subjektů zajišťujících služby pro obyvatele Lipenců se v obci nacházejí také veřejné instituce zajišťující základní občanskou vybavenost, jako je vzdělávání, integrovaný bezpečnostní systém, lékař a poštovní služby.

Mateřská škola

Mateřská škola se nachází v ulici K Samoobsluze 211 a jejím zřizovatelem je městská část. Celkově měla v roce 2019 MŠ 93 žáků, kteří navštěvovali celkem čtyři třídy. Kapacity MŠ je 100 žáků.

Obrázek 39: Mateřská škola, zdroj: autor

Základní škola

Základní škola Lipence patří k pilířům lokálního vzdělávání a stejně jako u MŠ je jejím zřizovatelem městská část Praha-Lipence. Kapacity ZŠ je 350 žáků.

Obrázek 40: Základní škola Lipence, zdroj: autor

Základní škola vzdělává své žáky v devíti postupných ročnících. Ve školním roce 2018/2019 navštěvovalo ZŠ celkem 273 žáků ve čtrnácti třídách. Od 2. do 4. třídy a od 6. do 7. třídy měla ZŠ paralelky, v ostatních ročnících byla jen jedna třída. Průměrný počet žáků na jednu třídu byl 19,6 žáků. Nejméně početná byla devátá třída se šesti žáky, naopak nejpočetnější třída pátá s 31 dětmi.

Rok 2019 byl pro lipeneckou základní školu ve znamení přístavby nového pavilonu. Jelikož se obec stále rozšiřuje, musí na větší počet obyvatel reagovat i škola, které se v posledních letech značně navýšil počet žáků. Městská část si již před lety uvědomila, že v budoucnu bude čelit kapacitním problémům, a proto zakoupila pozemek u školy o výměře 669 m². Samotná stavba po dlouhých přípravách začala 20. června 2018. Nový pavilon se podařilo dokončit v termínu a děti tak v září 2019 nastoupily do nové a moderní školy.

Obrázek 41: Přístavba ZŠ Lipence, zdroj: autor

Hasičská zbrojnice

Dobrovolná organizace Sbor dobrovolných hasičů (SDH) má v Lipencích dlouholetou tradici již od roku 1904. Hasičská zbrojnice se nachází na adrese Na Bambouzku 457 a v současné době sbor čítá 78 mužů, 35 žen, 8 dorostenců a 25 dětí. SDH se také velkým dílem podílí na kulturním dění v obci. Oblíbené jsou tradiční Masopusty, oslavy MDD, pořádání tanečních zábav a soutěží (SDH Lipence).

Obrázek 42: Hasičská zbrojnice, zdroj: autor

Česká pošta

Pobočka České pošty se v Lipencích nachází na adrese Na Bambouzku 500. I přes stále silnější digitalizaci společnosti je to úřad, který je často obyvateli využíván.

Před poštou je možné zaparkovat, platit platební kartou a přístup na pobočku je bezbariérový.

Obrázek 43: Česká pošta. zdroj: autor

Knihovna

V roce 2019 se podařilo zrekonstruovat a znovuotevřít knihovnu v Lipencích, která se nachází na adrese K Samoobsluze 522. Knihovna navíc dostala 376 titulů od Městské knihovny, především knihy z naučné literatury a publikace pro děti a mládež. Díky předělání původní staré sprchy se v knihovně nachází nově i toaleta pro návštěvníky.

Zdravotnické služby

Ke spokojenosti místních se nachází v Lipencích ordinace praktické lékařky pro děti a dorost. Provoz ordinace byl zahájen dne 1. září 2011. Zdravotnické zařízení se nachází nad poštou ve stejné budově a je pro veřejnost otevřené vždy dva dny v týdnu. Mimo tyto dny je možné využít lékařské služby ve Zbraslavi. Zdravotnické zařízení Lipence poskytuje standardní i nadstandardní zdravotní péči v oboru praktického dětského lékařství.

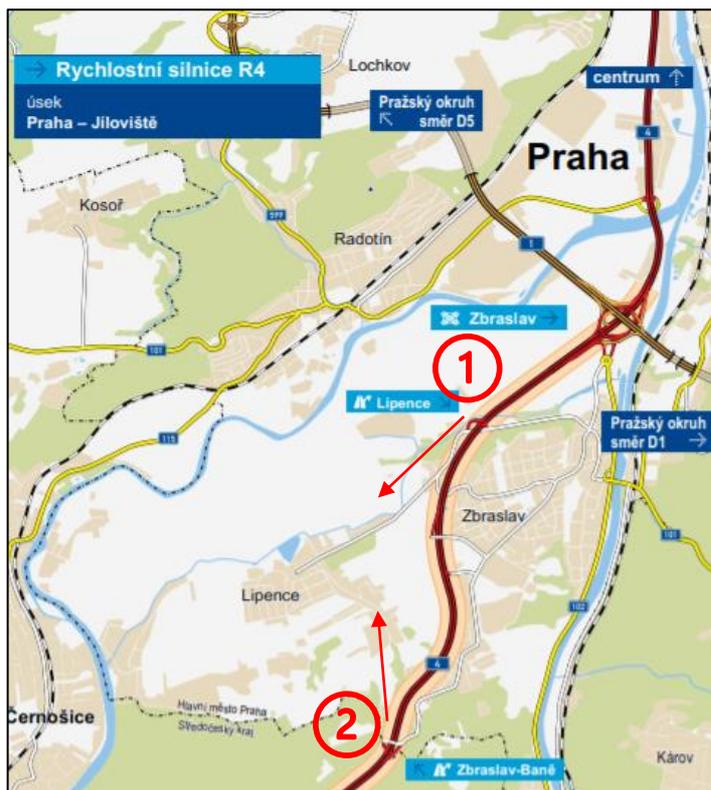
Ordinační hodiny Lipence:			
	Jen pro zvané	Pro nemocné	Preventivní prohlídky
Pondělí	13:00 – 15:00	15:00 – 17:00	17:00 – 19:00
Úterý			
Středa	13:00 – 15:00	15:00 – 17:00	17:00 – 19:00
Čtvrtek			
Pátek			

Obrázek 44: Ordinační hodiny lékař Lipence, zdroj: <https://www.praha-lipence.cz/prakticke-informace/prakticky-lekar-pro-deti-a-dorost/>

3.4.2 Silniční doprava

Hlavní pozemní komunikací, která také tvoří východní hranici městské části je rychlostní komunikace R4. Ta zajišťuje rychlé a kapacitní napojení obce na blízky Pražský okruh a také do centra Prahy směrem na Smíchov.

Díky tomuto napojení mají obyvatelé Lipenců k dispozici rychlé automobilové spojení přes Pražský okruh na velkou část metropole a navazující dálniční síť a také na letiště Václava Havla, které je takto dostupné pouze 20 minut jízdy autem. V jižním směru poté komunikace R4 zajišťuje rychlé napojení na oblast středních Čech směrem na Příbram.

Obrázek 45: Napojení Lipenců z rychlostní silnice R4, zdroj: <http://www.dalniced4.cz/> upraveno autorem

Lipence jsou na R4 napojeni jak pomocí MÚK Lipence ze severovýchodu (bod 1 v Obrázku 45) ulicí Josefa Houdka, tak pomocí MÚK Zbraslav-Baně z jihu (bod 2 v Obrázku 45) ulicí Jílovištská.

Díky blízkosti této rychlostní komunikace a specifické poloze Lipenců v blízkosti řeky Berounky bez větších mostů, které by zajišťovaly dopravní napojení s oblastí na opačném břehu řeky, neprojíždí obcí žádná transitní, ale pouze místní automobilová doprava.

Lokality Kazín a Dolní Černošice jsou k centrální části Lipenců připojeny místními komunikacemi.

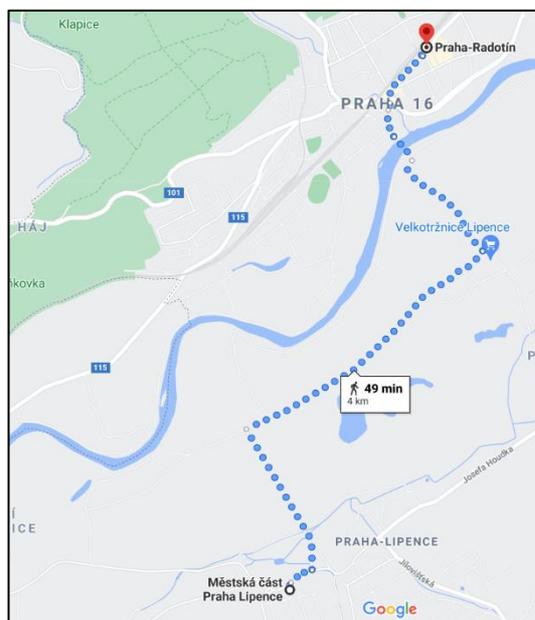
3.4.3 Železniční doprava

V Praze a okolí je vytvořen tzv. systém linek S. Toto označení se používá pro vlakové spoje příměstských a městských osobních vlaků, spěšných vlaků a vybraných rychlíků. Tyto vlaky jsou obsluhovány z velké části moderními jednotkami a nabízejí většinou nejrychlejší variantu spojení oblastí Středočeského kraje s hlavním městem (PID).

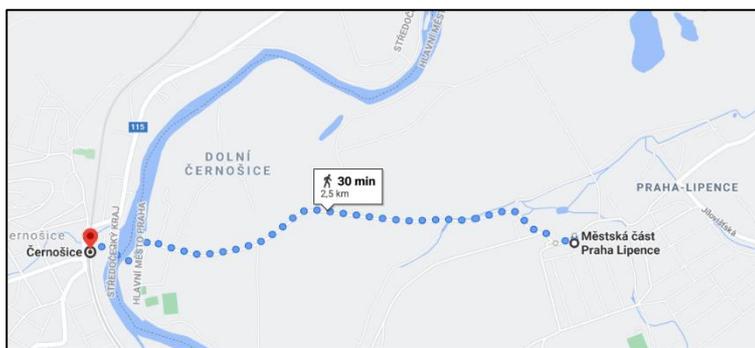
Samotnou obcí Lipence neprochází žádná železniční trať a použití železniční dopravy je tak možné pouze s využitím sousedních obcí Černošice, Radotín a Zbraslav, jejichž napojení není integrované pro přestup z MHD, což značně snižuje komfort této varianty přepravy.

Linka S7 Praha - Beroun

Linka S7 leží na III. mezinárodním železničním koridoru, který vede z Prahy přes Beroun, Plzeň a Cheb směrem na hranice se SRN. Jedná se tedy o kapacitně velmi vytíženou trať jak pražskou příměstskou dopravou, tak i dopravou dálkovou a mezinárodní.

Obrázek 46: Trasa ke stanici Praha-Radotín, zdroj: Google Maps

Obrázek 47: Trasa ke stanici Černošice, zdroj: Google Maps

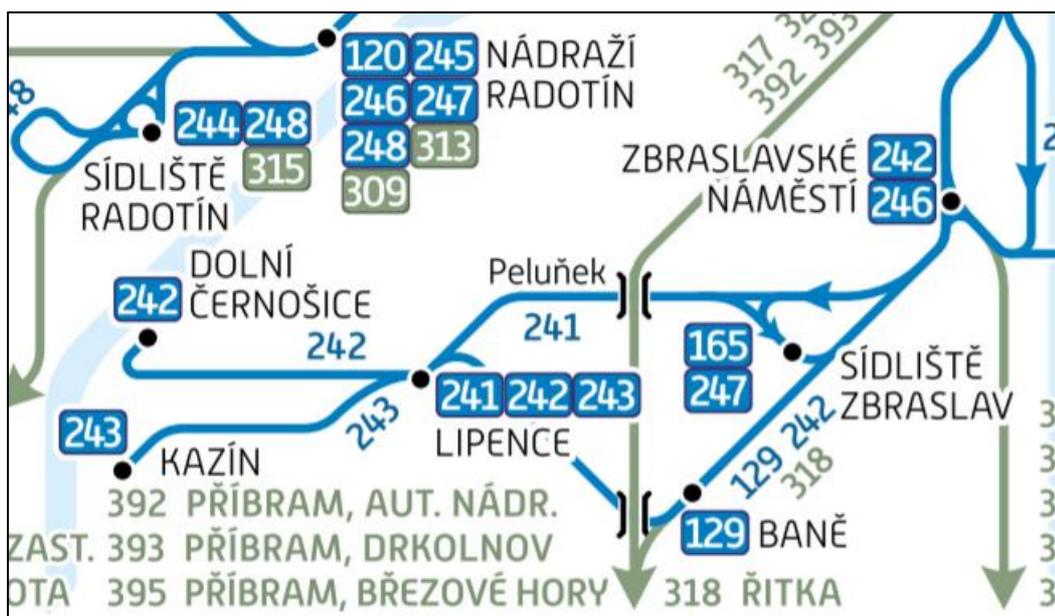
V okolí Lipenců se na této trati nachází stanice Praha-Radotín (vzdálena buď 10 minut jízdy autem či 4 km s využitím místní lávky pro pěší a cyklisty) a Černošice (dostupná pouze místní lávkou z lokality Dolní Černošice).

Linka S8 Praha – Dobříš/ Čerčany

Ze zastávky Praha-Zbraslav je možné využít linku S8, které vede z pražského Hlavního nádraží přes Vršovice a Braník do Zbraslavi a dále pokračuje do Vraného nad Vltavou a dále se dělí na dva směry. Jižní směr pokračuje do Dobříše a východní směr linky tvoří turisticky známý „Posázavský pacifik“ směrem na Čerčany. Vzhledem ke složitému přestupu ve Zbraslavi (zastávka je na opačném břehu Vltavy) a nízké cestovní rychlosti na této trase je využití z Lipenců spíše pro účely turistických výletů než pro účely pravidelného dojíždění.

3.4.4 MHD

Z důvodu neexistujícího napojení Lipenců na železnici je veškerá městská hromadná doprava v obci realizovaná formou autobusů. V současnosti jsou Lipence spojeny s centrem Prahy jednou denní (autobus 241) a jednou noční linkou (autobus 907). Navíc je obec obsluhována dvěma lokálními linkami. Linka 242 propojuje lokalitu Dolní Černošice s centrem Lipenců a dále se Zbraslaví. Linka 243 ve všedních dnech spojuje centrum obce s oblastí Kazín.

Obrázek 48: Autobusové linky pražské MHD v okolí Lipenců, zdroj: dpp.cz

Linka 241

Autobus číslo 241 představuje páteřní spojení městské části se Smíchovským nádražím, kde mohou cestující přestoupit na metro „B“, tramvaje či další autobusy. Cesta ze Smíchova na konečnou zastávku „Lipence“ trvá podle jízdního řádu 25 minut. Konečná zastávka „Lipence“ se nachází v autobusové smyčce v křížení ulic Černošická a V Alejích, nedaleko nově vznikající zastávky. Kromě této konečné zastávky se v Lipencích nachází následující stanice autobusu: „Škola Lipence“, „U Kapličky“, „Pod Kyjovem“ a „Peluňek“.

Všechny zastávky se nachází v centrálním tarifním pásmu P.

Linka 907

Do Lipenců také zajíždí přímá noční linka číslo 907, která směrem z Lipenců projíždí celým městem přes Zbraslav, Smíchovské nádraží, I.P. Pavlova, Náměstí Republiky, Hradčanská, Hanspaulka, Bořislavka až na Letiště Václava Havla. Jízdní doba celé trasy z Lipenců až na letiště je v noci 78 minut.

3.4.5 Studie dopravního zatížení

V roce 2020 byla firmou CityTraffic zpracovaná studie zaměřená na dopravní zatížení v ulicích Lipenců. Výsledkem byl výchozí stav dopravní zátěže všech lipeneckých ulic ke konci roku 2020. Nejzatíženější je ulice Josefa Houdka, kterou za 24 hodin projede 4840 osobních aut. Ulicí Černošickou jezdí denně asi 2800 aut a Jílovišťskou kolem Žabky necelých 2500 aut.

Do počítačového modelu byly postupně přidány nové domy a ulice, které v Lipencích mají teprve podle platného územního plánu vzniknout. Model představuje zatížení ulic pro dvě etapy – do roku 2030 a 2040. Dopravní zatížení s novou výstavbou samozřejmě poroste. Model předpovídá, že v roce 2040 by ulicí Josefa Houdka projíždělo již více než 7000 aut, Černošickou kolem školy 4200 aut a Oddechovou 2000.

Dopravní prostředky, které na svých cestách využívám:	%
Auto	53 %
MHD	36 %
Chůze, kolo, aj.	9 %

Tabulka 3: Využívání typů dopravy obyvateli Lipenců, zdroj: Studie dopravního zatížení MČ Praha-Lipence

V rámci studie také proběhlo dotazování místních obyvatel ohledně jejich dopravních návyků. Cenou informací je především statistika o využívání individuální automobilové dopravy, MHD a bezmotorové dopravy (výsledky viz. Tabulka 3). Vzhledem k předpokládanému nárůstu dopravního zatížení ulic obec byla v rámci studie doporučena následující zásadní opatření:

- **Vybudování bypassu v severní části Lipenců**

Jediným efektivním řešením, jak dosáhnout zklidnění Černošické ulice, je výstavba severního bypassu Lipenců. Takové řešení odvede výraznou část dopravy z centra obce, zejména z problematického nepřehledného úseku, kde se mezi stávající zástavbu musí vejít silnice i chodník pro chodce. Ten je s ohledem na jeho využitelnost ve zcela nevyhovujícím šířkovém provedení, které znemožňuje snadné vyhnutí se vzájemně protijdoucích chodců.

- **Budoucí rozšíření MHD**

V návaznosti na rychle se zvyšující počet obyvatel, který lze očekávat s realizací developerských projektů dojde i k dalšímu zkvalitnění dopravního spojení linkami MHD a lze předpokládat, že interval nabízených spojů se bude i nadále zkracovat. To nepochybně povede k tomu, že vzroste atraktivita spojení MHD. Konkurenceschopnost MHD se zvýší i s dokončením zkapacitnění ulice Strakonické naplánovaném na září 2023. Kritická část komunikace v délce 2,2 km bude rozšířena o pruh vyhrazený pro spoje veřejné dopravy. Tím bude zejména v dopravní špičce výrazně zvýhodněno spojení MHD, které bude potenciálně rychlejší než individuální automobilová doprava. (CityTraffic, 2021)

3.5 Samospráva obce

Samosprávu městské části tvoří zastupitelstvo a rada. Postavení a pravomoci samosprávy městské části stanoví zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Stejný zákon určuje i práva občanů v souvislosti s orgány samosprávy.

3.5.1 Zastupitelstvo a vedení obce

Zastupitelstvo městské části volí a odvolává starostu, zástupce starosty a další členy rady, stanoví počet uvolněných členů zastupitelstva, schvaluje rozpočet a závěrečný účet městské části, schvaluje program rozvoje městské části, vyjadřuje se k návrhu rozpočtu a návrhu programu rozvoje Hlavního města Prahy (zákon č. 131/2000 Sb.).

Zastupitelstvo MČ Praha – Lipence

Zastupitelstvo obce je základní orgán obce, který ji samostatně spravuje. Všechny ostatní orgány obce jsou od zastupitelstva odvozeny (např. volí starostu obce a další členy obecní rady). Obecní zastupitelstvo především odpovídá za dodržování plánu rozvoje obce a za hospodaření s obecním majetkem.

Zastupitelstvo Lipenců má celkem 15 členů, kteří jsou voleni pravidelně jednou za čtyři roky v rámci voleb do Zastupitelstev obcí České republiky.

Současné zastupitelstvo obce bylo zvoleno v řádném termínu voleb, které se konaly 5. – 6. října 2018. Městská část Praha – Lipence představuje jeden volební okrsek. Celkový počet voličů byl 1982 osob, z toho ve volbách odevzdalo svůj hlas 1249 lidí. V roce 2018 byly do zastupitelstva obce zvoleni zástupci těchto politických stran a hnutí:

	Volební strana	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
1.	Sdružení pro Lipence	42,31	7
2.	HaFo Lipaňáků	34,25	5
3.	Pro Prahu	12,19	2
4.	ODS	8,83	1
5.	Jednotné Lipence	2,40	0

Tabulka 4: Výsledky voleb do zastupitelstva MČ Praha – Lipence 2018, data: ČSÚ

Zastupitelstvo Lipenců obsahuje také dvě podřízené organizační složky, a to Finanční výbor a Kontrolní výbor zastupitelstva.

Rada MČ Praha – Lipence

Rada obce je výkonným orgánem obce zřizovaným v obcích s více než patnácti členným zastupitelstvem podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Členové rady označovaní jako radní jsou voleni z řad zastupitelů. Rada městské části zabezpečuje hospodaření městské části podle schváleného rozpočtu, na návrh tajemníka úřadu zřizuje a ruší odbory úřadu městské části, schvaluje organizační řád úřadu, na návrh tajemníka úřadu jmenuje a odvolává vedoucí odborů úřadu. V čele rady stojí starosta, dále je volen jeden či více místostarostů.

V případě Lipenců má obecní rada celkem 5 členů, jimiž jsou:

- starosta obce
- místostarosta
- 3 radní

Starostka MČ Praha – Lipence

Starosta je nejvyšší představitel obecní správy ve městě nebo v obci. V České republice je volen starosta nepřímo zastupitelstvem obce na základě nadpoloviční většiny hlasů.

Současnou starostkou Lipenců je Lenka Kadlecová ze Sdružení pro Lipence, která v roce 2019 na tomto postu nahradila původně zvolenou Karin Tvrudou ze stejného hnutí. (Šalánská, 2020)

3.5.2 Úřad městské části Praha – Lipence

Městský úřad se nachází na adrese K Obci 47. Budova je dostupná městskou hromadnou dopravou, situována je mezi dvěma zastávkami Škola Lipence a Lipence. Před úřadem jsou k dispozici i parkovací místa, nicméně pro většinu obyvatel obce je úřad dostupný v pěší vzdálenosti od bydliště.

Obrázek 49: Úřad MČ Praha-Lipence, zdroj: facebook MČ Praha-Lipence

3.5.3 Hospodaření obce

Lipence jako samostatná pražská MČ hospodaří se svým vlastním ročním rozpočtem, který je ovšem schvalován Zastupitelstvem hlavního města Prahy. Obec transparentně zveřejňuje rozklikávací verzi rozpočtu na svých webových stránkách (MČ Praha-Lipence).

v tis. Kč (bez deset. míst)	Skutečné					Očekávané		
	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022	2023
Příjmy celkem	36,023	34,385	53,558	59,138	30,134	25,915	35,100	36,400
Výdaje celkem	26,338	30,490	61,037	56,674	26,442	31,328	34,500	36,000
Výsledek hospodaření	9,685	3,895	-7,479	2,464	3,692	-5,413	600	400

(- schodek, + přebytek)

*aktuálně schválený upravený rozpočet

Tabulka 5: Rozpočtový výhled MČ Lipence do roku 2023, zdroj: MČ Praha-Lipence, upraveno

Rozpočty obce od roku 2016 a také očekávaný výhled je vidět v tabulce 4. V roce 2021 tedy Lipence hospodaří s rozpočtem 32,5 milionu Kč. Největší část výdajů v tomto roce je alokována do školství (provoz, opravy a investice MŠ a ZŠ, celkem 12,4 mil. Kč), do veřejné správy (hlavně platy zaměstnanců, celkem 8,1 mil. Kč), dopravy (3,3 mil. Kč) a životního prostředí (3,2 mil. Kč).

Příjmy obce rok 2021 se skládají především z transferů od MHMP (77 %) a daní z nemovitosti (20 %), zbytek tvoří dotace ze státního rozpočtu, výnosy z úroků a místní dary.

3.5.4 Komunikace s obyvateli obce

MČ Praha-Lipence se snaží aktivně komunikovat se svými obyvateli a informovat je jak o probíhajících, tak i budoucích projektech v obci. Z tohoto důvodu vydává vedení obce 5x ročně zdarma „Lipenecký zpravodaj“. V posledním čísle 02/2021 bylo také publikováno dotazníkové šetření k přípravě Strategického plánu rozvoje Lipenců, jakožto součást participace místních obyvatel na přípravě tohoto strategického plánu.

Obrázek 50: Lipenecký zpravodaj 02/2021, zdroj: web Praha-Lipence

Lipence mají také pravidelně aktualizovaný web: <https://www.praha-lipence.cz/>, kde najdou obyvatelé všechny potřebné informace o hospodaření obce, volnočasových aktivitách i připravovaných změnách a akcích v městské části.

4 Metodický rámec

Tato kapitola popisuje jednotlivé metodické kroky provedené autorem práce, které vedou ke stanovenému cíli – návrhu strategického plánu pro MČ Praha-Lipence.

a) Rešerše již zpracovaných strategických dokumentů a mapových podkladů

Autor se detailně seznámil s hlavními cíli strategických dokumentů popsanych v kap. 1.3 a také podobným strategickým plánem zpracovaným pro městskou část Praha-Kolovraty (Štěpánek, 2018). Dále byly využity mapové podklady z veřejné databáze Pražské mapy (Geoportál Praha), Metropolitního plánu (IPR Praha) a mapové podklady poskytnuté poradenskou společností AQE advisors, která zajišťuje zpracování analytické a návrhové části v reálném projektu přípravy strategického plánu pro Lipence. V neposlední řadě došlo k seznámení se s již vzniklou Vizí pro Lipence 2040 (viz. kapitola 5.3), kterou vedení MČ vyjádřilo svoji představu o ideálním budoucím stavu městské části, a které bude definovat finální verzi návrhové části.

b) Pozorování

Oblast městské části byla autorem práce několikrát navštívena pro porovnání informací získaných z veřejných zdrojů a mapových podkladů s aktuálním reálným stavem v území. Lipence byly navštíveny z centra Prahy jak s využitím individuální automobilové dopravy, tak kombinací MHD a chůzí po lokalitách v rámci MČ, a nakonec i s využitím cyklodopravy pro porovnání prostupnosti územím pro různé typy dopravy. Tyto návštěvy byly také využity pro pořízení fotografických podkladů použitých v této práci.

c) Kulaté stoly se stakeholdery a místními aktéry

V rámci participačních aktivit byly naplánovány dvě setkání v rámci kulatých stolů. První kulatý stůl byl určen pro místní spolky a neziskové organizace a jeho hlavním cílem byla identifikace identity obce a budoucího rozvoje, tak jak je místní spolky a organizace vnímají. Druhý kulatý stůl byl pak určen pro zástupce institucí (zastupitelstvo MČ Praha-Lipence, zástupce IPR Praha).

d) Kvalitativní výzkum

Kvalitativní výzkum se zaměřuje na sběr podnětů a témat od obyvatel městské části. Tento výzkum byl realizován formou dotazníkového šetření (viz. kap. 5.1). Cílovou skupinou byly jednotliví obyvatelé MČ Praha-Lipence. Výstupy z kvalitativního výzkumu se následně ověří pomocí navazujícího kvantitativního šetření.

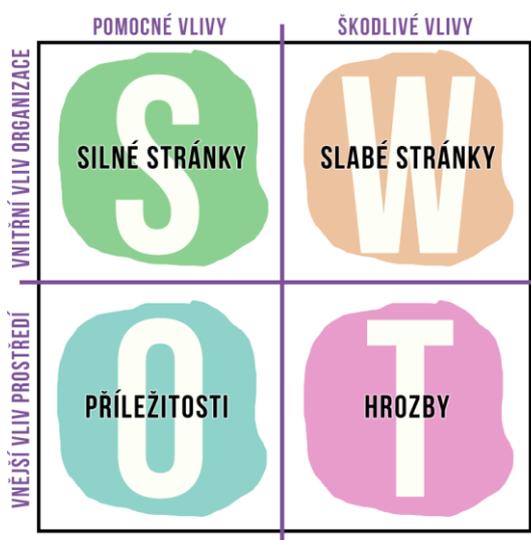
e) Kvantitativní výzkum

Kvantitativní výzkum má za úkol ověřit data nasbíraná v rámci kvalitativního dotazníkového šetření. Pro ověření byl vybrán reprezentativní vzorek respondentů na základě demografického složení obyvatelstva MČ Praha-Lipence (pohlaví, věk), který vyjadřuje svoje preference na nejčastější názory z předcházejícího kvalitativního dotazování. V této části participace byly naplánovány rozhovory s obyvateli MČ formou asistovaného dotazování. Tato aktivity musela být bohužel přesunuta až za termín odevzdání této práce z důvodu pandemie Covid-19 a souvisejících protiepidemických opatření, které nedovolovaly konání fyzických setkání.

f) SWOT analýza

SWOT analýza je velmi využívanou moderní formou strategické analýzy vnitřního prostředí organizace (v našem případě obce). Analýza se soustředí na zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost obce a skládá se ze čtyř částí (viz. obrázek č.49):

- analýza silných stránek
- analýza slabých stránek
- analýza příležitostí
- analýza hrozeb

Obrázek 51: Části SWOT analýzy, zdroj: Wikimedia Commons

g) Využití online platformy PinCity

Platforma PinCity umožňuje prezentaci a vizualizaci všech zásadních prvků projektu prostřednictvím uživatelsky jednoduché online platformy, jejich třídění podle různých kritérií, přehlednou prezentaci průběžně tvořené strategie, vkládání podnětů účastníky participačního procesu, vyjadřování preferencí k jednotlivým cílům, ale i diskusi o nich. Výhodami tohoto řešení jsou technická jednoduchost, přehlednost, atraktivita, ale i komunitní vývoj a tím pádem i průběžné rozšiřování funkcionalit. Platforma je v tuto chvíli nasazena ve 25 městech.

Díky platformě je možné rychle a efektivně prezentovat navržený plán rozvoje s místními obyvateli a současně sbírat jejich podněty a implementovat je při úpravách prvotního návrhu plánu. Cílem je tedy nalézt akceptovatelný kompromis rozvoje pro všechny zájmové skupiny a obyvatele v obci před schválením finální podoby plánu.

Příklad využití platformy pro participaci z města Slavkov u Brna: slavkov.pincity.cz

h) Vize obce

Vize charakterizuje ideální budoucí stav obce a její další směřování. Vize pro Lipence 2040 (viz. kapitola 6.1) byla již sestavena vedením obce a slouží jako jeden ze vstupních podkladů pro další návrhovou část.

i) Strategické směry rozvoje

Obec by svůj rozvoj měla plánovat se svými obyvateli. Výsledný plán rozvoje je tedy výsledkem participace obyvatel a analýzy lokálního prostředí. Plán by měl také naplňovat koncept udržitelného rozvoje a směřovat k vytvoření odolného a konkurenceschopného sídla se zřetelnou identitou a kvalitou života.

Na základě předchozích kroků byly definovány strategické směry rozvoje Lipenců, které vychází jak z výsledků vlastního pozorování a provedených analýz, tak i z požadavků dalších strategických dokumentů a preferencí místních obyvatel zjištěných provedeným výzkumem, se současným respektováním stanovené vize obce. Strategické směry jsou dále rozpracovány do podoby konkrétních strategických cílů ve formě akčního plánu.

j) Akční plán

Akční plán představuje jednotlivých kroky, které je nutné vykonat pro dosažení stanovených strategických cílů. V tomto případě byl zvolen formát akčních karet. Každá karta reprezentuje jeden strategický cíl a definuje konkrétní opatření vedoucí k tomuto cíli. Dále je v každé kartě popsáno zdůvodnění jednotlivých opatření, jejich vazba, a také doporučené aktivity.

Akční plán je sestaven na období 5 let a měl by začít platit po schválení strategického plánu v roce 2022. Jelikož je strategický plán koncipován na období do roku 2032, předpokládá se aktualizace akčních plánů pro druhé pětileté období.

k) Konzultační stánek

Poslední navrženou participační aktivitou je konzultační stánek, který představuje ideální formu představení návrhu akčních plánů veřejnosti. Díky malé velikosti městské části lze takto vysvětlit podstatu plánu a předejít potenciálním nedorozuměním velké části obyvatel Lipenců.

5 Vlastní analytická část

Po zpracování detailní analýzy obce se tato kapitola zaměřuje na sběr dat a podnětů od obyvatel Lipenců a také na zpracování analýzy vnitřního prostředí obce formou SWOT analýzy. Obě tyto části přináší stěžejní data pro následnou návrhovou část strategického plánu.

5.1 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření, jako forma sociologického šetření, je zvolená participační metoda (viz. kapitola 1.2.3), která má za cíl získat podněty od obyvatel Lipenců pro tvorbu návrhové části strategického plánu. V této fázi bylo zvoleno kvalitativní šetření pro získání názorů obyvatel Lipenců na jejich městskou část.

V rámci dotazníku byly obyvatelé Lipenců dotazováni na témata jejich vnímání obce, hlavních aktérů v procesu rozvoje obce, co jim v obci chybí a v jaké lokalitě v okolí by preferovali žít. Otázky byly vybrány účelně, aby zahrnuli témata, pro které neexistují dostupná data v běžných databázích a dalších lokálních veřejných zdrojích, a byla konzultována s expertem na tuto problematiku. Kompletní dotazník včetně všech použitých otázek a srovnání nejčastějších odpovědí na ně je součástí přílohy č. 1 umístěné na konci této práce.

Dotazník byl vydán jak v papírové podobě a distribuován občanům jako příloha v tištěném Lipeneckém zpravodaji, tak i ve formě elektronického formuláře umístěného na webových stránkách MČ, což jsou pro takto malou obec velmi efektivní metody pro návratnost dotazníku. Celkem se podařilo zpracovat odpovědi od 228 respondentů, což představuje necelých 8 % ze všech obyvatel MČ Praha-Lipence.

5.2 SWOT analýza

5.2.1 Silné stránky

- Geografická poloha a zasazení do krajiny
  - návaznost na Přírodní park Hřebeny
  - zelené plochy (cca 1 km pás podél Berounky, délka cca 3 km k ulici K Radotínu) s potenciálem rekreačního využití (park Soutok)
  - přírodní břeh Berounky, vodní plochy v parku Soutok
  - rozmanitost krajinného charakteru (niva, kopec Kyjov, stoupající svah k Cukráku)
  - potoky a mokřady
- Malý podíl zastavěných a ostatních ploch (jen 19 %, v hl.m. Praze 41,7 %), a také vysoký podíl zemědělské půdy
- Téměř tisíciletá historie (Lipany písemně zmíněny 1115, Lipenec 1258)
- Zachovaný vesnický charakter mnoha ulic
- Nadpoloviční počet obyvatel tvoří místní rodáci (nad 60 %)
- Fenomén trampských osad, zahrádek a rekreace (lokalita Kazín)
- Žádná zátěž transiitní dopravou
- Velkotržnice Lipence
- Rozmanité možnosti sportovních aktivit
- Aktivní spolková a kulturní činnost (Hasiči, TJ Sokol, Model klub, fotbalový klub)
- Mladé obyvatelstvo (15 % dětí do 14 let – v hl.m. Praha jen 12,8 %, jen 13 % obyvatel nad 65 let – v hl.m. Praze 16,4 %)
- Tradičně dobré sousedské vztahy
- Možnost klidného bydlení v dosahu služeb hlavního města Prahy

5.2.2 Slabé stránky

- Chybějící centrum městské části (chybí centrální veřejné prostranství – náměstí)
- Chybějící kulturní akce a spolky, kde se mohou obyvatelé setkávat
- Neuspokojivý stav některých veřejných uličních prostranství (svodidla, zábradlí, ploty)
- Bariéry pěší prostupnosti
  - zaslepená ulice Na Bambouzku a ulice Pod Cukrákem,
  - zaslepená ulice K Topolům u tělocvičny
  - omezení prostupnost pěších cest směrem z obce k řece Berounce
- Omezená pěší dostupnost občanského vybavení (vč. zdravotnictví)
- Chybějící kanalizace v Kazíně
- Nedostatek cyklostezek a cyklopruhů
- Špatný stav některých pozemních komunikací
- Velmi omezený sortiment potravin
  - Žádný větší obchod s potravinami
- Velmi omezená dostupnost služeb přímo v obci bez nutnosti dojíždění
- Špatné dopravní propojení s Černošicemi a Radotínem
- Špatný technický stav lávek přes Berounku
- Chybí integrované napojení na železniční dopravu
- Nedůvěra v rozvojové aktivity obce a ve vedení MČ
- Absence restauračních zařízení
- Nedostatečné pobídky pro místní podnikání ze strany MČ
  - Nedostatek nebytových prostor vhodných k podnikání

5.2.3 Příležitosti

- Možnost vzniku plnohodnotného centrálního veřejného prostranství MČ (náměstí)
- Možnost rehabilitace a doplnění veřejných prostranství a center v jednotlivých částech MČ
- Zvýšení prostupnosti zastavěného území a návaznosti na sousedící MČ, obce a krajinu
- Využití potenciálu záměru parku Soutok
- Podpora rozmanitosti charakteru jednotlivých částí MČ včetně sociokulturního celku
- Lokalita Kazín (zachování identity trampské osady)
- Stanovení regulativů rozvojových ploch a stabilizovaného území
- Koordinace s navazujícími městskými částmi (Zbraslav, Radotín, Lochkov) a obcemi Středočeského kraje (Černošice, Jíloviště)
  - Vytvoření mikroregionu s okolními obcemi Středočeského kraje, které mají podobný charakter
- Zlepšení napojení Radotína a Černošic
  - Silniční propojení oblasti Velkotržnice s Radotínem pomocí silničního mostu
  - Zásadní modernizace/ výměna lávky do Černošic s vyšší kapacitou pro pěší a cyklodopravy
  - Zlepšení stavu parkoviště před lávkou do Černošic
  - Vybudování nové lávky pro pěší Kazín-Mokropsy
- Vytvoření pobídek pro rozvoj místního podnikání
- Doplnění nových developerských projektů o odpovídající občanskou vybavenost a nebytové prostory pro rozvoj služeb
- Využití pro budoucí výstavbu méně hodnotných nevyužívaných ploch
- Podpora kulturního a společenského života v obci
- Zachování cenných přírodních ploch pro turistiku a rekreaci

5.2.4 Hrozby

- Skokové nárůsty počtu obyvatel nepodporující sounáležitost
- Vznik separovaných celků zástavby bez vazby na MČ
  - (např. řada 20 izolovaných rodinných domů za závorou západně od Jílovištské ulice)
- Nekoordinovaný rozvoj zástavby a ztráta jedinečné identity místa
- Povodně
- Nedostatečná ochrana životního prostředí
- Eskalace vztahů mezi „starousedlíky“ a novými residenty
  - Mohlo by vést až ke ztrátě zájmu o bydlení jedné z těchto skupin v obci
- Nevybudování dostatečné občanské vybavenosti s rozvojem nové zástavby
- Vyčerpání kapacity místní mateřské a základní školy
  - Postupný úpadek úrovně ZŠ
- Zvyšující se ceny bydlení vytlačí část obyvatel mimo území Prahy
- Vytvoření sociálního ghetta v chatové oblasti trampské osady Kazín
- Nárůst kriminality
- Zhoršení susedských vztahů (zvýšení anonymity)
- Nedostatečná kapacity příjezdových komunikací
- Zhoršení kvality života v obci
- Snahy o odtržení obce od Prahy
- Odliv obyvatel z důvodu nízké atraktivity a nabídky služeb v porovnání s okolními MČ a obcemi
- Nevyužití evropských grantů pro potřebné projekty

6 Návrhová část strategického plánu

Návrhová část strategického plánu má svoji danou strukturu. Jako první je definována vize rozvoje obce. Dále jsou určeny klíčové strategické směry, které tvoří tematické celky pro stanovení strategických cílů rozvoje. Ty vizi dále zpřesňují a k jejich naplnění pak vedou dílčí opatření. Dílčí opatření tedy představují konkrétní projekty či aktivity, které vedou k naplnění strategických cílů (Štěpánek, 2018). V rámci této práce bylo identifikováno celkem 12 strategických cílů, které jsou rozděleny do 3 hlavních strategických směrů.

6.1 Vize pro Lipence 2040

Vize představuje základní směřování a popis ideálního budoucího stavu, ke kterému společnost, nebo v tomto případě obec, směřuje. Definování jasné vize je jedním ze základních pilířů pro úspěšné strategické plánování. Vize je součástí motivačních faktorů v organizaci a je klíčové, aby se s ní ztotožnili všichni manažeři a také ostatní členové organizaci (Managementmania).

Pro stanovení vize obce je nutná detailní znalost prostředí dané lokality a ideálně také porozumění vizí vyšších celků státní správy pro prevenci protichůdných směřování rozvoje. Vizi MČ Praha – Lipence předložila v říjnu 2020 rada městské části jako dokument s názvem Vize pro Lipence 2040, který je součástí zadání strategického plánu rozvoje a východiskem pro veřejnou diskusi.

Lipence by v roce 2040 měly být příjemným místem pro život uprostřed přírody, na dosah od hlavního města v klidné rezidenční oblasti plné zeleně. Obec chce mít jasně definované hranice, za kterými zůstává zeleň a příroda, a preferuje obytnou výstavbu ve formě rodinných domů, ale také výstavbu nebytových prostor k zajištění komerčních služeb pro své obyvatele. Obec počítá s tím, že většina obyvatel bude dojíždět za prací do centrální části Prahy, ale bude podporovat místní podnikatelské prostředí pro vytvoření pracovních míst v místních provozovnách.

Obec také aktivně vytváří místa pro setkávání, podporuje činnost místních spolků a zájmových sdružení a také kulturní akce, které napomáhají budování komunity. Důležitá je pro Lipence také podpora místní základní školy a sportovních klubů. Dostatečná kapacita policie a dalších složek zajistí minimální kriminalitu a maximální bezpečnost v obci. Lipence jsou vstupním bodem do příměstského parku Soutok a stanou se tak vyhledávanou lokalitou pro rekreaci (Vize pro Lipence 2040).

6.2 Strategické směry rozvoje

a) Lipence – přírodní klenot Prahy bez bariér

Lipence jsou obcí zasazenou do cenného přírodního prostředí, a to se také snaží uchovat. Jednotlivé části obce jsou dobře propojené a nabízí ideální prostředí pro odpočinek a rekreaci, a to jak místních obyvatel, tak i návštěvníků z ostatních částí Prahy. Nové obvodové komunikace odvádějí dopravu z rezidenčních oblastí a celá obec je také bezpečně prostupná pro pěší a cyklisty. Lipence se aktivně podílí na rozvoji příměstského parku Soutok a také na rozvoji unikátní Velkotržnice. Obec je také dobře propojena s okolními městskými částmi a obcemi a iniciuje s nimi lokální spolupráci.

b) Lipence – kvalitní a poklidný život v metropoli

Kvalita veřejného prostoru a zachování residenčního a rekreačního rázu obce je klíčovým cílem regulace výstavby. Nově vybudované náměstí v Lipencích je důležitým veřejným prostorem, kde se lidé setkávají, konají se zde veřejné akce a je zde soustředěno centrum obchodu a služeb. Na náměstí navazuje udržovaný veřejný park. Obyvatelé mají dobré sousedské vztahy a potkávají se na mnohých kulturních a společenských akcích. Lipence mají chytrou koncepci nájemního bydlení, takže residenté nemají strach z jeho nedostupnosti. Obec také podporuje místní sportovní uskupení a zájmové kluby. Rychlé spojení do centra Prahy je zajištěno jak přímou autobusovou linkou, tak i možností integrovaného přestupu na nedalekou železnici.

c) Lipence – prosperující městská část

Městská část pomáhá rozvíjet místní podnikatelské prostředí vlastními pobídkami a doplňováním developerských projektů o nebytovou výstavbu. Lipence jsou obec s minimální kriminalitou. Nový kamerový systém pokrývá i odlehlejší veřejné lokality v obci. Základní škola má promyšlený vzdělávací plán, kvalitní učitele a dostatečnou kapacitu. Obec se aktivně podílí na spolupráci v rámci nově vzniklého mikroregionu. Další rozvoj obce je kontinuálně konzultován s veřejností díky nové participační platformě a efektivní komunikační strategii. Komunikace s vedením hlavního města probíhá efektivně a Lipence využívají evropských fondů pro důležité rozvojové projekty.

6.3 Akční plán 2022-2027

6.3.1 Lipence – přírodní klenot Prahy bez bariér

Strategický směr 1: Lipence – přírodní klenot Prahy bez bariér
Strategický cíl 1.1: Zvýšení prostupnosti obce
Opatření 1.1.1: Úprava místních komunikací a veřejných prostranství Opatření 1.1.2: Vybudování stezek pro pěší a cyklisty spojujících jednotlivé lokality v rámci MČ
Zdůvodnění opatření
Stav místních komunikací v obci neumožňuje bezpečný a plynulý pohyb všech residentů a návštěvníků Lipenců. V řadě směrů musí chodci, cyklisté i automobilová doprava sdílet jednu komunikaci bez vybudovaných zpevněných krajnic. V rámci spojení lokalit podél břehu Berounky existují pouze nezpevněné cesty ve špatném stavu.
Pro vazby se SWOT analýzou
Slabé stránky <ul style="list-style-type: none">
• Bariéry pěší prostupnosti
• Neuspokojivý stav některých veřejných uličních prostranství
• Nedostatek cyklostezek a cyklopruhů
• Špatný stav některých pozemních komunikací Hrozby <ul style="list-style-type: none">
• Nedostatečná kapacita příjezdových komunikací
Aktivity:
a) Vybudování koridorů pro pěší a cyklisty pro spojení jednotlivých lokalit MČ b) Koordinace cyklostezek s trasami v rámci parku Soutok c) Opravy veřejných uličních prostranství d) Vyřešení problematického „esíčka“ v centru obce e) Modernizace komunikace spojující Kazín a Dolní Černošice f) Vybudování bypassu v severní části Lipenců g) Doplnění ploch pro parkování v centru obce h) Doplnění stojanů na kole v oblíbených lokalitách

Tabulka 6: Strategický cíl 1.1: Zvýšení prostupnosti obce, zdroj: autor

Strategický směr 1: Lipence – přírodní klenot Prahy bez bariér
Strategický cíl 1.2: Využití potenciálu záměru parku Soutok
Opatření 1.2.1: Aktivní participace MČ na vytvoření parku Soutok Opatření 1.2.2: Vytvořit v obci vstupní body do parku a napojit je na stávající infrastrukturu
Zdůvodnění opatření
Velká část území MČ Praha-Lipence je tvořena údolní nivou Berounky. Toto cenné území zatím nenaplnuje svůj potenciál pro sportovní a rekreační využití široké veřejnosti, a stále větší část slouží pouze pro úzkou golfovou komunitu k nelibosti místních residentů. Toto by měla změnit realizace příměstského parku Soutok, který by měl území zpřístupnit pro mnohem více aktivit.
Pro vazby se SWOT analýzou
<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geografická poloha a zasazení do krajiny • Rozmanité možnosti sportovních aktivit <p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bariéry pěší dostupnosti <p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využití potenciálu parku Soutok • Zachování cenných přírodních ploch pro turistiku a rekreaci <p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná ochrana životního prostředí
Aktivity:
<p>a) Koordinace při budování obecní infrastruktury s plány rozvoje parku Soutok</p> <p>b) Využít vstupní body do parku Soutok pro rozvoj těchto mikrolokalit</p> <p>c) Doplnit plánované sportovní aktivity v parku nabídkou komplementárních služeb pro turisty v obci</p> <p>d) Využít vzniku příměstského parku pro rozvoj lokálního podnikání</p>

Tabulka 7: Strategický cíl 1.2: Využití potenciálu záměru parku Soutok, zdroj: autor

Strategický směr 1: Lipence – přírodní klenot Prahy bez bariér
Strategický cíl 1.3: Úprava Velkotržnice Lipence a jejího okolí
<p>Opatření 1.3.1: Zajistit vhodné zakomponování areálu do území budoucího parku Soutok</p> <p>Opatření 1.3.2: Potvrdit právní status areálu pro jeho další rozvoj</p>
Zdůvodnění opatření
<p>Velkotržnice je svým charakterem unikátní obchodním zařízením nejen v Praze, ale v celé České republice. Areál nabízí prodejní prostor pro drobné zemědělce, tak i pracovní příležitosti pro obyvatele okolních městských částí. Stav okolí Velkotržnice je však zanedbaný a v současnosti není vyjasněn její právní status. Rostoucí zájem o lokální potraviny od místních zemědělců však představuje příležitost pro rozvoj Velkotržnice a její trvalé zakomponování do území s napojením i protějšího břehu Berounky.</p>
Provozby se SWOT analýzou
<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velkotržnice Lipence <p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bariéry pěší prostupnosti • Neuspokojivý stav některých veřejných uličních prostranství <p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Možnost rehabilitace a doplnění veřejných prostranství a center v jednotlivých částech MČ • Vytvoření pobídek pro rozvoj podnikání <p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevybudování dostatečné občanské vybavenosti s rozvojem nové zástavby
Aktivity:
<ol style="list-style-type: none"> Participace na vytváření pracovních míst s vyšší přidanou hodnotou pro obyvatele obce v rámci rozvoje Velkotržnice Vytváření pobídek pro podnikatele z Velkotržnice pro organizaci drobného trhu v centru obce Využití kvalitních producentů a pěstitelů z Velkotržnice jako dodavatelů surovin pro nově vznikající místní gastronomická zařízení Využití Velkotržnice při budování identity obce

Tabulka 8: Strategický cíl 1.3: Úprava Velkotržnice Lipence a jejího okolí, zdroj: autor

Strategický směr 1: Lipence – přírodní klenot Prahy bez bariér
Strategický cíl 1.4: Propojení s Černošicemi a Radotínem
<p>Opatření 1.4.1: Zpracování studie proveditelnosti silničního mostu spojujícího oblast Velkotržnice s Radotínem</p> <p>Opatření 1.4.2: Zkapacitnění, modernizace a doplnění lávek přes Berounku</p>
Zdůvodnění opatření
<p>Lipence mají díky své lokalitě dobré napojení na MČ Praha-Zbraslav. Spojení s obcemi na opačném břehu řeky Berounky je však v současnosti zajištěno pouze 2 lávkami pro pěší ve velmi špatném technickém stavu a nepravidelným přívozem. Pro zlepšení spojení mezi těmito částmi, zejména pro přestup na železniční dopravu a jednodušší dostupnost služeb, je však nezbytné zkapacitnění těchto propojení a také návaznost na obsluhu MHD či přestup z osobní automobilové dopravy. Lepší propojení také přinese ekonomické benefity díky jednoduššímu obchodu a rozvoji spolupráce v tomto mikroregionu.</p>
Pro vazby se SWOT analýzou
<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Špatné dopravní propojení s Černošicemi a Radotínem • Špatný technický stav lávek přes Berounku • Chybí integrované napojení na železniční dopravu <p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení prostupnosti zastavěného území a návaznosti na sousedící MČ, obce a krajinu • Zlepšení napojení Radotína a Černošic <p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná kapacity příjezdových komunikací
Aktivity:
<ol style="list-style-type: none"> Inspekce stavu lávek pro posouzení jejich možné modernizace Rozšíření/ výměna současných lávek pro kapacitní průchodnost pěších a cyklo dopravy Vybudování nové lávky Kazín-Mokropsy Modernizace parkovišť v prostoru před lávkami Zkapacitnění obslužnosti oblastí podél řeky s využitím MHD Podpora dopravní kombinace cyklo + vlak

Tabulka 9: Strategický cíl 1.4: Propojení s Černošicemi a Radotínem, zdroj: autor

6.3.2 Lipence – kvalitní a poklidný život v metropoli

Strategický směr 2: Lipence – kvalitní a poklidný život v metropoli
Strategický cíl 2.1: Vytvoření centra obce
Opatření 2.1.1: Plán stavebních úprav lokality pro nové náměstí Opatření 2.1.2: Podpora podnikání a služeb v této lokalitě
Zdůvodnění opatření
Lipence jsou perspektivní městskou částí, která nabízí kvalitní život v klidné přírodní lokalitě. Tyto benefity lákají v posledních letech stále více nových obyvatel, a také developerů pro stavbu nových bytových jednotek. Obec však postrádá svoje centrum, které by sloužilo jak k rozvoji poptávaných a chybějících služeb v obci, tak i jako prostor pro setkávání při kulturních a společenských akcích.
Pro vazby se SWOT analýzou
Silné stránky <ul style="list-style-type: none">
Možnost klidného bydlení v dosahu služeb hlavního města Prahy Slabé stránky <ul style="list-style-type: none">
Chybějící centrum městské části (náměstí)
Absence restauračních zařízení
Nedostatečné pobídky pro místní podnikání ze strany MČ Příležitosti <ul style="list-style-type: none">
Možnost rehabilitace a doplnění veřejných prostranství a center v jednotlivých částech MČ
Možnost vzniku plnohodnotného centrálního veřejného prostranství MČ (náměstí)
Vytvoření pobídek pro rozvoj místního podnikání Hrozby <ul style="list-style-type: none">
Nevybudování dostatečné občanské vybavenosti s rozvojem nové zástavby
Aktivity:
a) Vytvoření vizualizace nového centra obce b) Zajištění dostatku nebytových prostor pro rozvoj služeb v oblasti c) Identifikace vhodného partnera pro dlouhodobě udržitelné gastronomické zařízení v centru obce d) Organizace a podpora vzniku nových kulturních akcí v centru obce

Tabulka 10: Strategický cíl 2.1: Vytvoření centra obce, zdroj: autor

Strategický směr 2: Lipence – kvalitní a poklidný život v metropoli
Strategický cíl 2.2: Vytvoření zadání stavební regulace
Opatření 2.2.1: Regulační plán pro oblast MČ
Zdůvodnění opatření
<p>Kvalita veřejného prostoru a zachování residenčního charakteru obce jsou klíčovým cílem regulace výstavby. Na veřejný prostor jsou kladeny požadavky odpovídající území v intravilánu metropole. Životní prostředí v obci je stejnou prioritou. Přístup preferující estetickou kvalitu a ochranu cenných přírodních lokalit povede k posílení identity obce. Lipence podporují efektivní nakládání se zdroji a mají respekt vůči klimatickým změnám. Budování místní infrastruktury posiluje environmentální udržitelnost Lipenců.</p>
Provozby se SWOT analýzou
<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geografická poloha a zasazení do krajiny • Malý podíl zastavěných ploch a vysoký podíl zemědělské půdy • Fenomén tramských osad, zahrádek a rekreace <p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedůvěra v rozvojové aktivity obce a vedení MČ <p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora rozmanitosti charakteru jednotlivých částí MČ • Stanovení regulativů rozvojových ploch a stabilizovaného území • Zachování cenných přírodních ploch pro turistiku a rekreaci <p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevybudování dostatečné občanské vybavenosti s rozvojem nové zástavby • Nekoordinovaný rozvoj zástavby a ztráta jedinečné identity místa • Zhoršení kvality života v obci
Aktivity:
<ul style="list-style-type: none"> a) Koordinace s přípravou Metropolitního plánu b) Vytyčit jasné hranice zastavěné části obce c) Podpora kvalitních developerských projektů d) Kvalitní komunikace s příslušným stavebním úřadem e) Eliminace vzniku sociálně homogenních či vyloučených lokalit

Tabulka 11: Strategický cíl 2.2: Vytvoření zadání stavební regulace, zdroj: autor

Strategický směr 2: Lipence – kvalitní a poklidný život v metropoli
Strategický cíl 2.3: Vytvoření koncepce nájemního bydlení
Opatření 2.3.1: Alokování investic MČ do dostupného bydlení
Zdůvodnění opatření
<p>Obec investuje do dostupného bydlení pro své občany s cílem udržet si obyvatele, kteří mají osobní a rodinné vazby k Lipencům. Investice v rámci institucionální podpory tzv. sociálního bydlení podporují udržení komunitního života v obci a jeho další rozvoj. Dle svých možností zajišťuje obec dostupné nájemní bydlení pro pracovníky veřejného sektoru, především místních škol, a také pro seniory. Veřejný sektor je součástí obce a stanovuje kvalitu života v ní. Politika dostupného a udržitelného bydlení je spojena s naplňováním veřejných zájmů.</p>
Pro vazby se SWOT analýzou
<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Téměř tisíciletá historie • Nadpoloviční počet obyvatel tvoří místní rodáci <p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doplnění nových developerských projektů o odpovídající občanskou vybavenost a nebytové prostory pro rozvoj služeb • Využití pro budoucí výstavbu méně hodnotných nevyužívaných ploch <p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvyšující se ceny bydlení vytlačí část obyvatel mimo území Prahy • Zhoršení kvality života v obci • Odliv obyvatel z důvodu nízké atraktivity a nabídky služeb v porovnání s okolními MČ a obcemi • Nevyužití evropských grantů pro potřebné projekty
Aktivity:
<ol style="list-style-type: none"> a) Kvalitní příprava pro čerpání možných dotačních programů pro podporu dostupného bydlení b) Vytvoření dlouhodobého investičního plánu pro dostupné bydlení c) Identifikace bytových prostor pro zaměstnance z veřejného sektoru d) Spolupráce s MHMP při participaci na celoměstských projektech

Tabulka 12: Strategický cíl 2.3: Vytvoření koncepce nájemního bydlení, zdroj: autor

Strategický směr 2: Lipence – kvalitní a poklidný život v metropoli
Strategický cíl 2.4: Podpora kulturního a společenského života v obci
Opatření 2.4.1: Zajistit prostory pro pravidelné kulturní a společenské akce
Zdůvodnění opatření
<p>Obec napomáhá prostřednictvím svých komunikačních, participačních, kulturních, sociálních a investičních aktivit budovat demokraticky pojatou společnost. Hudební a společenské akce v chatové oblasti Kazín mají dlouhou tradici. Podpora kulturního života v této oblasti přispívá k její stabilizaci a také k budování celkové identity městské části. Kulturní a společenské dění v Lipencích je přístupné i ostatním obyvatelům hl.m. Prahy a obcí ze sousedních částí Středočeského kraje.</p>
Pro vazby se SWOT analýzou
<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tradičně dobré sousedské vztahy <p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chybějící kulturní akce a spolky, kde se mohou obyvatelé setkávat <p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokalita Kazín (zachování trampské osady) • Vytvoření pobídek pro rozvoj podnikání • Podpora kulturního a společenského života v obci <p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhoršení kvality života • Zhoršení sousedských vztahů
Aktivity:
<ol style="list-style-type: none"> Návaznost na nově vznikající centrální náměstí Podpora rozvoje chatové oblasti a místních kulturních akcí Rozvoj lokality Kazín, jako vyhledávaného místo pro jedinečné kulturní zážitky a rekreaci Zlepšení povědomí o kulturních a společenských akcích díky promyšlené komunikační strategii

Tabulka 13: Strategický cíl 2.4: Podpora kulturního a společenského života v obci, zdroj: autor

6.3.3 Lipence – prosperující městská část

Strategický směr 3: Lipence – prosperující městská část
Strategický cíl 3.1: Rozvoj podnikání a pracovních příležitostí
Opatření 3.1.1: Zajištění nebytových prostor pro místní podnikání a služby Opatření 3.1.2: Vytvoření pobídek pro rozvoj podnikání
Zdůvodnění opatření
Lipence jsou zdravě se rozrůstající pražskou městskou částí, kam se stěhují noví aktivní obyvatelé. Nabídka služeb a podnikatelských příležitostí ovšem odpovídá spíše vesnickému standardu než modernímu klidnému předměstí. I když většina obyvatel bude i nadále dojíždět do prací do centra města, obec bude vytvářet pro rozvoj lokálních podnikatelských aktivit a s tím spojené možné zaměstnání více residentů přímo v městské části. To umožní částečně uspokojit poptávku po místních službách a zároveň snížit environmentální zátěž způsobenou každodenním dojížděním obyvatel za prací a službami mimo obec.
Pro vazby se SWOT analýzou
Slabé stránky <ul style="list-style-type: none">
• Velmi omezený sortiment potravin
• Velmi omezená dostupnost služeb přímo v obci bez nutnosti dojíždění
• Absence restauračních zařízení
• Nedostatečné pobídky pro místní podnikání ze strany MČ Příležitosti <ul style="list-style-type: none">
• Vytvoření pobídek pro rozvoj místního podnikání
• Podpora kulturního a společenského života v obci Hrozby <ul style="list-style-type: none">
• Zhoršení kvality života v obci
• Odliv obyvatel z důvodu nízké atraktivity a nabídky služeb v porovnání s okolními MČ a obcemi
Aktivity:
a) Podpora rozvoje Velkotržnice pro vytvoření více pracovních příležitostí b) Využití příměstského parku Soutok a plánovaných sportovních a rekreačních aktivit v něm pro vytvoření specifické nabídky služeb pro návštěvníky parku c) Otevření nové restaurace v centru obce

Tabulka 14: Strategický cíl 3.1: Rozvoj podnikání a pracovních příležitostí, zdroj: autor

Strategický směr 3: Lipence – prosperující městská část
Strategický cíl 3.2: Zajištění bezpečnosti ve všech lokalitách
Opatření 3.2.1: Ochrana majetku obyvatel obce Opatření 3.2.2: Bezpečný provoz na místních komunikacích
Zdůvodnění opatření
Lipence jsou obec s minimální kriminalitou. Policie ČR i Městská policie mají dostatečnou kapacitu k zajištění bezpečnosti v obci, která je navíc dobře monitorována novým kamerovým systémem. Díky propracované stavební regulaci nevznikají v Lipencích sociálně izolované lokality a otevřená participační politika vedení MČ přispívá k lokální soudržnosti a nalezení konsensu pro důležité rozvojové projekty. Díky úpravě místních komunikací a chytrému vedení jednotlivých typů dopravy je provoz v celé obci bezpečný jak pro řidiče, tak i pro chodce, cyklisty a další sportovce.
Pro vazby se SWOT analýzou
<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Možnost klidného bydlení v dosahu služeb hlavního města Prahy <p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Špatný stav některých pozemních komunikací <p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskalace vztahů mezi starousedlíky a novými residenty • Vytvoření sociálního ghetta v chatové oblasti tramské osady Kazín • Nárůst kriminality • Zhoršení kvality života v obci
Aktivity:
<p>a) Instalování nového kamerového systému</p> <p>b) Posílení frekvence hlídek policejních složek</p> <p>c) Sociální soudržnost a dobré sousedské vztahy přispívají k ohleduplnému chování všech občanů</p> <p>d) Chatové oblasti jsou pod správou bezpečnostní agentury</p>

Tabulka 15: Strategický cíl 3.2: Zajištění bezpečnosti ve všech lokalitách, zdroj: autor

Strategický směr 3: Lipence – prosperující městská část
Strategický cíl 3.3: Vytvoření integrované komunikační a participační platformy
Opatření 3.3.1: Implementace softwaru PinCity Opatření 3.3.2: Dobrá komunikační strategie MČ
Zdůvodnění opatření
Nastartované participační aktivity při přípravě tohoto strategického plánu podpoří kulturu zapojování veřejnosti do všech budoucích rozvojových opatření městské části. Tím postupně klesne skepse obyvatel Lipenců vůči rozhodnutím vedení obce, a naopak se projeví větší zájem místní rozvoj ovlivňovat a aktivně se do diskusí zapojovat. Vytvořená chytrá komunikační strategie využívá pestré portfolio komunikačních kanálů a nástrojů pro oslovení obyvatel všech věkových skupin.
Provizby se SWOT analýzou
<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tradičně dobré sousedské vztahy • Aktivní spolková a kulturní činnost <p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedůvěra v rozvojové aktivity obce a ve vedení MČ <p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora rozmanitosti charakteru jednotlivých částí MČ včetně sociokulturního celku <p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskalace vztahů mezi starousedlíky a novými residenty • Zhoršení kvality života v obci • Nevyužití evropských grantů pro potřebné projekty
Aktivity:
<ul style="list-style-type: none"> a) Organizace setkání a veřejných projednání b) Využívání sociálních sítí a dalších moderních nástrojů c) Přizvání široké veřejnosti do participační platformy d) Využití přímé pošty pro oslovování starší generace e) Veřejné prezentace analýz a šetření

Tabulka 16: Strategický cíl 3.3: Vytvoření integrované komunikační a participační platformy, zdroj: autor

Strategický směr 3: Lipence – prosperující městská část
Strategický cíl 3.4: Vytvoření mikroregionu s okolními obcemi
<p>Opatření 3.4.1: Definování možných oblastí spolupráce</p> <p>Opatření 3.4.2: Sdílení know-how a zkušeností mezi obcemi</p>
Zdůvodnění opatření
<p>MČ Praha-Lipence podpoří vznik mikroregionu na pomezí hl.m. Prahy a Středočeského kraje zahrnující okolní obce, především Zbraslav, Radotín, Černošice, Jíloviště, Všenory a další. Obec podpoří všechny projekty pro zvýšení prostupnosti, především pro lepší propojení s Radotínem a Černošicemi, a také institucionální i občanskou a pracovní kooperaci mezi obcemi mikroregionu. Sdílení know-how a zkušeností jednotlivých obcí povede k prosperitě celého mikroregionu.</p>
Pro vazby se SWOT analýzou
<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velmi omezená dostupnost služeb přímo v obci bez nutnosti dojíždění <p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koordinace s navazujícími městskými částmi a obcemi • Vytvoření pobídek pro rozvoj podnikání • Podpora kulturního a společenského života v obci <p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snahy o odtržení obce od Prahy • Odliv obyvatel z důvodu nízké atraktivity a nabídky služeb v porovnání s okolními MČ a obcemi • Zhoršení kvality života v obci • Nevyužití evropských grantů pro potřebné projekty
Aktivity:
<ol style="list-style-type: none"> Iniciovat vznik mikroregionu Zlepšit dopravní propojení se sousedními obcemi Najít shodu na vnitřním fungování a formě komunikace Reagovat pružně na pobídky od ostatních obcí Podpořit spolupráci podnikatelského sektoru napříč mikroregionem

Tabulka 17: Strategický cíl 3.4: Vytvoření mikroregionu s okolními obcemi, zdroj: autor

Závěr

Cílem diplomové práce bylo sestavení návrhu strategického plánu pro městskou část Praha-Lipence pro období let 2022-2032. První část práce shrnuje problematiku strategického plánování obcí se zaměřením na využití moderních participačních metod, a také strategické dokumenty determinující přípravu tohoto plánu. Druhá část teoretické části představuje rozbor struktury Prahy a její současné členění, a také vysvětluje, jak do těchto struktur zapadá území městské části Lipenců.

Před samotným návrhem v praktické části se autor seznámil s již zpracovanými plány podobných obcí, a také se strategickými dokumenty Prahy a České republiky. Na základě vlastního podrobného průzkumu lokality a prostudování veřejných zdrojů a získaných mapových podkladů byla zpracována kapitola analýza obce, která popisuje její charakteristiky, obyvatelstvo, infrastrukturu a samosprávu. Pro získání pokladů pro návrhovou část bylo provedeno sociologické šetření v obci zaměřené na podněty a názory místních obyvatel. Dále byly naplánovány navazující participační aktivity pro potvrzení a zpřesnění výstupů z dotazníkového šetření. Výstupy z participačních aktivit spolu s vlastním pozorováním byly využity pro sestavení SWOT analýzy obce.

V rámci návrhové části byly využity výstupy z analytických šetření spolu s definovanou budoucí vizí obce pro návrh třech základních strategických cílů rozvoje, které byly stanoveny jako Lipence – přírodní klenot Prahy bez bariér, Lipence – kvalitní a poklidný život v metropoli a Lipence – prosperující městská část. V návaznosti na tyto směry byl také sestaven akční pětiletý plán, který definuje celkem 12 strategických cílů. Každý cíl je zpracován formou akční karty, která představuje odůvodnění či budoucí efekt, který přinesou navržená opatření. Dále jsou v akčních kartách jasně propojeny strategické cíle s vybranými faktory SWOT analýzy, které vedly k jejich stanovení.

Během sbírání podnětů formou participačních metod autor zaznamenal dva hlavní názorové proudy obyvatel Lipenců. První proud reprezentují starousedlíci, kteří odmítají většinu rozvojových projektů, především pak novou bytovou výstavbu. Tato skupina preferuje zachování čistě vesnického prostředí bez výraznějších změn, a naopak jim většinou nevádí nedostatek služeb v obci. Druhý proud je tvořen stále se rozšiřující skupinou nových obyvatel, kteří se do Lipenců přistěhovali jako do městské části hlavního města Prahy s velkým rozvojovým potenciálem. Tato skupina očekává nabídku a kvalitu služeb odpovídající předměstí hlavního města. Zájmy těchto dvou proudů na rozvoj obce jsou tedy často naprosto protichůdné. Úprava navržených rozvojových opatření, tak aby byla akceptovatelná oběma těmito názorovými proudy, a nalezení společného konsensu představují podle autora této práce naprosto stěžejní předpoklady pro možnost úspěšné implementace tohoto plánu v praxi.

Lipence jsou tedy na budoucí rozvoj díky tomuto strategickému plánu dobře připraveni. Záležet bude především na schopnostech vedení městské části, zdali se jim podaří s pomocí odborníků díky citlivým úpravám tohoto návrhu docílit ideálního kompromisu finální verze strategického plánu, který bude přijat všemi zájmovými skupiny, a také zdali se jim podaří získat dostatečnou politickou shodu pro implementaci jednotlivých opatření.

Reference

- [1] Brussels Regional Public Service. *Good Move - The Regional Mobility Plan 2020-2030*. [Online] [Citace: 29. 04 2021.]
<https://mobilite-mobiliteit.brussels/en/good-move>.
- [2] Chatová osada Nad Jezem. [Online] [Citace: 05. 04 2021.]
<http://www.nadjezem.cz/>.
- [3] CityTraffic. 2021. Studie dopravního zatížení MČ Praha-Lipence. [Online] 2021. [Citace: 22. 04 2021.] https://www.praha-lipence.cz/evt_file.php?file=2070.
- [4] Dopravní podnik hlavního města Prahy. *Autobusy*. [Online] [Citace: 20. 03 2021.]
<https://www.dpp.cz/>.
- [5] EIT Urban Mobility. 2020. How does the 'Good Move' project aim to transform mobility in Brussels? [Online] 2020. [Citace: 29. 04 2021.]
https://www.youtube.com/watch?v=cmz_Ml7c3oE.
- [6] FOTR, J. a další. 2017. *Úspěšná realizace strategie a strategického plánu*. Praha : Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0434-5.
- [7] HUDEČEK, T. 2019. *Řízení a správa města*. Praha : IPR Praha, 2019. 978-80-87931-98-1.
- [8] IPR Praha. 2018. Akční plán pro založení Příměstského parku Soutok. [Online] 2018. [Citace: 10. 03 2021.] <https://www.iprpraha.cz/soutok>.
- [9] IPR Praha. Katalog městských částí. [Online] [Citace: 22. 04 2021.]
https://katalog-mc.iprpraha.cz/mc_detail.html?mc=440.
- [10] IPR Praha. 2016. Manuál participace. [Online] 2016. [Citace: 17. 02 2021.]
https://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/participace/manual_participace_tisk_2017.pdf.
- [11] IPR Praha. Metropolitní plán - výkresy. [Online]
<https://plan.app.iprpraha.cz/vykresy/>.
- [12] IPR Praha. 2021. Nový stavební zákon nemůže přinést zrychlení povolování staveb. Česká města bijí na poplach a přichází s receptem na řešení. [Online] 2021. 03 2021. [Citace: 15. 04 2021.] <https://www.iprpraha.cz/clanek/2110/novy-stavebni-zakon-nemuze-prinest-zrychleni-povolovani-staveb-ceska-mesta-biji-na-poplach-a-prichazi-s-receptem-na-reseni>.
- [13] IPR Praha. Pražské mapy. *Geoportál Praha*. [Online] [Citace: 01. 03 2021.]
<https://www.geoportalpraha.cz/cs/mapy/mapove-aplikace>.
- [14] IPR Praha. Pražské stavební předpisy. [Online] [Citace: 11. 04 2021.]
<https://www.iprpraha.cz/psp>.

- [15] IPR Praha. Regulační plán. [Online] [Citace: 11. 04 2021.]
<https://www.iprpraha.cz/clanek/136/regulacni-plany>.
- [16] IPR Praha. Sídlní struktura a urbanismus. *Územně analytické podklady hl.m. města Prahy 2008*. [Online] IPR Praha. [Citace: 15. 04 2021.]
https://www.iprpraha.cz/uploads/assets/soubory/data/UAP2008/2__3__sidedlni__struktura__urbanismus.pdf.
- [17] IPR Praha. 2016. *Strategický plán hl. m. Prahy: návrhová část - aktualizace 2016*. Praha : autor neznámý, 2016. 978-80-87931-63-9.
- [18] IPR Praha. 2010. Územně analytické podklady. [Online] 2010. [Citace: 06. 04 2021.]
<https://www.iprpraha.cz/clanek/104/uzemne-analyticke-podklady-hl-m-prahy-2010>.
- [19] IPR Praha. Zásady územního rozvoje. [Online] [Citace: 11. 04 2021.]
<https://www.iprpraha.cz/clanek/46/zasady-uzemniho-rozvoje>.
- [20] KOUCKÝ, R. a KUBEŠ, M. a ŠPILAR, J. 2018. *Metropolitní plán: kapesní atlas 2018*. Praha : IPR Praha, 2018. 978-80-87931-78-3.
- [21] Lipenecký park. [Online] [Citace: 20. 03 2021.] <https://www.lipeneckypark.cz/>.
- [22] Managementmania. Vize. [Online] [Citace: 21. 03 2021.]
<https://managementmania.com/cs/vize>.
- [23] MČ Praha-Lipence. Praha-Lipence. *Rozklikávací rozpočet*. [Online] [Citace: 04. 04 2021.] <https://www.praha-lipence.cz/urad-a-samosprava/finance-a-majetek/rozklikavaci-rozpocet/>.
- [24] MELKOVÁ, P. a FIALKA, V. a CACH, T. 2014. *Koncepce pražských břehů*. Praha : IPR Praha, 2014. 978-80-87931-27-1.
- [25] Ministerstvo pro místní rozvoj. Strategie regionálního rozvoje 2021+. [Online] [Citace: 19. 02 2021.] <https://www.mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>.
- [26] Participativní metody. Proč participovat? *Participativní metody*. [Online] [Citace: 03. 04 2021.] <http://www.participativnimetody.cz/proc-participovat.html>.
- [27] Prague City Golf. *Golfové hřiště*. [Online] [Citace: 25. 04 2021.]
<https://www.praguecitygolf.cz/>.
- [28] Praha.eu. Portál hlavního města Prahy. *Zastupitelstvo hlavního města Prahy*. [Online] [Citace: 20. 04 2021.]
https://www.praha.eu/jnp/cz/o__meste/primator__a__volene__organy/zastupitelstvo/index.html.
- [29] Praha-Lipence. *O Lipencích*. [Online] [Citace: 03. 03 2021.] <https://www.praha-lipence.cz/mestska-cast/o-lipencich/historie/>.
- [30] Pražská integrovaná doprava. *Vlaky*. [Online] [Citace: 22. 03 2021.]
<https://pid.cz/vlaky/>.

- [31] Přívoz Kazín. [Online] [Citace: 15. 04 2021.] <https://www.privozkazin.cz/>.
- [32] PŮČEK, M. a KOPPITZ, D. 2012. *Strategické plánování a řízení pro města, obce a regiony*. Praha : Národní síť Zdravých měst ČR, 2012. 978-80-260-2788-1.
- [33] ŠALÁNSKÁ, Z.. 2020. Praha-Lipence. *Kronika MČ Praha-Lipence za rok 2019*. [Online] 2020. [Citace: 05. 03 2021.] https://www.praha-lipence.cz/modules/file__storage/download.php?file=25a6a413%7C457.
- [34] SDH Lipence. *Historie*. [Online] [Citace: 03. 04 2021.] <http://www.sdhlipence.cz/index.php/historie/>.
- [35] SLAVÍK, J. 2014. *Marketing a strategické řízení ve veřejných službách: jak poskytovat zákaznický orientované veřejné služby*. Praha : Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4819-1.
- [36] Sokol Lipence. [Online] [Citace: 02. 04 2021.] <http://www.sokollipence.cz/>.
- [37] ŠTĚPÁNEK, P. 2018. Strategický plán MČ Praha-Kolovraty. *MČ Praha-Kolovraty*. [Online] 2018. [Citace: 17. 02 2021.] <http://kolovraty.cz/strategicky-plan/ms-2232/p1=2232>.
- [38] Tenisový klub Černošice. *Historie tenisu v Černošicích*. [Online] [Citace: 05. 04 2021.] <http://www.tk-cernosice.cz/o-tenisovem-klubu-cernosice.html>.
- [39] United Cities and Local Governments. 2015. International guidelines on urban and territorial planning. [Online] 2015. [Citace: 16. 02 2021.] https://issuu.com/uclgcglu/docs/international__guidelines__on__urban__a.
- [40] United Cities and Local Governments. Startegic Urban Planning From a Local Governments Perspective. [Online] [Citace: 18. 02 2021.] https://www.uclg.org/sites/default/files/EN__525__draftpolicypapermonica2504.pdf.
- [41] Urban Matters. Project Nexthamburg. [Online] [Citace: 29. 04 2021.] <http://urban-matters.org/projects/nexthamburg/>.
- [42] Velkotržnice Lipence. *O nás*. [Online] [Citace: 18. 03 2021.] <https://vt.cz/o-nas/>.
- [43] WATES, N. 2000. *The Community Planning Handbook: How people can shape their cities, towns and villages in any part of the world*. London : Earthscan, 2000. 978-1-85383-654-1.
- [44] Zákon č. 131/2000 Sb. *Zákon o hlavním městě Praze*.
- [45] Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu. *Stavební zákon*.

Seznam obrázků

Obrázek 1: Manuál participace.....	10
Obrázek 2: Vize Bruselu pro projekt Good Move.....	11
Obrázek 3: Náhled prostředí interaktivní mapy v rámci projektu Nexthamburg.....	12
Obrázek 4: Konzultační stánek, zdroj: Manuál participace.....	14
Obrázek 5: Asistované dotazování.....	15
Obrázek 6: Prioritní oblasti Strategického plánu Prahy.....	19
Obrázek 8: Metropolitní plán oblasti MČ Praha – Lipence.....	20
Obrázek 9: Lokalita 260 – Lipence.....	21
Obrázek 10: Prvky vymezující uliční prostranství.....	23
Obrázek 11: Vztah a nadřazenost územně plánovacích dokumentů.....	24
Obrázek 12: Schéma tras bezmotorového pohybu v oblasti jih.....	25
Obrázek 13: Strategické oblasti, projekty a záměry v území projektu Soutok.....	26
Obrázek 14: Rostlá struktura města.....	30
Obrázek 15: Blokovaná struktura města.....	30
Obrázek 16: Hybridní struktura města.....	30
Obrázek 17: Prostorová pásma Prahy.....	32
Obrázek 18: Funkční využití území vnějšího pásma Prahy.....	33
Obrázek 19: Jednotlivé fáze rozšiřování území Prahy.....	34
Obrázek 20: Správní členění hl.m. Prahy.....	35
Obrázek 21: Lipence v dnešním administrativním členění Prahy.....	39
Obrázek 22: Vývoj území Prahy 1784–1974.....	40
Obrázek 23: Znak MČ Praha – Lipence.....	41
Obrázek 24: Prapor Lipenců.....	41
Obrázek 25: Přírodní hranice MČ Praha – Lipence.....	42
Obrázek 26: Zastavěné území MČ Praha – Lipence.....	43
Obrázek 27: Polnosti v Lipencích.....	44
Obrázek 28: Vizualizace projektu Lipenecký park.....	47
Obrázek 29: Lipenecký park – aktuální stav projektu.....	47
Obrázek 30: Developerské projekty skupiny Natland v Lipencích.....	48
Obrázek 31: Oddechová ulice – aktuální pohled.....	48
Obrázek 32: Velkotržnice Lipence.....	49
Obrázek 33: samoobsluha.....	50
Obrázek 34: potraviny Žabka.....	50
Obrázek 35: Lip KAFE.....	51
Obrázek 36: Místní služby v Lipencích.....	52
Obrázek 37: Fotbalové hřiště v Lipencích.....	53
Obrázek 38: Přívoz Kazín.....	54
Obrázek 39: Mateřská škola.....	55
Obrázek 40: Základní škola Lipence.....	55
Obrázek 41: Příkladná ZŠ Lipence.....	56
Obrázek 42: Hasičská zbrojnice.....	56

Obrázek 43: Česká pošta	57
Obrázek 44: Ordinační hodiny lékaře Lipence.....	57
Obrázek 45: Napojení Lipenců z rychlostní silnice R4	58
Obrázek 46: Trasa ke stanici Praha-Radotín.....	59
Obrázek 47: Trasa ke stanici Černošice	59
Obrázek 48: Autobusové linky pražské MHD v okolí Lipenců.....	60
Obrázek 49: Úřad MČ Praha-Lipence	63
Obrázek 50: Lipenecký zpravodaj 02/2021.....	64
Obrázek 51: Části SWOT analýzy.....	66

Seznam grafů a tabulek

Graf 1: Lipence – využití území.....	44
Graf 2: Graf vývoje počtu obyvatel Lipenců	45
Graf 3: Pohyb obyvatel v Lipencích 2015-2019.....	46
Graf 4: Dotazník – kdo má vliv na rozvoj obce	97
Graf 5: Dotazník – klíčové výhody MČ	97
Graf 6: Dotazník – klíčové nevýhody MČ.....	98
Graf 7: Dotazník – největší příležitosti rozvoje obce	98
Graf 8: Dotazník – největší hrozby pro rozvoj obce	99
Graf 9: Dotazník – co by obyvatelé obce přimělo se odstěhovat.....	99
Graf 10: Dotazník – co ve své obci nejvíce postrádáte	100
Graf 11: Dotazník: kde jinde v okolí by pro vás bylo atraktivní žít.....	100
Graf 12: Dotazník: jaké lokality vnímáte jako přirozenou spádovou oblast obce	101
Graf 13: Dotazník: jak popíšete svoji obec někomu z jiného kraje.....	101
Graf 14: Dotazník: jaký objekt/ stavbu/ místo považujete za významné	102
Graf 15: Dotazník: co znamenají tramské osady pro vás a pro Lipence	102
Graf 16: Dotazník: co znamená Velkotržnice pro vás a pro Lipence	103
Graf 17: Dotazník: jak využijete prostor parku Soutok	103
Graf 18: Dotazník: co vás nejvíce pálí v oblasti životního prostředí.....	104
Graf 19: Dotazník: co vás nejvíce pálí v oblasti k. života a susedských vztahů.....	104
Graf 20: Dotazník: co vás nejvíce pálí v oblasti dopravy.....	105
Graf 21: Dotazník: co vás nejvíce pálí v oblasti sociálních záležitostí a bezpečnosti	105
Graf 22: Dotazník: co vás nejvíce pálí v oblasti správy MČ nebo vztahu s krajem.....	106
Graf 23: Dotazník: co vás nejvíce pálí v oblasti podnikání, z. a dostupnosti služeb... ..	106
Tabulka 1: Lokality MP na území MČ Praha-Lipence	22
Tabulka 2: Pohyb obyvatel 2015-2019	46
Tabulka 3: Využívání typů dopravy obyvateli Lipenců	61
Tabulka 4: Výsledky voleb do zastupitelstva MČ Praha – Lipence 2018.....	62
Tabulka 5: Rozpočtový výhled MČ Lipence do roku 2023.....	64
Tabulka 6: Strategický cíl 1.1: Zvýšení prostupnosti obce	75
Tabulka 7: Strategický cíl 1.2: Využití potenciálu záměru parku Soutok.....	76
Tabulka 8: Strategický cíl 1.3: Úprava Velkotržnice Lipence a jejího okolí.....	77
Tabulka 9: Strategický cíl 1.4: Propojení s Černošicemi a Radotínem.....	78
Tabulka 10: Strategický cíl 2.1: Vytvoření centra obce.....	79
Tabulka 11: Strategický cíl 2.2: Vytvoření zadání stavební regulace	80
Tabulka 12: Strategický cíl 2.3: Vytvoření koncepce nájemního bydlen	81
Tabulka 13: Strategický cíl 2.4: Podpora kulturního a společenského života v obci	82
Tabulka 14: Strategický cíl 3.1: Rozvoj podnikání a pracovních příležitostí.....	83
Tabulka 15: Strategický cíl 3.2: Zajištění bezpečnosti ve všech lokalitách	84
Tabulka 16: Strategický cíl 3.3: Vytvoření integrované komunikační a p. platformy	85
Tabulka 17: Strategický cíl 3.4: Vytvoření mikroregionu s okolními obcemi	86

Seznam použitých zkratek

ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ČSÚ	Český statistický úřad
hl.m. Praha	hlavní město Praha
IPR	Institut plánování a rozvoje
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie-Československá strana lidová
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
MČ	městská část
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MP	Metropolitní plán
MŠ	mateřská škola
MÚK	mimoúrovňová křižovatka
ODS	Občanská demokratická strana
OSN	Organizace spojených národů
PPR	Pražská památková rezervace
PSP	Pražské stavební předpisy
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SPD	Svoboda a přímá demokracie
SRK	strategie rozvoje krajů
SRR	Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
STAN	Starostové a nezávislí
SUMPs	Sustainable Urban Mobility Plans
VTL	Velkotržnice Lipence
ZÚR	Zásady územního rozvoje
ZŠ	Základní škola

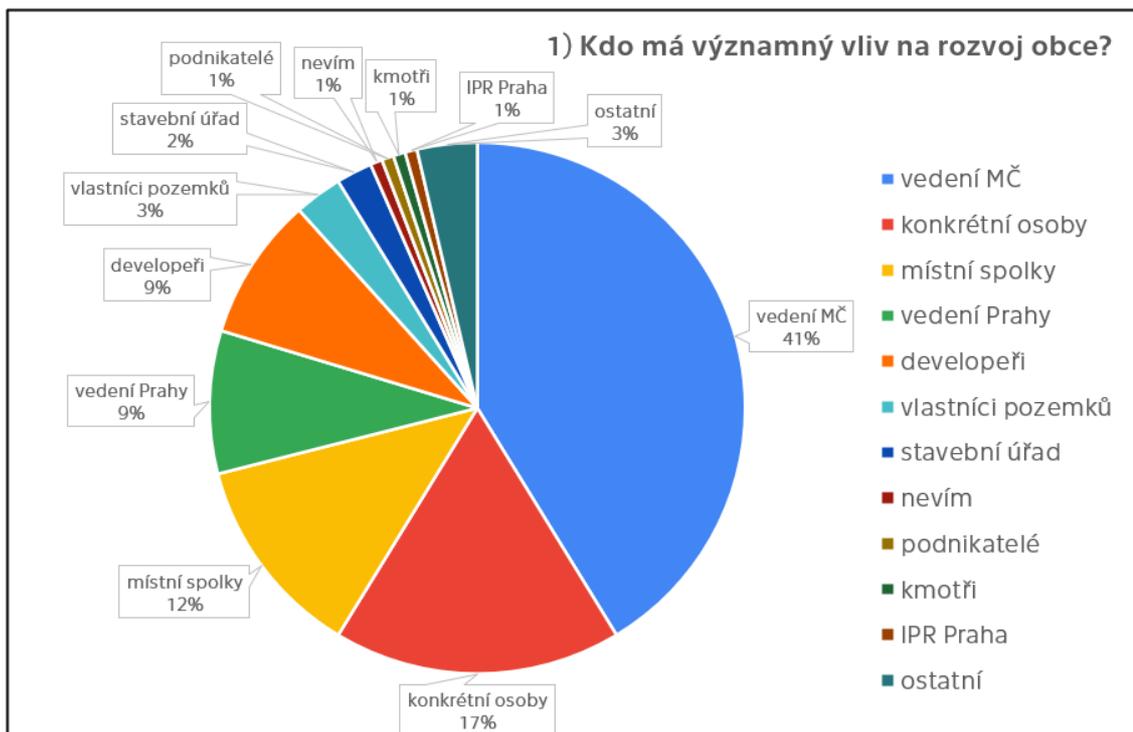
Přílohy

Příloha č. 1 – Dotazníkové šetření

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MČ PRAHA-LIPENCE

- 1) Kdo (instituce, konkrétní osoby) má podle vašeho názoru významný vliv na rozvoj obce?
- 2) Co považujete za klíčové výhody (+/silné stránky a příležitosti) MČ Praha-Lipence spojené s vaším osobním a subjektivním vnímáním kvality života v obci?
- 3) Co považujete za klíčové nevýhody (-/slabé stránky a hrozby) MČ Praha-Lipence spojené s vaším osobním a subjektivním vnímáním kvality života v obci?
- 4) Co vy osobně vnímáte jako největší příležitost (+) rozvoje MČ Praha-Lipence v příštích dvaceti letech?
- 5) Co vy osobně vnímáte jako největší hrozbu (-) rozvoje MČ Praha-Lipence v příštích dvaceti letech?
- 6) Jaký (jakýkoli) důvod by podpořil vaše rozhodnutí odstěhovat se z Lipenců?
- 7) Co ve své obci nejvíce postrádáte?
- 8) V jaké části Prahy nebo Středočeského kraje (kromě vaší obce) by pro vás bylo atraktivní žít?
- 9) Jaké lokality vnímáte jako přirozenou spádovou oblast obce?
- 10) Představte si, že jste na dovolené daleko od Prahy. Jaké tři věty řeknete o své obci, vysvětlujete-li lidem z jiného kraje, kde žijete?
- 11) Jaký objekt/ stavbu/ místo / přírodní prvek považujete za významný natolik, že její význam přesahuje hranice obce?
- 12) Co – dle vašeho názoru – znamenají pro Lipence a co pro vás osobně trampské osady?
- 13) Co – dle vašeho názoru – znamená pro Lipence Velkotržnice?
- 14) Jak osobně využijete prostor u soutoku Vltavy a Berounky (park Soutok)?
- 15) Co vás nejvíce pálí v oblasti:
  - a) životního prostředí
  - b) komunitního života a sousedských vztahů
  - c) dopravy
  - d) sociálních záležitostí a bezpečnosti
  - e) správy MČ nebo vztahu s krajem (hl.m. Prahou, Střed. krajem či jinými úřady)
  - f) podnikání, zaměstnanosti, dostupnosti služeb

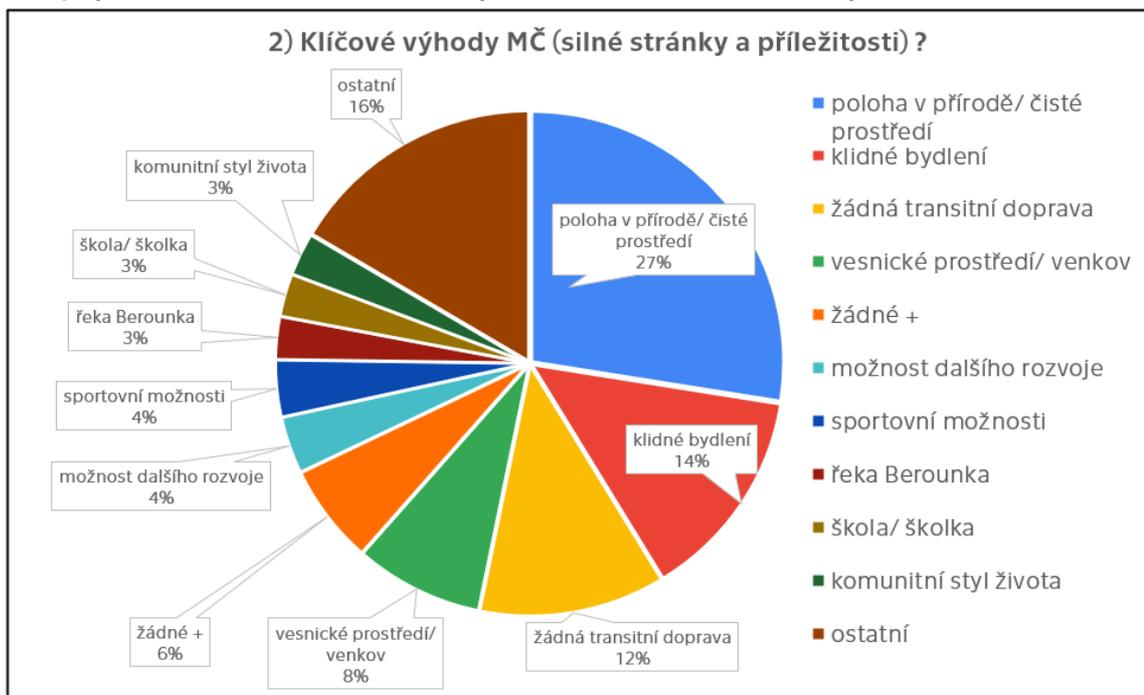
1) Kdo (instituce, konkrétní osoby) má podle vašeho názoru významný vliv na rozvoj obce?

Graf 4: Dotazník – kdo má vliv na rozvoj obce, zdroj: autor

Další zmíněné odpovědi: Nathland, Golf Club, zadavatelé řešení dopravní situace.

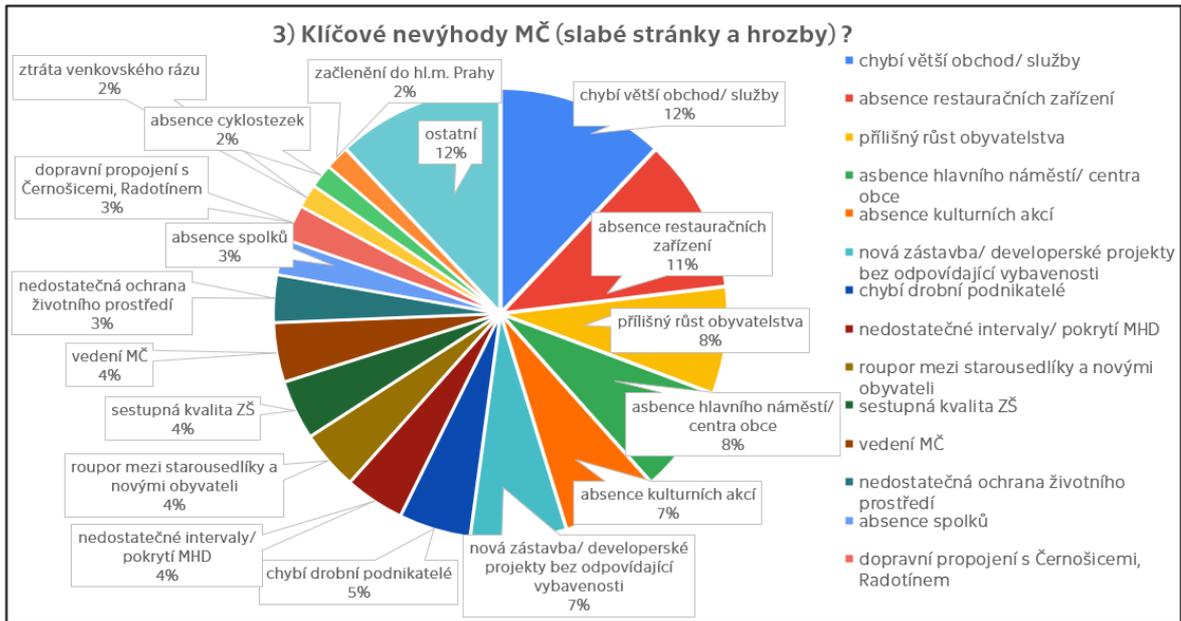
2) Co považujete za klíčové výhody (+/silné stránky a příležitosti) MČ Praha-Lipence spojené s vaším osobním a subjektivním vnímáním kvality života v obci?

Graf 5: Dotazník – klíčové výhody MČ, zdroj: autor

Další zmíněné odpovědi: místní spolky (hasiči, fotbalový klub), malá velikost MČ, příjemná komunikace na úřadu MČ.

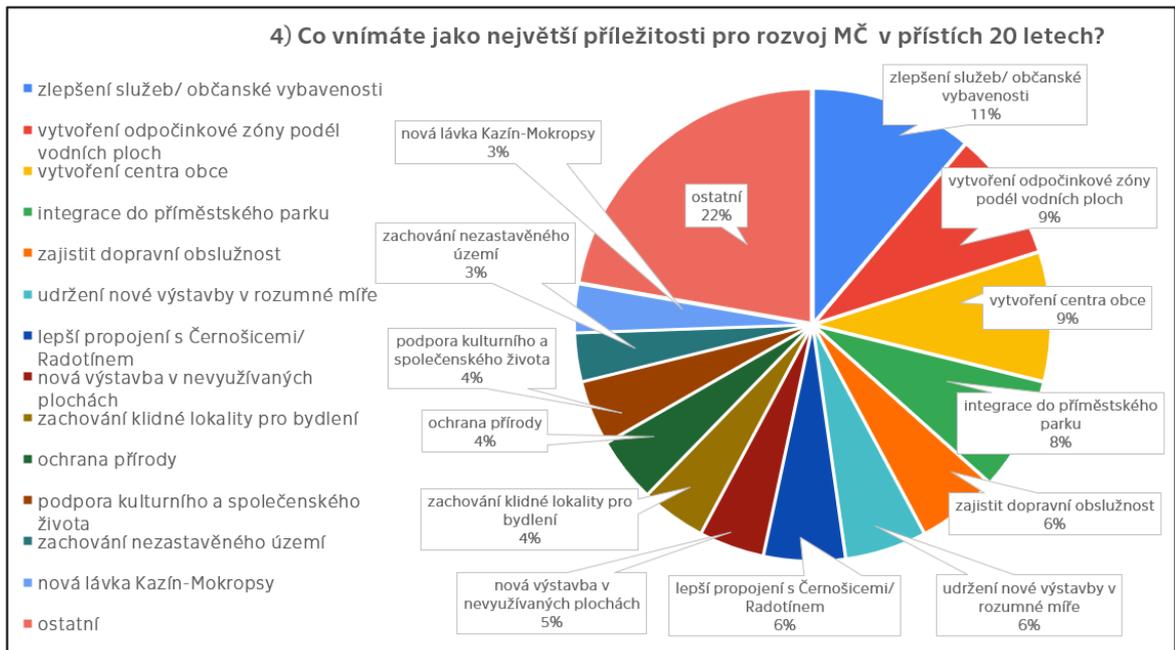
3) Co považujete za klíčové nevýhody (-/slabé stránky a hrozby) MČ Praha-Lipence spojené s vaším osobním a subjektivním vnímáním kvality života v obci?

Graf 6: Dotazník – klíčové nevýhody MČ zdroj: autor

Další zmíněné odpovědi: ztráta venkovského rázu obce, absence cyklostezek, začlenění do hl.m. Prahy, nepřímé spojení do centra, vleklá rekonstrukce Na Lhotkách.

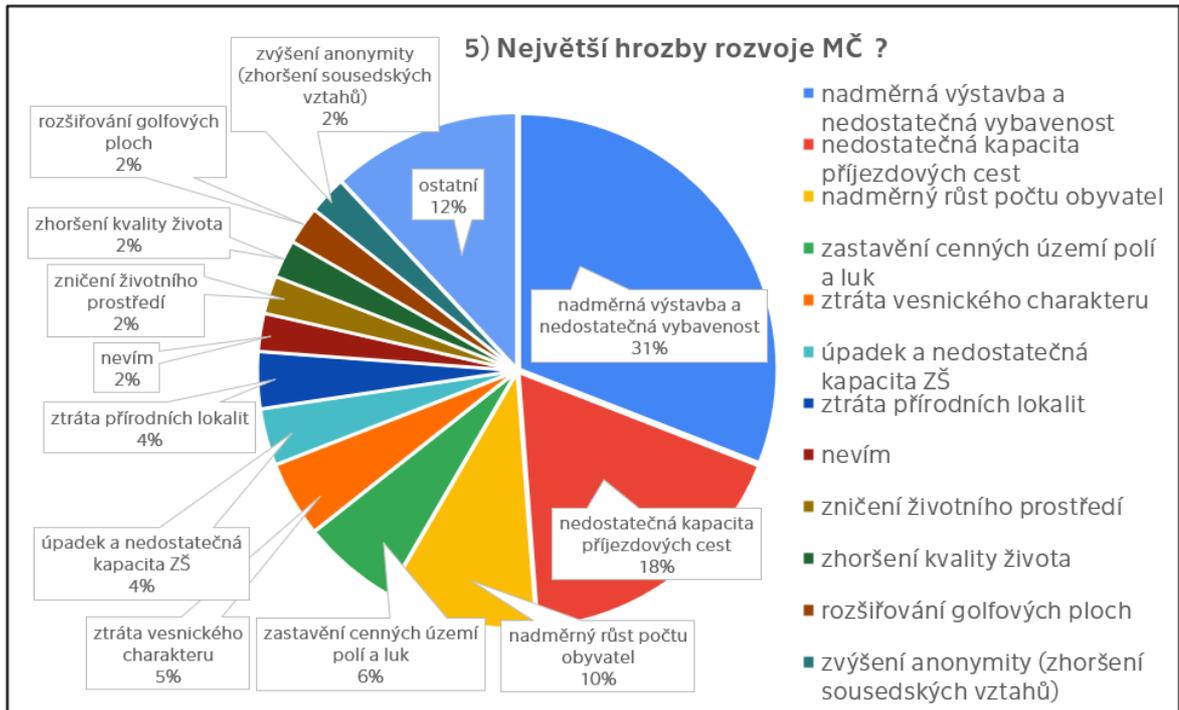
4) Co vy osobně vnímáte jako největší příležitost (+) rozvoje MČ Praha-Lipence v příštích dvaceti letech?

Graf 7: Dotazník – největší příležitosti rozvoje obce, zdroj: autor

Další zmíněné odpovědi: rychlejší propojení s centrem Prahy, kanalizace do oblasti Kazín, vyřešení příjezdových cest, vysokorychlostní internet, budování cyklostezek.

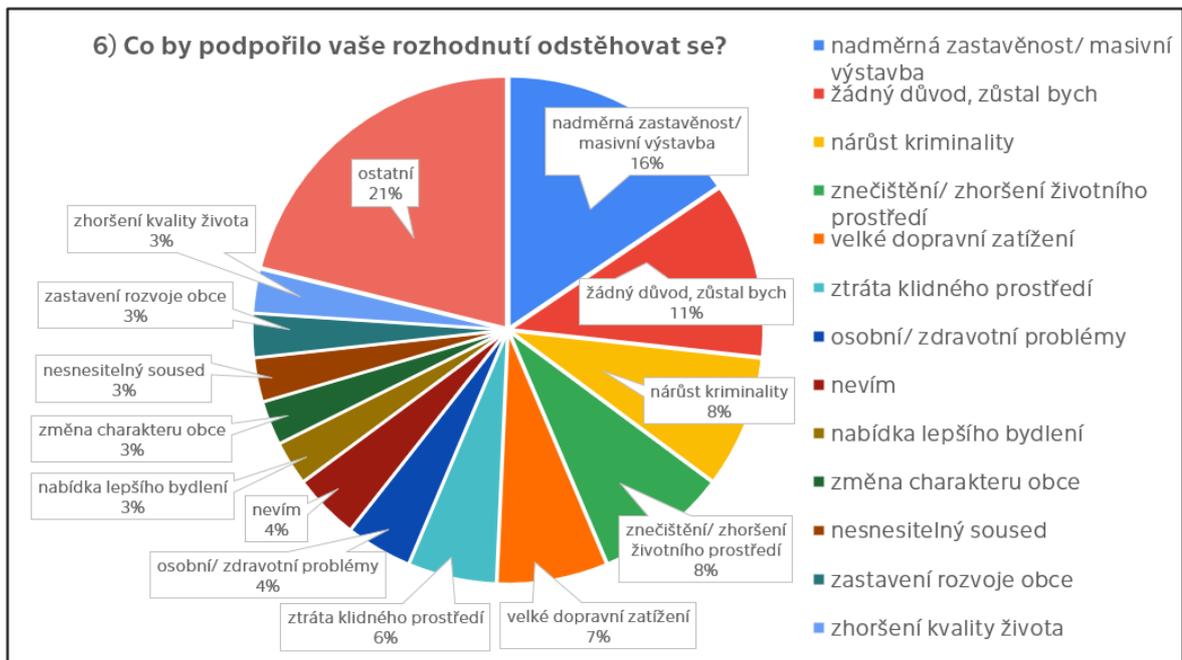
5) Co vy osobně vnímáte jako největší hrozbu (-) rozvoje MČ Praha-Lipence v příštích dvaceti letech?

Graf 8: Dotazník – největší hrozby pro rozvoj obce, zdroj: autor

Další zmíněné odpovědi: neschopnost podpořit místní podnikání, nedostatečný rozvoj, odliv mladé populace, chátrání chatové oblasti, úpadek Velkotržnice.

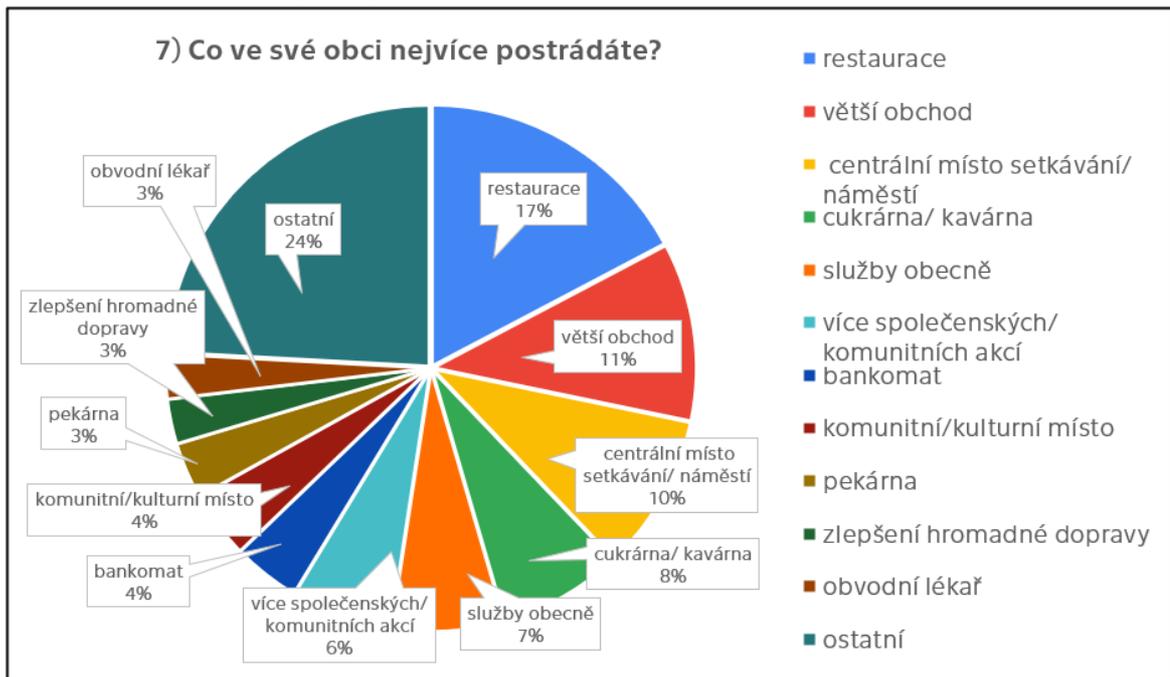
6) Jaký (jakýkoli) důvod by podpořil vaše rozhodnutí odstěhovat se z Lipenců?

Graf 9: Dotazník – co by obyvatele obce přimělo se odstěhovat, zdroj: autor

Další zmíněné odpovědi: chaotické vedení obce, přistěhování národnostních menšin, zvyšování cen nájmu, zhoršená úroveň školy, odchod do důchodu, rodinné důvody.

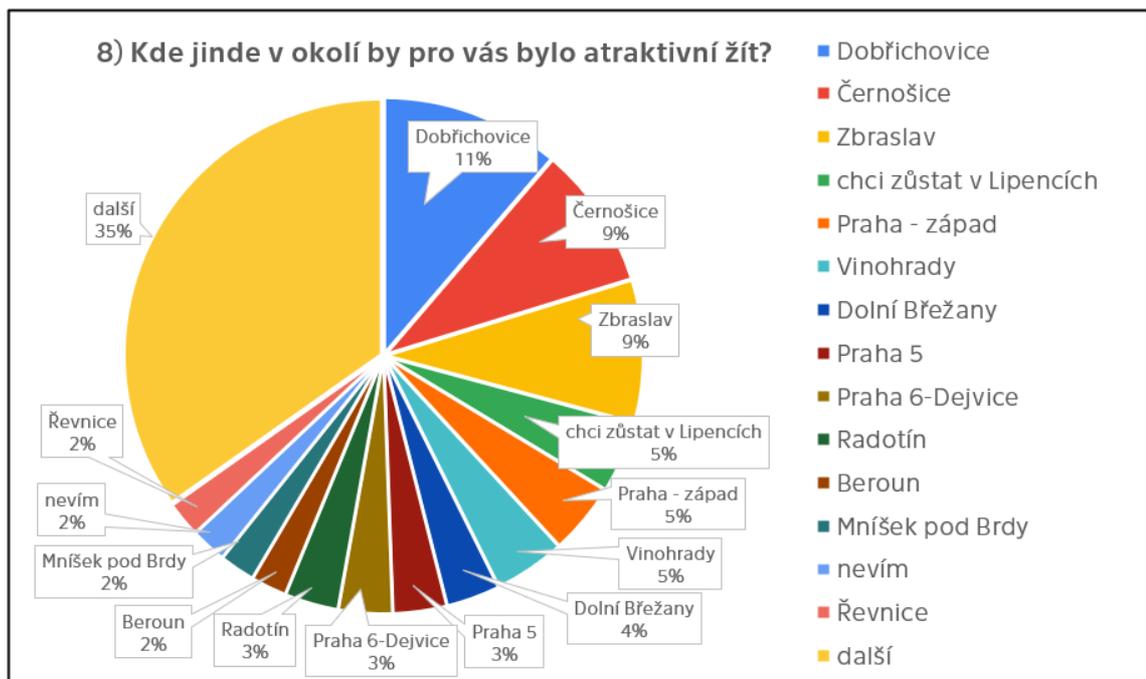
7) Co ve své obci nejvíce postrádáte?

Graf 10: Dotazník – co ve své obci nejvíce postrádáte, zdroj: autor

Další zmíněné odpovědi: zubař, lékárna, zlepšení ZŠ, sportovní hřiště, pořádání trhů, čisté okolí obce, lepší silnice, skatepark, optimální připojení k internetu, dětský lékař, Czech-point, protihluková stěna, kostel, semafor, cyklostezky/ cyklo-pruhy.

8) V jaké části Prahy nebo Středočeského kraje (kromě vaší obce) by pro vás bylo atraktivní žít?

Graf 11: Dotazník: kde jinde v okolí by pro vás bylo atraktivní žít, zdroj: autor

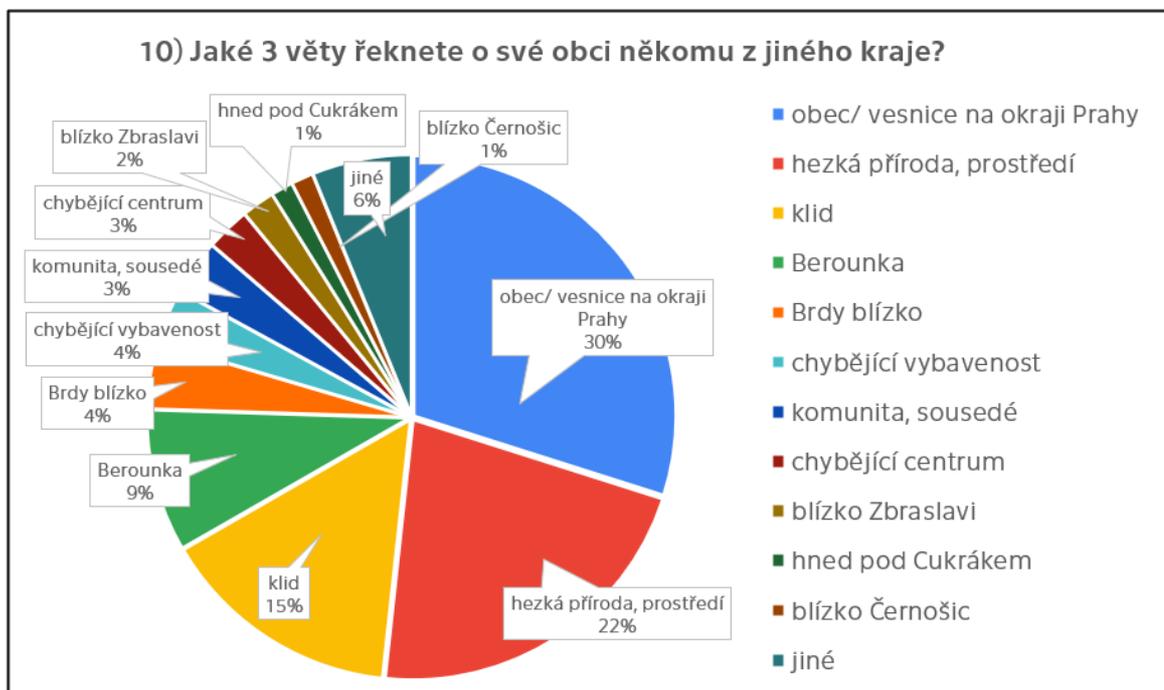
Další zmíněné odpovědi: Břevnov, centrum, Dolní Chabry, Jesenice, Jíloviště, klidná část Prahy, Komořany, Letná, Libeň, Malá Strana, obec v přírodě, Nučice, Ořech, Pankrác.

9) Jaké lokality vnímáte jako přirozenou spádovou oblast obce?

Graf 12: Dotazník: jaké lokality vnímáte jako přirozenou spádovou oblast obce, zdroj: autor

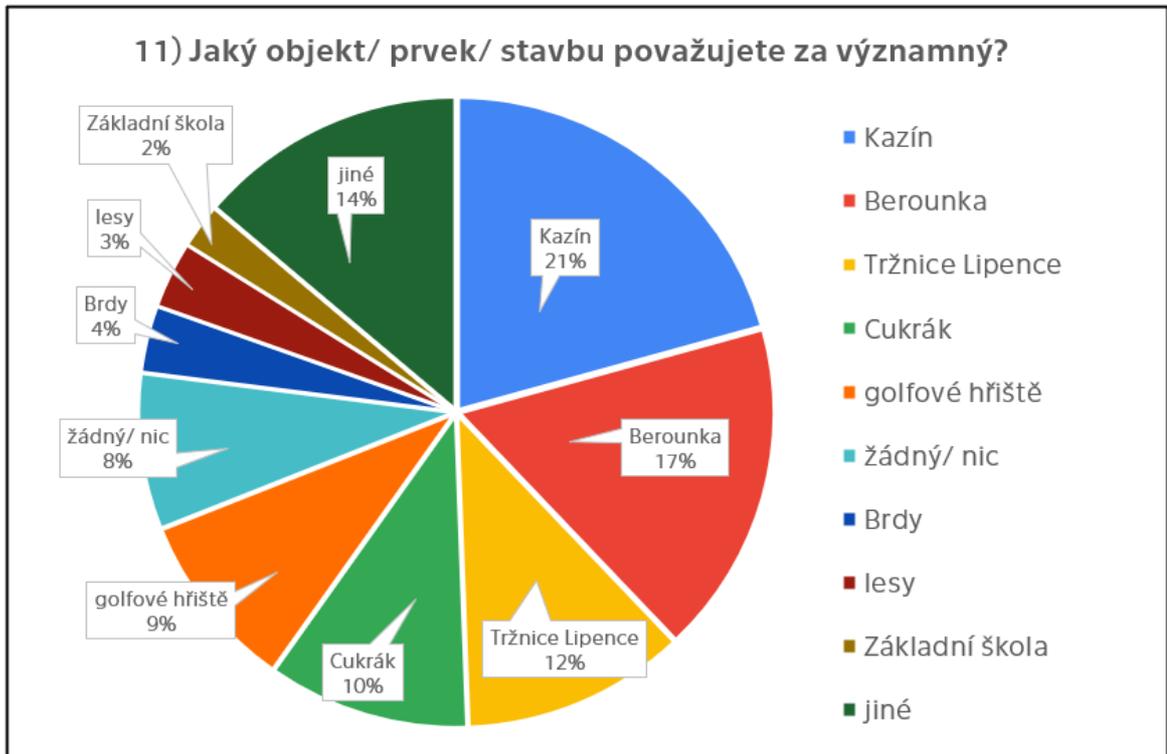
10) Představte si, že jste na dovolené daleko od Prahy. Jaké tři věty řeknete o své obci, vysvětlujete-li lidem z jiného kraje, kde žijete?

Graf 13: Dotazník: jak popíšete svoji obec někomu z jiného kraje, zdroj: autor

Další zmíněné odpovědi: ovce a koně, místo na parkování, golfové hřiště, starostka bránící modernizaci, díra, atmosféra, smrad v zimě, squat na Kazíně, potenciál ke zlepšení.

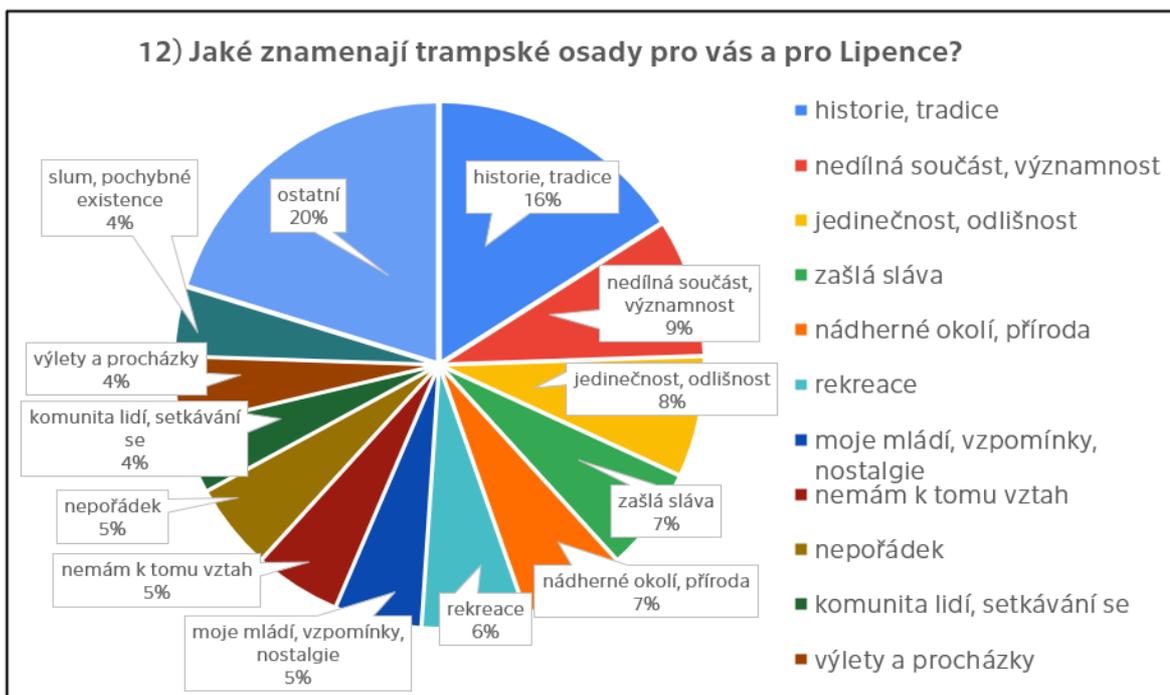
11) Jaký objekt/ stavbu/ místo / přírodní prvek považujete za významný natolik, že její význam přesahuje hranice obce?

Graf 14: Dotazník: jaký objekt/ stavbu/ místo / přírodní prvek považujete za významný, zdroj: autor

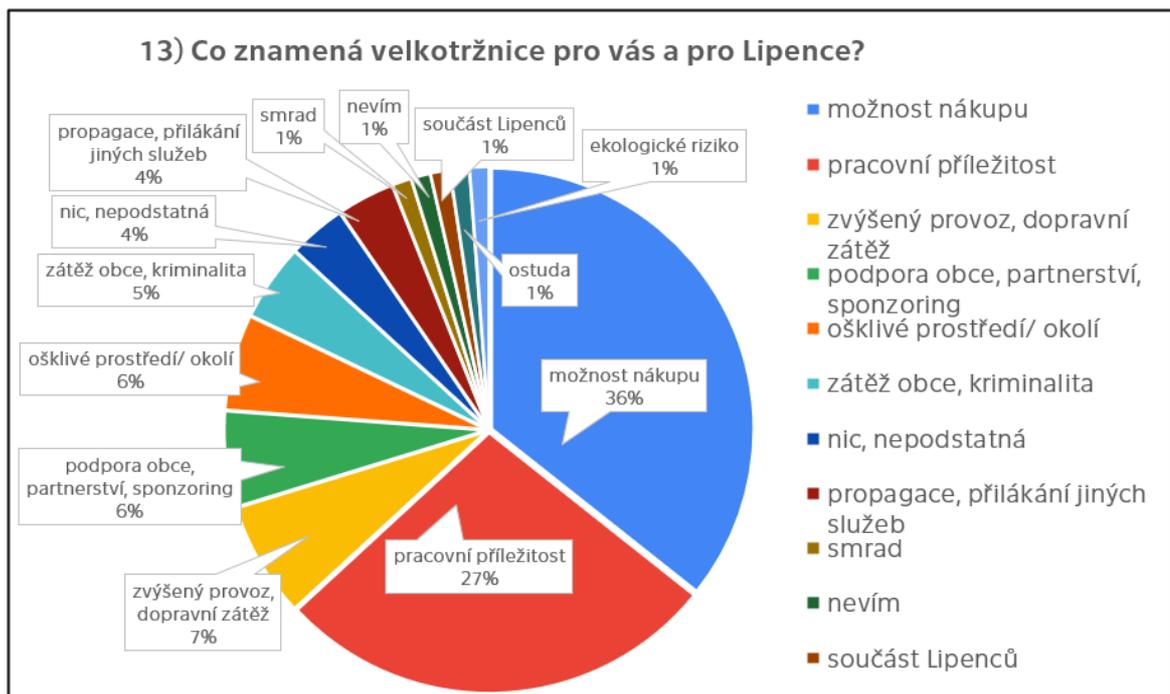
Další zmíněné odpovědi: památník u školy, mlýn, lávka do Černošic, fotbalové hřiště, přívos, příroda, Lípy Jílovištská, Nathland, nevím, alej.

12) Co – dle vašeho názoru – znamenají pro Lipence a co pro vás osobně tramské osady?

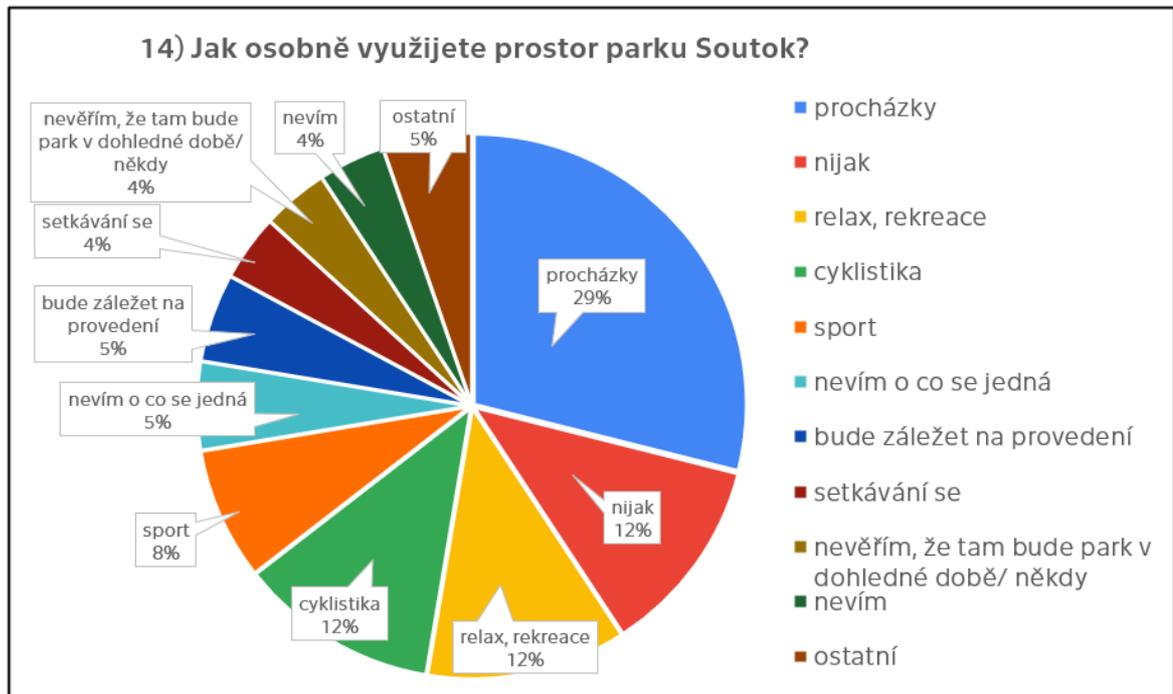
Graf 15: Dotazník: co znamenají tramské osady pro vás a pro Lipence, zdroj: autor

13) Co – dle vašeho názoru – znamená pro Lipence Velkotržnice?

Graf 16: Dotazník: co znamená Velkotržnice pro vás a pro Lipence, zdroj: autor

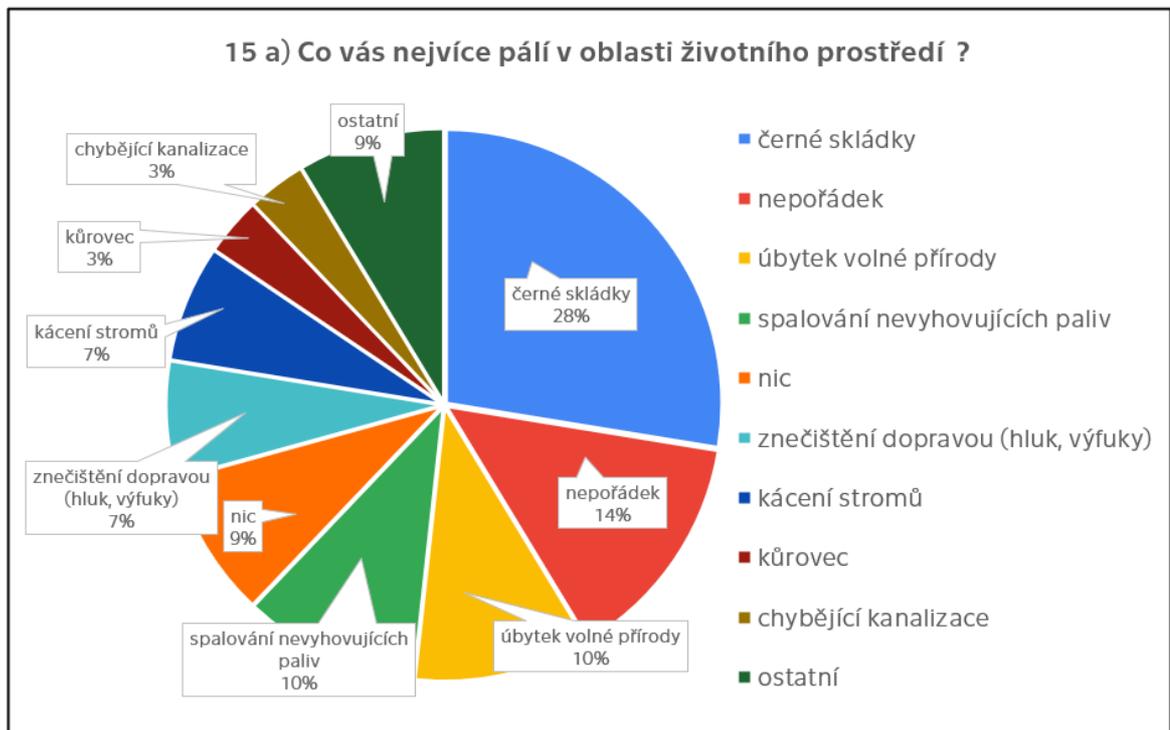
14) Jak osobně využijete prostor u soutoku Vltavy a Berounky (park Soutok)?

Graf 17: Dotazník: jak využijete prostor parku Soutok, zdroj: autor

Další zmíněné odpovědi: koupání, piknik, rybaření, windsurfing.

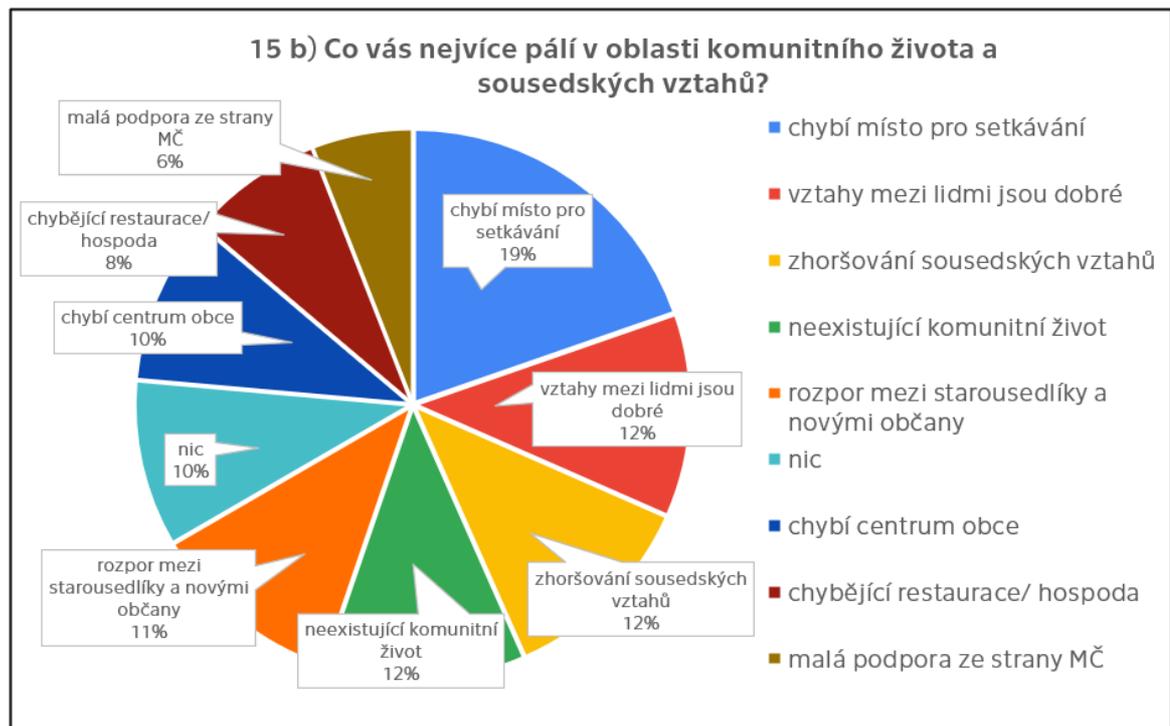
15 a) Co vás nejvíce pálí v oblasti životního prostředí?

Graf 18: Dotazník: co vás nejvíce pálí v oblasti životního prostředí, zdroj: autor

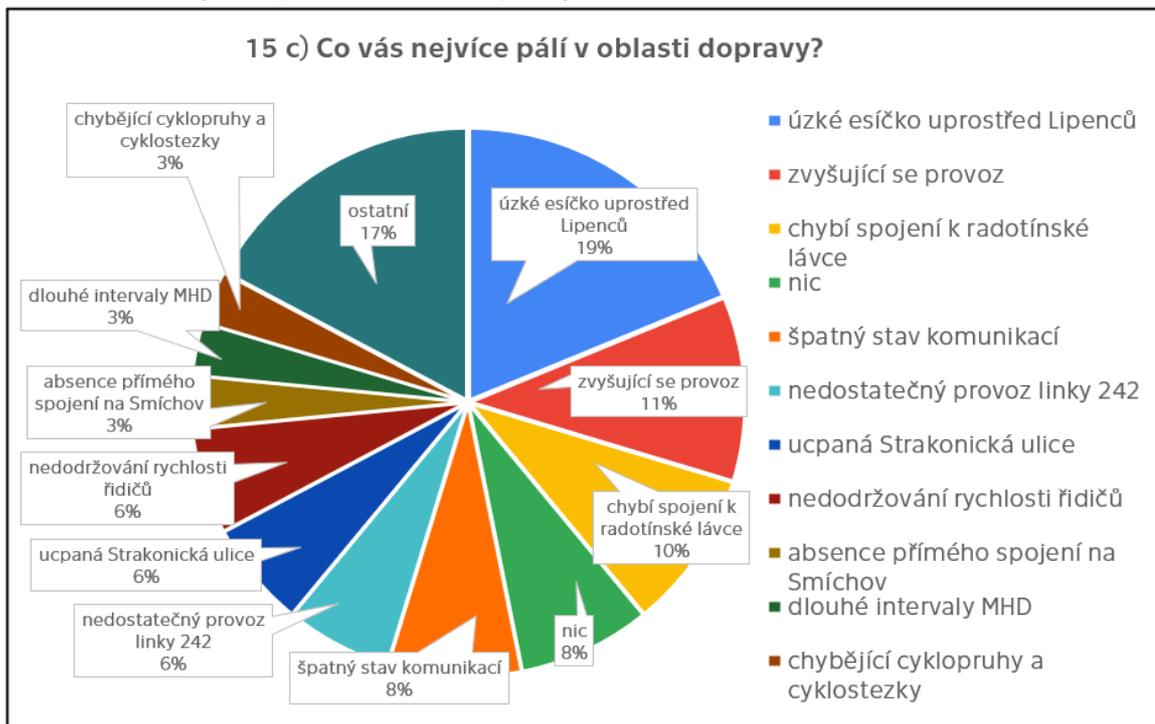
Další zmíněné odpovědi: nedostatečná kapacita tříděného odpadu, omezený sběrný dvůr, úbytek vody, parkování v lese, nedostatečná výsadba nových stromů.

15 b) Co vás nejvíce pálí v oblasti komunitního života a sousedských vztahů?

Graf 19: Dotazník: co vás nejvíce pálí v oblasti komunitního života a sousedských vztahů, zdroj: autor

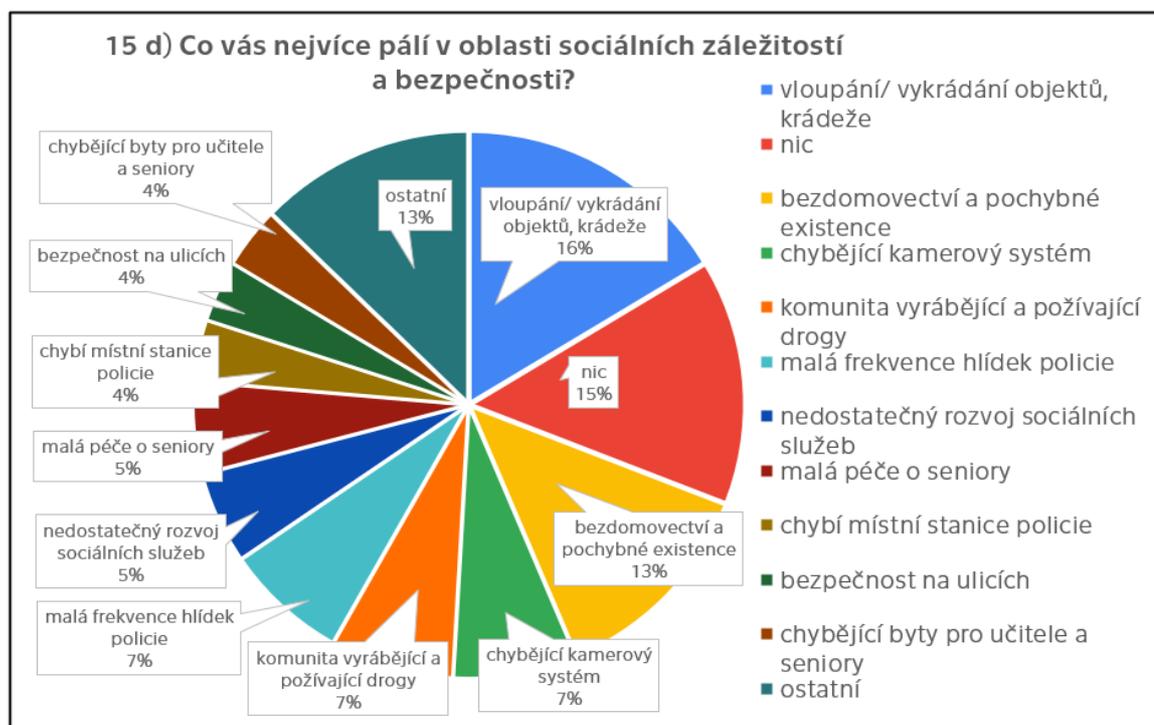
15 c) Co vás nejvíce pálí v oblasti dopravy?

Graf 20: Dotazník: co vás nejvíce pálí v oblasti dopravy, zdroj: autor

Další zmíněné odpovědi: vjezd vozidel na polní cesty, stav parkoviště u lávky, parkování, chybějící lávka Kazín-Mokropsy, rozšíření MHD do oblasti Na Lhotkách.

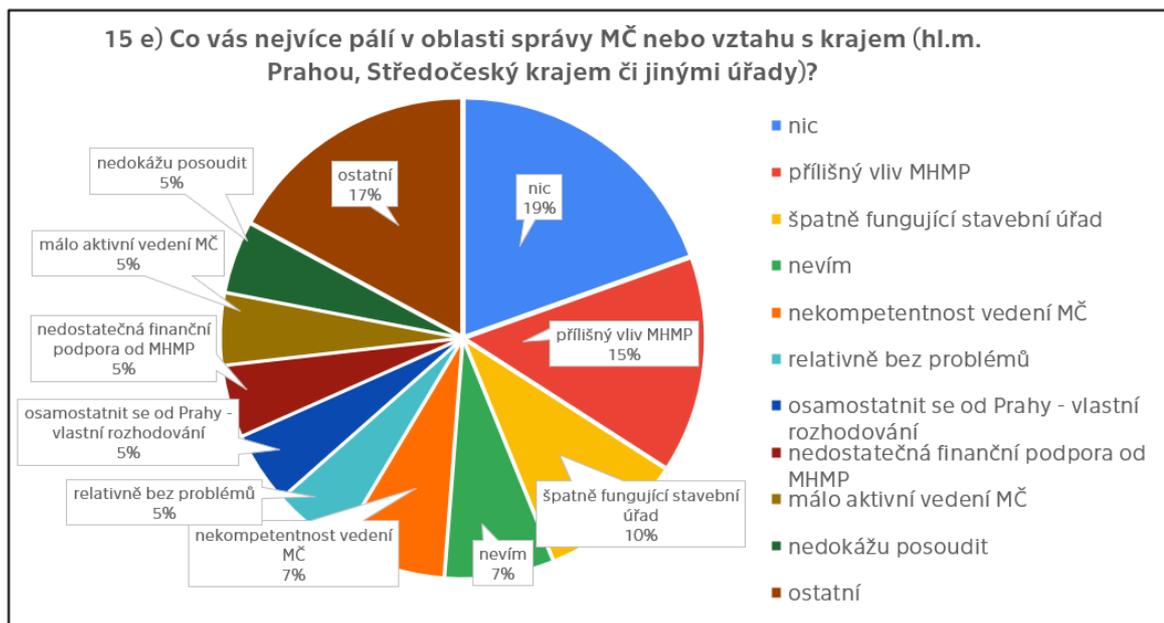
15 d) Co vás nejvíce pálí v oblasti sociálních záležitostí a bezpečnosti?

Graf 21: Dotazník: co vás nejvíce pálí v oblasti sociálních záležitostí a bezpečnosti, zdroj: autor

Další zmíněné odpovědi: absence pouličního osvětlení, kriminalita, popíjení alkoholu, nezáměr o aktivity pro děti, chybějící semafor, závodníci a blondýny v SUV.

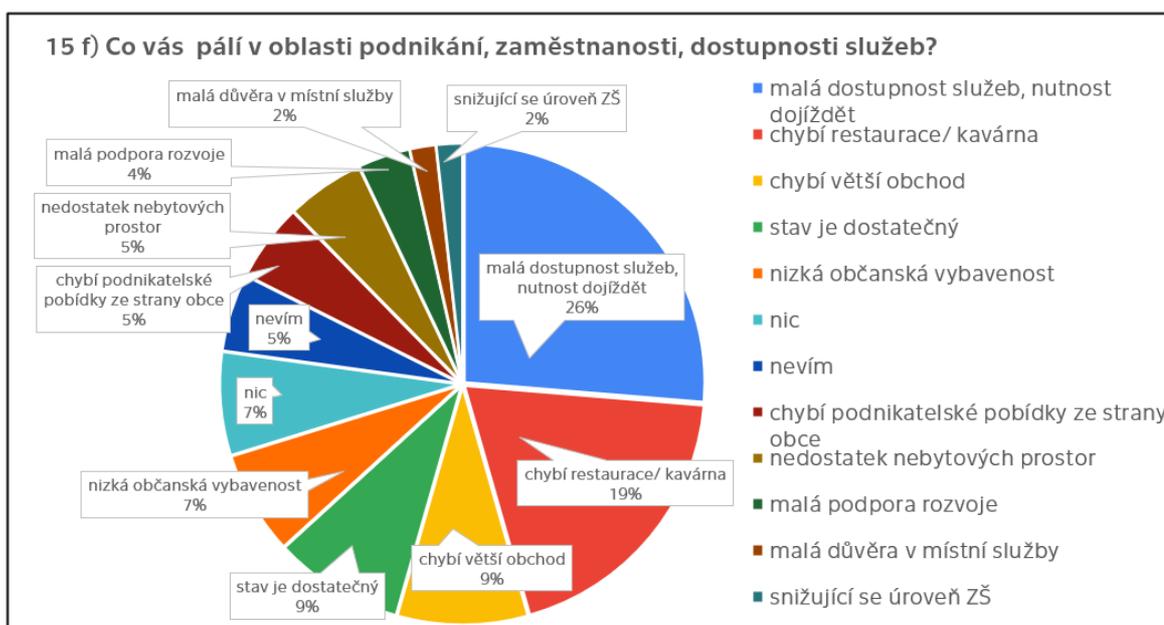
15 e) Co vás nejvíce pálí v oblasti správy MČ nebo vztahu s krajem (hl.m. Prahou, Středočeský krajem či jinými úřady)?

Graf 22: Dotazník: co vás nejvíce pálí v oblasti správy MČ nebo vztahu s krajem, zdroj: autor

Další zmíněné odpovědi: špatná komunikace s vedením Prahy a vůči občanům, neschopnost sjednotit zájmy různých zájmových skupin, nedostatečné investice do infrastruktury, špatné čerpání dotačních programů EU, nedostatečná motivace občanů k participaci na rozvoji, zodpovědnost minulého vedení MČ za špatná rozhodnutí.

15 f) Co vás nejvíce pálí v oblasti podnikání, zaměstnanosti, dostupnosti služeb?

Graf 23: Dotazník: co vás nejvíce pálí v oblasti podnikání, zaměstnanosti a dostupnosti služeb, zdroj: autor

